The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in U.S.A. — A. ZVERIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKA

8./236. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 30. JANVĀRĪ 4. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Atbildīgais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
ASV redakcija — A. ZVERIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778.
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50: par 3 mēn. $4.50:
par 6 mēn. $8.50: par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40: tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 sleja

MĪĻAIS TĒTI UN MĀMUĻA — DRAUDZĪGĀ AICI AICINĀJUMA DIENĀ DĀVINI MUMS LATVIEŠU GRĀMATU!

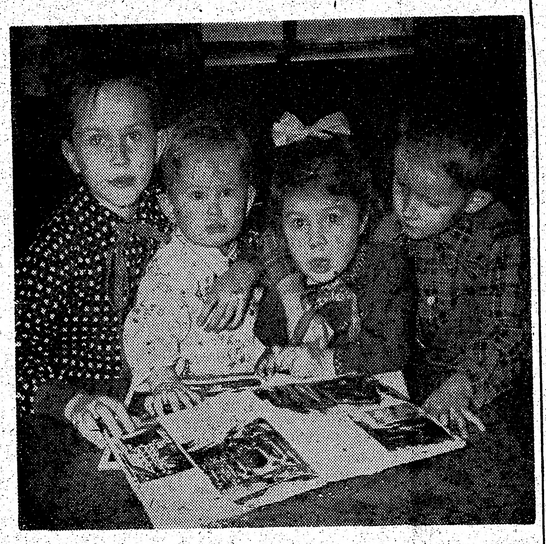

JAUNIE LATVIEŠI SVEŠUMĀ AUG SAVAI TĒVZEMEI — EGILS, ARTŪRS, RUDĪTE UN ULDIS VAIRĀK KĀ KOVBOJU BURTNĪCAS MĪĻ LATVIEŠU PASAKU GRĀMATAS, TAUTAS DZIESMAS UN MŪSU RAKSTNIEKU JAUKOS STĀSTUS.

LATVIEŠU GRĀMATA IR MŪSU GARA DZĪVĪBAS AVOTS

VAI SARUNAS BERLĪNĒ IESALS?

No Berlīnes ziņo, ka ārlietu ministru konference, kas vēl nav ne lāgā iesilusi, tagad draud iesalt, jo komūnisti neatkāpjas no savām prasībām par piecu lielvalstu konferences sasaukšanu ar komūnistu Ķīnas līdzdalību. Sabiedrotie šai jautājumā ir pateikuši noteiktu nē un ir nolēmuši nepiekāpties komūnistu prasību priekšā ne par kādu cenu.

Atbildēdams Molotova prasībām par piecu lielvalstu konferences sasaukšanu, ASV ārlietu ministrs Dalless sacīja, ka ASV noraida komūnistu priekšlikumu par šādas konferences sasaukšanu. Dalless uzsvēra, ka katrs jautājums, kas skar komūnistu Ķīnu var tikt pārrunāts parastā diplomātiskā ceļā un ka tādēļ vien piecu lielvalstu konference nav jāsasauc. Dallesa runu atbalstīja kā Anglijas, tā arī Francijas ārlietu ministri.

Sekoja 90 minūšu gara Molotova runa, kurā Padomju Savienības ārlietu ministrs nikni izteicās, ka piecu lielvalstu konference ir noteikti jāsasauc un ka konferences laikā pārrunājami ne vien Tālo Austrumu jautājumi, bet arī vispārējās problēmas saspīlējuma mazināšanai pasaulē.

Pēc trešās četru lielo ārlietu ministru sēdes noskaņojums Berlīnē ir pesimistisks, un lietpratēji domā, ka jānotiek brīnumam, lai sarunām turpinoties, spētu atrast kādu visiem pieņemamu atrisinājumu. Kā tas līdz šim jau neskaitāmas reizes pierādījies, tā tas notiek arī tagad Berlīnē. Vienīgais, par ko ar krieviem var vienoties, ir sarunu atsākšana nākošā dienā.

Līdzšinējās Berlīnes konferences trīs sēdēs pret komūnistiem visasāk ir runājis Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless. Pieskaroties komūnistu Ķīnas jautājumam, Dalless sacīja, ka Ķīna līdz šim nav izrādījusi ne mazāko gribu sadarboties un atrast jebkādu atrisinājumu Korejas un Indoķīnas jautājumos.

Komūnistu Ķīna nav darījusi nekā arī pārējo Āzijas problēmu atrisināšanā. „Bez tam," sacīja Dalless, „komūnistu Ķīnai nav nekādas darīšanas gar Vācijas un Austrijas problēmām." Tālāk Dalless lika priekšā jautājumu par piecu lielvalstu konferenci atmest un nekavējoties kerties pie Vācijas un Austrijas jautājumu pārrunāšanas. Šo jautājumu pārrunāšanai jau patiesībā tikai Berlīnes konference tika sasaukta.

LNAK 2. padomes sesija ar plašu darba programmu

LNAK 2. padomes sesijas dalībniekus uzrunā ģenerālsekretārs un pēc Padomes priekšsēža A. Lūsis, prof. F. Gulbis, A. Bērziņš, LNAK vicepr-dis J. Švanks, priekšsēdis prof. A. Dreimanis, Amerikas Balss vadītājs H. Lielnors un DV KV pr-dis P. Balodis. H. Kligera foto

SVARĪGĀKĀ PROBLĒMA — LATVIEŠU SKOLA SVEŠUMĀ

Pēc svinīgā svētbrīža LNAK 2. Padomes sesijas atklāšanas dienā un pēc Padomes priekšsēža prof. A. Dreimaņa uzrunas sesijas dalībniekus apsveica ģenerālkonsuls R. N. Braisons, bij. min. A. Bērziņš, prāv. A. Skrodelis, prof. Fr. Gulbis, M. Vētra un DV KV valdes pr. P. Balodis. Ar rakstu sesiju sveic: sūtnis K. Zariņš, kons .V. Tomsons, ALA's pr. prof. P. Lejiņš, Dr. Māsēns, J. Preisbergs, prāv. A. Mitulis, A. Spūrmanis, N. Zoldners, prāv. Mozga.

II

Pēc atklāšanas LNAK valdes pr. A. Svenne apsveica Kultūras fonda laureātu komponistu Tālivaldi Ķeniņu. Viņš uzsver, ka balva piešķirta ar vienbalsīgu Kultūras fonda komitejas lēmumu, un atgādina, ka līdz ar T. Ķeniņa ierašanos Toronto šeit sācies liels latviešu kultūrālās dzīves uzplaukums. A. Svenne īpaši atzīmē, ka komponists T. Ķeniņš pieder pie tiem latviešu māksliniekiem, kas, ieejot pasaules mākslinieku saimē, nekad neaizmirst savam vārdam piebilst klāt, ka ir latviešu komponists.

Laureāts T. Ķeniņš.
H. Kligera foto.

T. Ķeniņam pasniedz diplomu, kas piešķirts 10. janvāra sēdē, galvenokārt par „trio vijolei, čellam un klavierēm".

Pārejot pie sesijas tiešā darba, konstatē, ka ir ieradušies 37 padomes locekļi. Sekretāra pienākumus uzņemas A. Andrejsons.

Pirmā darba kārtības punktā LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne ziņo par LNAK 1953. gada darbību. Viņš īsumā raksturo grūtības, ar kādām nācies sastapties, un konstatē, ka LNAK darbā ir vēl daudz aizlāpāmas vietas un daudzi plašie nodomi nav reālizēti. Bet visuma ir sasniegts daudz laba, un LNAK darbības aploks ievērojami paplašinājies. A. Svenne īpaši pateicas tiešī daudzajiem „melnā darba" darītājiem, kasierim J. Kalnam, V. Pētersonam, V. Upeslācim, bibliotēkārei Hevelei, biroja vadītājai Gūtmanei, visai valdei, prezidija locekļiem, nozarēm un izsaka gandarījumu, ka darbs veikts labā saskaņā ar latviešu organizācijām.

Pirmās dienas pēdējais darba kārtības punkts bija veltīts Centrālo organizāciju sadarbībai, un par šo svarīgo un pēdējā laikā daudz cilāto tēmu apcerējumu sniedza V. Upeslācis. Pēc Upeslāča domām mums nebūtu nekādu cerību mūsu iecerētās nākotnes veidošanas darbā, ja atsevišķu institūtu un organizāciju darbs aprobežotos tikai ar savas iekšējās dzīves veidošanu un nemestu skatu uz āru. Ir nepieciešama sadarbība arī ar citiem, un zināma centrālizācija. Tādēļ veidojas organizācijas, apvienības, un tālākie atsevišķo zemju centri meklē sadarbību. Ka tāda sadarbībā labi iespējama, liecina kopējā Kultūras fonda nodibināšana Kanadai ar ASV. Globālā centra izveidošanai ir jāatrod pareizā forma, kas mazāk ievainojama. To varbūt varētu atrisināt tā, ka atsevišķo zemju vēlētie centrālie organi, proporcionāli vēlētāju skaitam, dotu locekļus globālai organizācijai. Globālās organizācijas veidošanai būtu jāpieiet ar akadēmisku mieru, neminot personas. Šādam trimdinieku centram pasaules mērogā būtu daudz tiešām svētīgu uzdevumu, un nodemonstrētu trimdas sabiedrībai, ka centrālās organizācijas var būt ar lielu nozīmi. Tāpat ar nepārdomātu kritiku nedrīkst iznīcināt sabiedrisko darbinieku gribu strādāt.

Kaut atzīstot V. Upeslāča priekšlikumu par ļoti pārdomātu un konkrētu, A. Bērziņam liekas, ka to īstenot nebūs viegli un radīsies daudzas neatrisināmas praktiskas dabas grūtības. ASV likums pret organizācijām, kas sastāv kādā apvienībā ar sēdekli citā valstī, ir ļoti stingrs. Tādas organizācijas pakļautas speciālai kontrolei, tās ierobežo, un tāpēc paceļas jautājums, vai ALA, ieejot globālā centrā, vairs spēs izpildīt savus pienākumus pret latviešiem ASV. Tāpēc pēc A. Bērziņa domām šīs darbs jāsāk uzmanīgi un sākumā pietiktu ar to, ka centrālo organizāciju valžu priekšnieki izveidotu globālo valdi, bet padomes — globālo padomi. Sagādājot ar globālās vadības organizēšanu tautiešiem vilšanos, varam pazaudēt latviešu uzticību apvienošanās idejai.

A. Svenne un tālākie runātāji — P. Dreimanis, J. Švanks un V. Upeslācis atzīst, ka pie šī darba jāķeras, sākot ar vienkāršu problēmu risināšanu, kas nevar izsaukt nesaskaņas, un atzīst arī, ka, centrālai vadībai nodibinoties, tās sēdeklim būtu jābūt ASV.

Sesijas dalībnieki pieņem A. Dreimaņa iesniegto rezolūciju:

Atzīstot valdes līdzšinējo rīcību latviešu globālās organizācijas izveidošanā, Padome atzīst, ka, nenogaidot organizācijas formālo izveidošanu, lielāka vērība piešķirama tiem pasākumiem, kas praktiski centrālām organizācijām veicami kopīgi, īpaši latviešu kultūras un izglītības laukā, ievērojot trimdas pašreizējos apstākļus.

(Nobeigums 4. lpp.)

BERLĪNE KONFERENCES DRUDZĪ

MINISTRUS PAVADA DIPLOMĀTI, ŽURNĀLISTI UN KARASPĒKS

Četru ārlietu ministru konferences laikā Berlīne ir pilnīgi pārvērtusies. Ministri Berlīnēieradušies ar milzu pavadoņu skaitu. Līdz ar viņiem no visām pasaules malām ieradušies arī vairāk kā 1000 žurnālistu. Berlīne vārda pilnā nozīmē ir pārvērtusies par milzīgu skatuvi. Un arī izrāde nav nekāda mazā, jo runa taču ir par pasaules mieru... Pēdējo piecu gadu laikā šī ir pirmā četru lielo ārlietu ministru konference, pirmā, kopš sākās Korejas karš. Viss ir sagatavots. Ārēji konferencei ir viss, ko vien cilvēks var vēlēties. Kādu būs iznākums, to rādīs tuvākās nedēļas.

Sav. Valstis ārlietu ministru konferencē bez ārlietu ministra Dallesa pārstāv apm. 45 diplomātiskie darbinieki no Vašingtonas. Īdenam talkā nāk ap 50 cilvēku, kamēr Francijas ārlietu ministrs sev līdzi atvedis vismaz 30 dažādu lietpratēju un padomdevēju. Arī Padomju Savienības ārlietu ministra Molotova galvenajā stābā ir vismaz 50 cilvēku. Un šeit tiek minēti tikai tie, kas konferencē tieši piedalīsies.

Bez tam, kā jau minēts, Berlīnē ieradušies lielā skaitā žurnālisti. Tad politiskie novērotāji no komūnistu satelītu zemēm — Austrumvācijas, Polijas; politiskie novērotāji no Rietumvācijas un Austrijas. Bez tam Berlīnē pašreiz uzturas kāds ducis augstāk stāvošu komūnistu Ķīnas diplomātu, kuru pienākums būtu katru brīvu brīdi dziedāt sabiedroto un īpaši Dallesa ausī, kā laiks domāt par piecu pasaules lielvalstu konferences sasaukšanu. Protams, ka komūnistu Ķīna būtu tā piektā lielvalsts.

Kremļa valdība, kas Berlīnes ārlietu ministru konferenci centās novilcināt, cik vien tas bija iespējams, dienām skrejot nonāca lielā laika trūkumā Berlīnes austrumu joslas uzpošanai. Daudz kas tomēr veikts. Krievi salabojuši pat pirms 18 mēn. pārgrieztos telefona vadus, kas savienoja Austrumberlīni un Rietumberlīni. Lai grandiozo Padomju Savienības sūtniecību Berlīnes austrumu joslā padarītu vēl iespaidīgāku, simtiem vācu strādnieku vēl līdz pēdējai dienai nodarbojās ar apkārtnes uzkopšanu, ielu labošanu, drupu novākšanu un tīrīšanu.

Presei krievi atraduši telpas Hitlera laika Vācijas propagandas ministra Gēbelsa galvenā mītnē.

Krievi patiesi ir izmantojuši daudz vācu strādnieku pūļu, lai tuvāko konferences apkārtni savestu kārtībā. Maskava nevar pieļaut, ka ārzemju žurnālisti jau pirmajā acumirklī redzētu kraso atšķirību Austrumvācijas un Rietumvācijas starpā.

Protams, greznība pastāvēs tikai tikmēr, kamēr ilgs Berlīnes konference. Bet, uz to gatavojoties, komūnisti patiesi ir rīkojušies izšķērdīgi. Pirmoreiz komūnistu okupācijas laikā Berlīnē veikalos var redzēt vilnas dziju, kas ievesta no Anglijas, konjaku, kas ražots Francijā, un augļus no Libānas.

Atcerēdamies nepatikšanas pagājušā gada 17. jūnijā Austrumberlīnē, krievi ar lielu uzmanību raugās, lai kaut kas līdzīgs neatkārtotos arī tagad, četru ārlietu ministru konferences laikā. Kvalificēta darba strādniekiem pat tikušas paaugstinātas algas. Tās fabrikas, kas līdz šim atradās krievu rokās, tagad tiek atdotas Austrumvācijas valdībai — ne jau nu to likumīgajiem īpašniekiem. Privātām firmām pēkšņi radušās iespējas saņemt aizdevumus. Runā, ka Padomju Savienība dzēsīšot nesamaksātās reparācijas. Atkalpārdevēji drīkst sev paturēt augstāku procentu. Vispār, konferencei sākoties, dzīve Austrumberlīnē strauji mainījusies. Tomēr aizdomās turēto vāciešu tīrīšanas turpinās tāpat kā līdz šim.

Bet ne vien komūnistiem ir bailes no demonstrācijām. Arī sabiedrotie dara visu iespējamo, lai aizkavētu jebkāda veida draudzības vai naida uzliesmojumus, kas eventuāli varētu beigties ar jaunu domstarpību un apvainojumu sākšanos. Amerikāņi, angļi un franči sakarā ar ārlietu ministru konferenci savu militāro policistu skaitu pavairojuši par vairākiem simtiem katrs. Bez tam Berlīnē ieradies lielāks skaits militāro slepenpolicistu, kuru uzdevums ir sabiedroto oficiālo personu apsargāšana.

Padomju Savienība savu militāro policiju esot pastiprinājusi ar vismaz 3000 vīriem. Pastiprināta arī sardze uz Austrumvācijas un Polijas robežas, palielinātas arī Austrumvācijā esošās sarkanarmijas vienības. Austrumberlīnē vien klātnākušā komūnistu karaspēka vajadzībām rekvizētas 12 tūkst. dzīvojamās mājas.

Anglija pastiprina karaspēku Suecas joslā

No Port Saīdas ziņo, ka sakarā ar pieaugošo saspīlējumu Ēģiptes un Anglijas starpā Suecas kanāla joslas jautājuma dēļ Anglijas valdība atzinusi par nepieciešamu pastiprināt savu karaspēku Ēģiptē.

Anglijas armijas papildspēki, par kuru stiprumu vēl nekas nav zināms, pienākuši no Maltas.

Arabi apvainojas

Reutera aģentūra no Saudi Arabijas ziņo, ka karalis Sauds esot nosūtījis Saudi Arabijas karaspēka vienības uz Jordānas robežu, lai palīdzētu jordāniešiem cīnīties pret iespējamu uzbrukumu no Izraēlas.

Saudi Arabijas iejaukšanās sekoja trīs dienu ilgām karaļa Sauda un Jordānas karaļa Huseina sarunām.

BĒGĻI NO AUSTRUMVĀCIJAS

No Berlīnes rietumu sektoriem ziņo, ka par spīti stingrajiem ceļošanas aizliegumiem Austrumvācijā ārlietu ministru konferences laikā jau pirmajā dienā Rietumberlīnē azila tiesības lūguši vairāk kā 500 Austrumvācijas bēgļi.

Tai pašā laikā pienākušas ziņas no Austrumvācijas, ka komūnisti par rīkojumu neizpildīšanu uz nāvi notiesājuši 12 tautas policistus. Vairāk kā 30 citiem policistiem piespriesti ilgi cietumsodi.

Studentu demonstrācijas Madridē

No Madrides ziņo, ka Spānijas galvaspilsētā trīs dienas no vietas notikušas studentu demonstrācijas sakarā ar preses ziņojumiem ka Anglijas karaliene Elizabete II paredzējusi apmeklēt Gibraltaru.

Pēdējās dienas demonstrācijās piedalījušies vairāk kā 1000 studentu. Kad policija mēģinājusi demonstrantus izklīdināt, tie savas dusmas izgāzuši uz Madrides policistiem.

Dienvidkoreja paraksta līgumu ar ASV

No Vašingtonas ziņo, ka par spīti vairāku senātoru asiem protestiem Sav. Valstis parakstījušas savstarpējas aizsardzības līgumu ar Dienvidkorejas republiku. Tas nozīmē, ka, Apvienoto Nāciju karaspēka vienībām izvācoties no Korejas teritorijas, Rī nebūs atstāts viens pats.

Savstarpējās palīdzības līgums nosaka, ka Sav. Valstis neuzņemas nekādu atbildību, ja Dienvidkorejа pirmā sāk uzbrukumu. Līgums paredz, ka amerikāņi palīdzēs Dienvidkorejai un Dienvidkoreja Sav. Valstīm tikai tādā gadījumā, ja vienai no šīm valstīm uzbrūk.

Komūnistu uzbrukums Laosai

No Saigonas ziņo, ka komūnistu vietminiešu spēki Indoķīnā ir vēl tālu no sakāves. Franču uzbrukumam turpinoties, komūnisti sākuši paši savu Laosas centrālajā frontē, apm. 65 jūdzes no Indoķīnas vidienes, zemes šaurumā. Komūnisti uzbrūk turpat vai 187 jūdžu garā frontē un līdz šim jau viņiem ir izdevies vairākās vietās iebrukt franču pozicijās.

Mūsu mākslinieku saimē izcilu vietu ieņem daiļās un apdāvinātās pianistes Gutbergas, kuru koncertu jādzird katram.

Ingridas un Karinas GŪTBERGU DUO PIANISTS KONCERTS
TORONTO PIEKTDIEN, 5. FEBRUĀRĪ,
PLKST. 19.30.
KANADAS LEĢIONA ZĀLĒ,
22 COLLEGE ST.

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

DRAUDZĪGAIS AICINĀJUMS

RAITS RITUMS

Apskatot notikumus no lielāka atstatuma, mēs arvien kļūstam objektīvāki notikumu vērtēšanā un labāk saskatām to, ko agrāk, varbūt, nelevērojām. Tas jāsaka arī par prezidenta Kārļa Ulmaņa un viņa darbu novērtējumu. Ja Ulmaņa laikā vēl bija daudz Ulmaņa nīdēju un nievātāju, tad tagad to maz vairs palicis, ko varam spriest pēc daudzajiem rakstiem presē, kas pēdējā laikā parādījušies atklātībā.

Neviens cilvēks nav Dievs bez kļūdām, un arī Ulmanim tādas ir bijušas. Bet reizē ar to ,viņam pieder tādi veikumi Latvijas valsts un tautas labā, kādus neviens cits nevar uzrādīt. Šos veikumus nevar apstrīdēt neviens objektīvs vērtētājs, vienalga, pie kādas politiskās partijas tas piederīgs.

Nepiekaroties citiem Kārļa Ulmaņa veikumiem, šoreiz pieminēsim tikai viņa lielo ietekmi latviešu grāmatniecībā un īpaši atzīmēsim viņa Draudzīgo aicinājumu.

Vecākā paaudze it labi vēl atceršies mūsu skolu un bibliotēku trūcīgo stāvokli Latvijas pastāvēšanas pirmajos gados. Valdība gan pūlējās apgādāt skolas ar grāmatām un mācības līdzekļiem, bet trūcīgā budžeta dēļ tas vāji sekmējās. To redzēja un izprata vairākkārtējais valdības galva Kārlis Ulmanis un daudz domāja par to, kā stāvokli uzlabot.

Kārlis Ulmanis pats bija īsts grāmatu draugs, pats no grāmatām daudz mācījies, pats grāmatas sarakstījis un sīki sekojis grāmatu tehniskai attīstībai. Tāpēc viņš grāmatniecību labi pārzināja, un tā bija viņam mīļa, par ko pārliecinājos kādā grāmatnieku sarunā ar prezidentu.

Latvijas Grāmattirgotāju un izdevēju biedrība 1934. gadā pasniedza K. Ulmanim latviešu grāmattirgotāju adresi, kuru nodot bija pilnvaroti biedrības priekšnieks J. Rapa, vicepriekšnieks A. Gulbis un sekretārs — šo rindu rakstītājs. Pieņemot adresi, K. Ulmanis ne vien pateicās par to, bet tūliņ arī deva savus norādījumus, kādas grāmatas latviešiem vēl trūkst un būtu jāizdod, kādu jau par daudz, kādām jābūt grāmatām pēc satura un arī pēc ārējā ietērpa, lai apvienotu derīgo un patīkamo. Šie norādījumi tiešām bija lietiški un sīki, kas pierādīja prezidenta vispusīgās zināšanas arī šinī nozarē.

Mūsu lielākie grāmatu izdevēji — J. Rapa un A. Gulbis pēc iespējas arī pieturējās pie šiem norādījumiem. Tas pacēla mūsu grāmatniecību uz augsta līmeņa, un līdz ar to cēlās arī mūsu kultūra un gaišā attīstība.

Sevišķi liela nozīme mūsu kultūras celšanā piekrita prezidenta Kārļa Ulmaņa Draudzīgam aicinājumam, ar kuru 1935. g. 28. janvārī prezidents griezās pie latviešu tautas. Šajā aicinājumā viņš, starp citu, sacīja: „Nebūs mums tādu tautskolu, kas nebūtu pirmo gaišumu dzīves ceļā līdzi devuši simtiem un atkal simtiem skolnieku. Simts, divi un trīs simti, kas tagad dzīvē savās vietās nostājušies, drošt vien, būs spējīgi daļu sniegtās gaismas dot atkal atpaka savai vecajai skolai, lai spēcinātu šo stipro mūsu tautas gaismas avotu, lai spožāka gaisma atspīdētu tiem, kas tagad mēro ceļu uz šīm skolām."

Šis prezidenta aicinājums sastapa tautā vislielāko atsaucību, un īsā laikā tukšie, skolu grāmatu plaukti pildījās vērtīgām grāmatām, mācības līdzekļiem, gleznām un mūzikas instrumentiem. Piecu gadu laikā vairāk nekā pusotra miljona grāmatu nonāca skolu un publiskās bibliotēkās. Tas bija vesels kultūras kapitāls! Pēc statistiskām ziņām ar Kultūras fonda starpniecību vien līdz 1939. g. ziedoti 1.528.345 eksemplāri dažādu grāmatu, bet bez Kultūras fonda starpniecības tieši skolām ziedoti 47.872 eksemplāri. Bez tam atsaucoties Draudzīgajam aicinājumam, ieplūda daudz ziedojumu skaidrā naudā, par ko nopirktas vēl 100.590 grāmatas, tā kā šī akcija piecu gadu laikā devusi pavisam 1.676.307 grāmatu, kas nonākušas dažādās bibliotēkās.

Tagad, kad pieminam Draudzīgā aicinājuma dienu, varam īsti atskarst, cik bagāti toreiz esam bijuši ar kultūras vērtībām un kādu pakalpojumu K. Ulmanis ir izdarījis ar savu asprātīgo aicinājumu savai tautai. Vieglī varam iedomāties, kādu svētību Draudzīgais aicinājums būtu nesis mūsu tautai līdz šim laikam, ja mūsu dzimtene nebūtu nonākusi okupantu varā.

Gribas cerēt, ka Dievs liks mums vēl piedzīvot dzimtenes atbrīvošanu. Tad Draudzīgā aicinājuma tradīcija atkal atjaunosies ar jo lielāku dedzību un no jauna cels mūsu izpostītās zemes kultūru.

Kārlis Lapiņš un Kate Kupše saulāti 1953. gada 19. decembrī.
Nufaundlendā.

APVIENOJUŠĀS SAIMNIECISKĀS ORGANIZĀCIJAS

Latviešu saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā, īpaši pēc tam, kad tanī kā sekcija pievienojās Būvuzņēmēju apvienība, ar vien vairāk kļūst pazīstama, jo veic vērtīgu darbu, kas vērsts ne tikai uz iekšu, kalpojot organizācijas biedriem, bet arī ar priekšlasījumiem, kas interesē latviešus, kalpo plašākai sabiedrībai. Apvienība jau labu laiku ir kontaktā ar Latvijas saimniecisko darbinieku apvienību Savienotajās Valstīs, kura izveidojusies jau ágrāk un atrodas Ņujorkā. Savā pēdējā valdes sēdē Kanadas saimniecisko darbinieku apvienība no Lēma, iestāties ASV Saimniecisko darbinieku apvienībā, kā nodaļa. Organizācijai, kurai aizmugurē lielāks biedru skaits, sevišķi saimnieciskās aprindās, ir arī lielāka nozīme un labāki panākumi. Iestāšanās ASV apvienībā negrozīs līdzšinējo Kanadas apvienības darbības raksturu un tā joprojām strādās kā patstāviga vienība.

MEKLĒ PRECĒTU PĀRI

labā angļu ģimenē Forest Hill rajonā. Tuvāka informācijā dienā — KI 6900, vakarā — MI 5295, Toronto.

TURPINĀS STUNDAS ALGAS ZIEDOJUMU VĀKŠANU

Daugavas Vanagu Kanadas valdes sēde 1954. gada 24. janvārī

Valdes sēdē piedalās valdes pr-dis P. Balodis, pr-sēža vietnieks A. Ameriks, valdes locekļi V. Muktis, E. Krūka, A. Puškiņš, L. Līdums, P. Immurs, A. Ančāns un O. Kļavenieks. DV Toronto nod. dāmu kom. pr-ce M. Grūsīte, revīzijas komisijas pr-sēdis I. Jankovskis un A. Civzelis. Darba kārtībā turpmākā darbība. Pr-sēdis iepazīstina sēdes dalībniekus ar DV inkorporācijas dokumentu Ar inkorporāciju DV Kanadā ir atsevišķi kā juridiska persona ar attiecīgiem pienākumiem un atbildību Kanadas likumu priekšā.

Valde nolemj inkorporācijas dokumentu pavairot fototechnikā un to piesūtīt DV nodaļām Kanadā, kā arī citām iestādēm, kam tas vajadzīgs. Statūtus piesūtīs nodaļām līdz ar to tulkojumu latviešu valodā.

Tā kā DV nodaļas ir interesējušās, vai tautiešiem ziedotās summas ir atbrīvojamas no ienākuma nodokļa (incomtax), tad valde lūdz A. Putniņu šo jautājumu no skaidrot attiecīgās iestādēs. Rezultāti tiks ziņoti DV nodaļām un publicēti laikrakstā Latvija Amerikā.

Aspriežami divi instrukciju projekti: 1) Latvijas Amerikā redakcijas kollēģijas darbības instrukcija un 2) DV KV iekšējās darbības noteikumi. Abus projektus nolemj pavairot un izdalīt valdes locekļiem, lai viņi varētu ar tiem labāki iepazīties un aspriest nākošajā valdes sēdē.

Tālāk daļu vadītāji ziņo par pienākumu pārņemšanu un turpmākās darbības plānojumu.

Aprūpes daļas vad. V. Mukts ziņo, ka jaunu plānu viņam nav bet radīsies ar pieredzes praksi

TEĀTRA STUDIJA

Toronto darbosies pirmdienās, otrdienās, trešdienās un ceturtdienās DV namā, 123 Huron St. no plkst. 20.00 — 23.00. Studiju vadīs bij. Dailes teātra aktrise Alma Mača. Mācības notiks grupās — vienai grupai pirmdienās un trešdienās, otrai otrdienās un ceturtdienās. Interesenti var pieteikties uz vietas vai iepriekš pie V. Lāmas EM 4-2543.

Ziedojumu vākšana būtu jākoordinē. Pēc debatēm valde vienojas ka jāpieturas pie pag. delegātu pilnsapulcē pieņemtiem lēmumiem, t. i. propagandēt stunda algas ziedojumus un izdarīt gadā 2 ziedojumu vākšanas akcijas, vienu uz Lieldienām un otru uz Ziemassvētkiem. Lieldienu akcijas veidu, kā vākt ziedojumus, atstāt katras nodaļas brīvā izvēlē bet Ziemassvētku akciju izdarī no centra, t. i. DV KV vāc ziedojumus ar kartītēm kā pagājušā gadā. Ierosināja jautājumu pa speciālām aprūpes markām. Šo priekšlikumu pārbaudīt valde lūdz V. Muktu.

Tā kā LNAK ir lūgusi tai ie sniegt priekšlikumus, ierosinā jumus, jautājumus u. c., tad valde, pārrunājot aprūpes jautāju mu kārtošanu un ziedojumu vāk šanas akciju saskaņošanu, atzīs par vēlamu pieskaņošanos DV ziedojumu vākšanas akcijām, jo DV pats galvenais uzdevums ir aprūpe, DV ir arī visvecākā un lielākā latviešu aprūpes organizācija trimdā ar lielāko veikumu šinī ziņā un plašāko kartotēku. Šo atzinumu valde lūdz ziņot LNAK tās sesijā lietas tālākai kārtošanai.

E. Krūka ziņo par leģiona dienas atceres svinību rīkošanu marta mēnesī. Šī diena ir 16. marts. Tiek lūgts, lai nodaļas rīko šai dienai svinīgus sarīkojumus, pēc iespējas ar dievkalpojumiem. Toronto leģiona dienas atceri paredzēts rīkot 21. martā ar dievkalpojumu un event. koncertu. Priekšdarbi jau ievadīti. Tālāk E. Krūka ziņo, ka Kultūras daļa būs par starpnieku dažādu kultūras sarīkojumu organizēšanā ar nodaļām.

DV teātris apmierināts, ka izdevies par režisori piesaistīt Almu Maču, kura pārcēlusies uz Toronto.

AMERIKAS BALSS RAIDĪJUMI LATVIEŠU VALODĀ NO ŅUJORKAS. ASV NOTIEK KATRU DIENU NO:

12.45 — 1.00 PM EST
17830 — 16.83; 17795 — 16.86;
15165 — 19.78; 15130 — 19.83
11890 — 25.23.
2.30 — 2.45 PM EST
15270 — 19.65; 15250 — 19.67
11790 — 25.45; 9700 — 30.93;
15130 — 19.83; 11890 — 25.23
9650 — 31.09.

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

Sevišķi atzīmējams, ka DV Kanadā šogad nolēmuši organizēt Daugavas Vanagu dienas, kuras paredzētas ar plašiem kultūras un sporta sarīkojumiem š. g. kādā no pēcvasaras mēnešiem. Tas tad palīktu kā tradīcija arī turpmāk. L. Līdums ziņo, ka iecerējis informācijas darbā izmantot radio, organizējot speciālus raidījumus veltītus 14. jūnijam, 18. novembrim, un Pļaujas svētkiem, laikraksta Latvija Amerikā angļu valodas pielikumu, sagatavot inform. materiālus, sadarbojoties ar Inform. Centru Kanadā, un tos izsūtīt informācijas korespondentiem u. c.

O. Kļavenieks ziņo, ka biedrzina darbā grib panākt stāvokli, kad KV rīcībā vienmēr būtu pareizas un īstenībai atbilstošas ziņas par biedru stāvokli un to kustību kartotēkā. Šajā ziņā jau lūdzis nodaļas pēc precīzām ziņām un tās iesūtīt savlaicīgi.

P. Immurs paredzējis aktīvizēt sportu un sekmēt jaunatnes pašdarbību. Šajā laukā lūgs talkā attiecīgus speciālistus. DV nodaļas tiek lūgtas nozīmēt jaunatnes un Sporta daļas vadītājus un to vārdus paziņot DV KV.

A. Putniņš nolasa bilanci uz 1954. g. 1. janvāri: aktīvs un pasīvs ir $3.510.10.

1953. g. budžeta ieņēmumi — $1.254.51; izdevumi — $910.72; atlikums — $343.79.

Ziedojumi aprūpei budžeta summā nav uzrādīti, bet tie uzrādīti atsevišķi un ir sekojoši:

Ziedojumi 1953. g. $7.788.73. No tiem uz Vāciju nosūtīti $7.170.00. Izlietots Kanadā $150. Atlikums bankas kontā. DV inkorporācija izmaksājusi $316.55.

JAUNAS DV NODAĻAS

Pārrunājot par Dāmu komiteju darbību un nolūkā to vēl plašāki attīstīt, pievienojas M. Grūzītes kundzes projektam — nākotnē aicināt nodaļu Dāmu komiteju pārstāves uz apspriedi, un apspriedes rezultātus tad ziņot DV KV.

V. Mukts, kā laikraksta LA saimnieciskais vadītājs ziņo, ka laikraksta grāmatas noslēgtas uz 1954. g. 1. janvāri, un tās par pag. saimn. gadu uzrāda peļņu.

DV CV 1954. gadam piešķirusi DV Kanadā 1 zelta krūšu nozīmi. DV KV valde piešķiršanas tiesības nodod nāk. kārtējai delegātu pilnsapulcei. Kandidātus lūgts izraudzīt nodaļām.

Ir ziņas, ka organizējas jaunas DV nodaļas Kanadā, viena — Bramptonā, otra — Halifaksā.

Pēc DV CV 1954. g. budžetā redzams, ka DV CV no Kanadas paredzējusi $300, bet Kanadas valdes budžetā šī summa ir paredzēta $200 par ko tiks attiecīgi ziņots DV CV.

Nodaļas tiek lūgtas sūtīt rakstus laikrakstam Latvija Amerikā un DV Biletenam.

Apstiprina Manitobas DV nodaļas jaunievēlēto valdi ar priekšsēdi Teodoru Minkēviču, 137 River Ave, Winnipeg.

Sakarā ar Draudzīgā aicinājuma atceres dienu, ziedo Augustdorfas ģimnazijai $10 un Teodora Reitera balvai $10.

LASĪTĀJU VĒSTULES

WIHTOLS VAI VĪTOLS?

Ingus Nāruna atsauksmē par Ņujorkā rīkoto prof. Jāzepa Vītola kompozīciju vakaru pēc recenzenta lūguma iespiežot komponista vārdu „Jāzeps Vihtols", ierosina kādas nekonsekvences iztirzājumu, par kuru pats nelaikis bija labā skaidrībā. Tā kā cienījamais aizgājējs kļuva ar savām kompozicijām starptautiski pazīstams jau pāris gadu desmitu pirms Latvijas valsts nodibināšanās un pirms latviešu filologi vienojās par reformēto pareizrakstību, viņš pieturējās, kā mēs šeit teiktu, pie „trade mark", t.i., publicējot savus darbus ar vārdu „Joseph Wihtol", kādu arī atrodam citās valodās iespiestajās mūzikas enciklopēdijās, un uz Belajeva apgāda Leipcigā iespiestajām kompozicijām. Turpretim Krievijā viņš bija pazīstams kā „Josif Ivanovič Vitol", jo krievu transkripcija bija tikpat konsekventa kā mūsējā, un kopīga alfabēta trūkums starp austrumiem un rietumiem neglābjami radīja šādu stāvokli. Tāpat jau mēs sastopam starptautiskos izdevumos Vītola laika biedra Glazunova vārdu kā Glasunof vai Glasunoff, kas apmēram atbilst fonoloģiskai transkripcijai. Vai ir kāds iemesls par šo jautājumu vispār debatēt?

1944. g. Rīga paguva iznākt 500 lappušu biezu grāmata ar virsrakstu Jāzeps Vītols — Raksti par viņa dzīvi un darbu 80 gados. Rediģējis Jēkabs Graubiņš". Tūlīt aiz titullapas ir piezīme: Jāzepa Vītola vārds starptautiski pazīstamā rakstībā: Joseph Wihtol.

Nākamajā lapā kā motto ir vārdi: „Mūsu pienākums ir piedāvāt savus plecus tiem, kas pēc mums nāk, lai tie mūsu augumu pāraugtu, mums pāri celtos. Spējīgais uz saviem pleciem nes vairāk paaudzes, nesabrūkot zem nastas." Paraksts — Jāzeps Vītols. — Es nedomāju, ka šo izdevumu, kuru sarakstījuši galvenokārt paša profesora kompozicijas klases audzēkņi un kurā ir arī vairāki paša apceramā atmiņu skicējumi, varētu īstenot bez paša Jāzepa Vītola pievienošanās latviskās transkripcijas principiem. Tiesa, daži īpašvārdi ar vēsturisku nozīmi iespiesti kursīvā, citādā burtu faktūrā, lai tos nelasītu fonētiski pēc latviešu valodas likumiem. Citādi gan visur Jāzeps ir Jāzeps un Vītola tēvs ir Jānis, nevis Jahnis.

Šo rindu autoram bija uzdevums minētajā grāmatā apcerēt Jāzepu Vītolu kā mūzikas kritiķi, un šai sakarā tiku Misiņa bibliotēkā šķirstījis dažu vecu laikrakstu gada gājumus, kur, protams, raksti bija citāda, bet vai nu mums tādēļ būtu jāatgriežas pie Baltijas Vēstneša vai Austruma rakstības?

Jebšu Rīgā pastāvēja arī kamermūzikas vienība, kas dēvējās par Jāzepa Vītola trio. Vai viss tas būtu noticis pret „Joseph Wihtol" gribu? — Domāju, ka mēs joprojām rīkosim Jāzepa Vītola kompozīciju vakarus, nestrīdoties daudz par jautājumiem, kas sen atrisināti.

Knuts Lesiņš.

PALDIES J. KLĪDZĒJAM

Rēzeknietis LA slejās 16. janvārī par „Puikām un bārdām" saka tā: „Apmēram kā Mozus Sīnaja kalnā. Klīdzējs ir juties pilnvarots uzrakstīt latviešu tautai pamācības un nostrostojumus" Vai Rēzeknietis domā, ka mūsu tautas vainas un trūkumu redzēšanai un apgaismošanai ir jāgaida kāds „izredzētas" tautas pravietis, ka pašu cilvēks tam par zemu?

Rēzeknietis nepievienojas J. Klīdzēja domām, ka mūsu vecākajai un vidējai paaudzei „nekad vēl pa īstam nav bijis sava Dieva", šaubu apgalvojumu varot līdzināt nihilismam. Bet kā tad īsti ir bijis un ir? Latvijā aktīvu bezdievju organizāciju gan nebija, bet gaužām maz bija to, kas piedalījās dievkalpojumos un draudžu dzīvē, vairākums bija vienaldzīgo. Draudžu dzīve nikuļoja, iznemot varbūt garīgi mazāk sapostīto Latgali.

Kad bijām izkļuvuši no kara briesmām un dzīvojām Vācijas nometnēs, pirmie dievkalpojumi bija apmeklēti labi, bet atkal jau maz bija to, kas pierakstījās nometņu draudzēs; arī dievkalpojumu apmeklētāju skaits drīz tapa mazs. Bet tad nometnēs sāka organizēties YMCA, no tās reizēm šo to taustāmu varēja saņemt, staru citu (piem. Erlangenā) makšķerēšanas atļaujas. Un tā kā YMCA uzņēma tikai draudzes locekļus, tad, skaties, īsā laikā draudzē iestājās vairāki desmiti makšķernieku. Kad sākās izceļošana, draudzes mācītājs daudz varēja palīdzēt dokumentu sagādē, un draudzēs steidzās iestāties it visi, pat radās nosaukums „afidelvītu ticīgie".

Kā Rēzeknietim liekas, vai tas vēl nav nihilisms un vai te nēizpaužas, svina smags, pelēks materiālistisks pasaules uzskats. Un ja arī šāds „materiālisms kā lieuvēns nospiež visu civilizēto pasauli", vai tad mums tomēr nebūtu atlauts to redzēt savās mājās un pret to, cik iespējams, cīnīties?

Mūsu tauta pēdējos 30 - 40 gados ir smagi slīkusi ar nihilismu. Man tagad 7 gadu desmits, gribētos vēl atgriezties brīvā Latvijā un redzēt mūsu tautu atveselojamies. Bet cik tam būsim spējīgi, tas atkarīgs kā no dēliem, tā no tēviem. Dēliem nevajag aizmirst ceturto bausli, bet tēviem atmināt, ka viņu grēki tiek piemeklēti līdz 3. un 4. augumam.

J. Kursis, Bostonā.

KANADA I-7

TORONTO

Latviešu Saimniecisko darbinieku apvienība Kanadā 20. februārī rīko savu biedru vakaru pl. 7.30, 1880 Simcoe St. Vakaru ievadīs priekšsēža P. Rasiņa uzruna, bet H. Ozols referēs par pagājušā gada būvniecību Kanadā. Pēc referāta biedri pie tējas glāzes kavēsies pārrunās.

Toronto latviešu mednieku un makšķernieku sporta klubs 7. februārī rīko kollektīvu izbraukumu uz Simcoe ezeru makšķerēšanai zem ledus (blitkošanai). Interesentus lūdzam pieteikties līdz 5. febr. pie O. Bērziņa KE 3875.

Turpat dabūjamas dažas ledus cērtamās vergas. Informāciju par labiem vizuļiem sniedz kluba biedrs Krāsovskis MI 4842.

Naktī uz 24. janvāri, pa ceļam uz slimnīcu, 76 g. vecumā mirusi rež. A. Vilkanča māte Emilija Vilkance. Nelaiķi pēdējā gaitā uz Toronto kapiem 27. janvārī izvadīja sv. Jāņa draudzes mācītājs A. Briedis un tuvinieku pulciņš. Mācītāja sirsnīgie atvadu vārdi bija mierinājums dēlam, kam savu māmuļu nācās guldīt svešas zemes klēpī.

Tēlojošo mākslinieku kopa, sekojot tradicijai, arī šogad rīkos slēgtu karnevālu kopas biedriem un to ievestajiem viesiem. Karnevāls notiks 26. februārī un sauksies „Krāsu dvingā pašu sētā". Paredzams, ka iznāks arī karnevāla avize — „Nakts izdevums".

HAMILTONĀ

DV Hamiltonas nod. Drām. kopas teātra izrāde notiks svētdien 7. februārī, plkst. 2 pp. Michaēla zālē 213 James St. N. Izrādīs V. Richtera komēdiju Trakie. Režisore būs — Lidija Lapsa, dekorātors I. Silkovska, apgaismotājs E. Brīvkalns. Ieja $1.00, skolēniem un bērniem ieeja brīva.

J. G.

ST. KATRINES

Draudzīgā aicinājuma atceres dienu St. Katrinā rīkoja latviešu sestdienas skola 24. janvārī. Par šīs dienas nozīmi un izcelšanos Latvijas brīvvalsts posmā referēja skolotājs Mārtiņš Vētra. Ļoti interesantā un saistošā stāstījumā referents kavējās atmiņās Latvijā, norādot, ka grāmatas bija tās, kas aizsniedza jaunatni pat vistālākajos dzimtenes stūrīšos — un ieveda jauniešus draugu pulkā. Šīs dienas ideja ir draudzīgi aicināt, priecāties, skatīties, mācīties.

Programmas nākošajā daļā DV St. Katerines - Niagāras viru koris „Viesturs" diriģ. V. Lindes vadībā nodziedāja 6 dziesmas, bija jādied arī piedevas. Vēl programmā bija skolnieku deklamācijas. Latviešu skolu bija atcerējušies St. Katerines DV nodaļa un jaunatnes pulciņš, kura pārstāvji Kangars un Jundzis pasniedza skolas pārzinei L. Spalviņai grāmatas skolas bibliotēkas papildināšanai. Noslēgumā skolas vecāku padomes pr-dis V. Zvejnieks pateicās programmas izpildītājiem un sarīkojuma apmeklētājiem. Jābrīnās bija, ka šis sarīkojums, kas notika pēcpusdienā, visiem pieņemamā laikā bija tik vāji apmeklēts.

J. L.

MONTREĀLĀ

30. janvārī Latviešu skola rīko Draudzīgā aicinājuma atceres vakaru. Par tematu Draudzīgais aicinājums tad un tagad runās skolas pārzinis E. Mazutis, bet par temu Kā latvieši svešumā saglabā tautību — referēs no ASV iebraukušais prof. Dr. J. Akermanis. Koncerta daļa piedalās brīvmākslinieces L. Karlsone un D. Kokkere, tenors A. Kivlenieks, aktrise Z. Lepne un Latviešu skolas skolēni ar kora dziesmām un citiem priekšnesumiem. Bez tam interesanti būs noskatīties prof. J. Akermaņa īsfilmas par pētījumiem pārskaņas lidošanā un par latviešu dzīvi Mineapolē un bērnu nometnē. Sarīkojums notiks pl. 8 vakarā McGee skolas zālē, 220 Pine Ave. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Viss atlikums Latviešu skolas vajadzībām.

M. O.

KALGARIJĀ (ALBERTA)

Kalgarijas latviešu sv. Pāvila ev.-lut. draudze 1954. g. 27. janvārī pulcējās gada pilnsapulcē, ko vadīja J. Kajaks. Draudzes mācītājs ziņoja par garīgo aprūpi. 1953. g. noturēti 18 dievkalpojumi, 15 no tiem Pirmā luterāņu (zviedru) baznīcā, kuras telpas draudze īrē jau otro gadu. Iesvētītas 4 jaunavas un divi jaunekļi. Laulāti 6 pāri. Kristīts 1, apbedīts 1. Pie dievgalda nākuši 43 dr. locekļi. Draudzē no jauna iestājušies 9 locekļi izceļojuši 5. Kopā ar bērniem, draudzes sastāvā 93 kristīti locekļi. Sakarā ar statūtiem, pārvēlot trešo daļu no draudzes valdes, pēdējā nākošā darbības gadā darbosies šādā sastāvā: J. Kajaks, A. Dūmiņš, E. Strauts, A. Cekuliņš, P. Megi, A. Straubergs. Revizijas komisijā: K. Indāns, E. Zommers, V. Kajaks. Draudzes dāmu komitejas darbība pagājušā gadā bijusi sevišķi rosīga. Jaunajā valdē ievēlētas: M. Indāne, E. Zommere, L. Kajaka, K. Dūmiņa un A. Samane. Draudzes svētdienas skolu regulāri apmeklē 7 bērni, skolu vada M. Leimane. Draudzes mācītājs Elmārs Caune, blakus Kalgarijai aprūpē arī Letzbridžes un Edmontonas ev. lut. draudzes, ar kurām Kalgarija saistīta baznīcas vienība.

DAUGAVAS VANAGI

Pulkvedis V. Janums Ņujorkā

Sakarā ar plkv. V. Januma ierašanos Ņujorkā, kas paredzēta 29. janvārī, Daugavas Vanagu apvienība Ņujorkā rīko 30. janvārī Bēthovena zālē biedru sanāksmi, kurā notiks DV priekšnieka V. Januma godināšana sakarā ar viņa 60 gadu jubileju.

PULKV. V. JANUMS

piesūtījis Kanadas DV saimei sirsnīgu pateicību par saņemto apsveikumu 60.-tā dzimšanas dienā. Šai vēstulē V. Janums arī ziņo, ka izbrauc no Brēmerhāfenas 23. janvārī un iebrauks Ņujorkā 29. janvārī, apmetoties pie DV ASV vadības, 31-43 Steinway St., Long Island City 3, N.Y.

KONSTRUĒJUSIES DV HAMILTONAS NOD. VALDE

DV Hamiltonas nodaļas jaunievēlētā valde amatus sadalīja sekojoši: valdes pr-ks Pēters Immurs, 175 Wentworth St. So., tel. 8-3137; pr-ka pal. Alfrēds Jansons, 16 Rutherford Ave, telefons 2-2651; sekretārs Viktors Martinaitis, 63 Homewood Ave; biedrzinis Ojārs Ieviņš, 92 Viktoria Ave N. tel. 2-7049; kasieris Olģerts Gēbauers, 21 Foster St. tel. 3-9018. Rev. kom. pr-sēdis Alfonss Zibens, 19 Liberty St., tel. 3-7005 loc. Jānis Gailītis un Ernests Jurševskis.

IEVĒROJAMA AUGSTSIRDĪBA

Kāda laikraksta Latvija Amerikā līdzstrādniece, pati būdama slimīga, viņai piesūtīto honorāra čeku par $8.25, nosūtījusi DVKV aprūpes daļas vadītājam ar atzīmi: „Nosūtu Jums šo naudu izmaksāšanai, kādam, kas nelaimīgāks par mani." Sirsnīgs DV paldies."

PATEICĪBAS VĒSTULES

Sakarā ar Ziemassvētkos nosūtītiem ziedojumiem grūtdieņu atbalstam Vācijā, papildus iepriekšējām vēstulēm vēl publicējam dažus izvilkumus.

„Tas bija negaidīts un ļoti priecīgs pārsteigums, kas padarīja mums svētkus ne tikvien gaišākus materiālā ziņā, bet arī garīgi jūtamies bagātāki, zinot, ka ir saites, kas vieno tautiešus pāri okeāniem."

Imars Libeks — Hanoverā.

„Mani apstākļi nav spīdoši. Tādēļ nevaru nemaz aptvert, ka mani arī Ziemassvētku vecītis apmeklējis pirmo reizi, kamēr Vācijā dzīvoju — 8 gadi. Par to no sirds Jums pateicos."

Antonija Litke — Hamburgā.

„Prieks bija liels, ka ir vēl cilvēki, kas atminas vēl mūs, vecos strēlniekus. Par saņemto summu varēšu iegādāties sev siltus apavus, kas ir patiešām ļoti man nepieciešami manām slimajām kājām."

Jānis Evalks — Ulmā.

Lai sirsnīgs paldies visiem, kas mums palīdzējuši šo svētku prieku sagādāt.

DV Toronto nod. Dāmu komiteja.

ZIEDOJUMI

Ziemassvētku kartīšu ziedojumu vākšanas akcijā 1953. gadā Ziemassvētkos grūtdieņiem Vācijā ir ziedojuši:

$1.00 — H. Cīrulis, A. Lapickis, A. Romans, G. Velme, P. Treijers, M. Bērziņš, J. Strautmanis, V. Upeslācis, P. Mazpolis, H. Rapa, Nezināms, J. Kalniņš, A. Pazulla-Breikšs, M. Krūmiņš, O. Lauks, R. Bulte, M. Jakovičs, J. Šnuciņš, O. Leinvēbers, J. Sops, J. Celms, H. Freimanis, J. Širons, L. Līdums, A. Skrodelis, L. Caunītis, V. Kaders, L. Ozoliņš, H. Beķeris, O. Saulais, B. Fischers, A. Gribusts, A. Banga, Z. Kurmītis, V. Goba, J. Jundzis, J. Pūpols, P. Ozoliņš, Roziņš, A. Strads, Kopmanis, K. Kalniņš, R. Kanepītis, E. Janišs, V. Dreimanis, E. Škobe, M. K., J. Pudurs, N. Beinarovičs, V. Palms, K. Boriss.

$2.00 — A. Jerva, A. Apinis, A. Buntz, H. Naglis; $3.00 R. Kajaks; $2.00 M. Kornete, Adolfs, A. Sprudžs, F. Barkāns, P. Rozentāls; $3.00 A. Jēkste; $2.00 V. Leja, J. Mežaks, A. Vilciņš, A. Millers, S. Vasarājs, J. Breikšs, M. Lazda; $1.50 V. Ekmanis; $3.00 M. Bērtulsons; $2.00 E. Krūka; $24.50 no vairākiem ziedotājiem; $2.00 K. Bērziņš; $1.50 P. Čarka; $2.12 no vairākiem ziedotājiem; $5.00 A. Atvars.

Izsakām visiem ziedotājiem, kas ar savu ārtavu palīdzējuši iepriecināt mūsu aprūpējamos tautiešus 1953. g. Ziemassvētkos Vācijā, sirsnīgu Daugavas Vanagu paldies.

Lūdzam atvainot, ka katram kvīti neesam sūtījuši, jo tā ietaupām pasta izdevumus. Lūdzu uzskatīt ziedotāju vārdu ievietošanu laikrakstā par ziedojumu kvītējumu.

Ar šo noslēdzas 1953. gadā saņemtie ziedojumi par Ziemassvētku kartītēm. 1954. gadā saņemtie ziedojumi tiks publicēti papildām ar galīgo norēķinu par Ziedojumu akcijas īstenošanos.

DV Kanadas valde

MŪSU VISDZIĻĀKĀ LĪDZJŪTĪBA

režisora A. Vilkanča kgm viņa māmuļas Emilijas Vilkances miršanas gadījumā.

Toronto Latviešu biedrības drāmatiskā ansambļa saime

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putninam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

ATCERIES SAVU PIRMO SKOLU!

Valsts un ministru prezidents Kārlis Ulmanis savā Draudzīgā aicinājumā neizceļ politiskās partijas vai kādu organizāciju, bet gan ikviena pilsoņa pirmo skolu, pie kam viņš aicina to atcerēties ne idejiski vai kavējoties atmiņās par to, bet reāli, ziedojot skolai grāmatas vai mācības līdzekļus, kas veicinātu tās darbu. Latviešu emigrantus no viņu pirmās skolas atdala politiskais Ķīnas mūris un neļauj nacionāli atbalstīt Latviajs skolas; tās tagad atrodas krieviski komūnistiskā ietekmē. Bet draudzīgā aicinājuma izteicieni nav jāsaprot burtiski. Jāievēro aicinājuma mērķis — sekmēt jaunās paaudzes audzināšanu. Tāpēc arī Latvijā tautieši ziedoja grāmatas un citus vērtīgus priekšmetus ne tikai savai pirmajai skolai, bet arī daudzām citām, kam bija maza bibliotēka un trūka mācības līdzekļu. Šis viedoklis jāpatur prātā immigrantiem svešajās zemēs. Atmiņas mūs garīgi stiprina un pamudina censties arī svešumā iekārtot labas mācības iestādes. Bet tas atkarājas no mūsu aktīvitātes un skolu apgādāšanas ar bērnu vecumam un tagadējām interesēm piemērotu lasāmvielu un labiem mācību līdzekļiem. Te draudzīgā aicinājuma atceres brīdī, lai ir atļauts griezties pie mūsu mākslniekiem — atcerēties latviešu skolas svešumā un ziedot tām sava talanta izpaudumu attiecīgā mākslas darbā: dzejā, gleznā, dziesmā vai citādi. Dzejnieki varētu sacerēt darbus, kas ar savu saturu būtu tuvāk mūsu tagadējo bērnu interesēm nekā iepriekšējo laikmetu dzejnieku darbi, ne lauku dzīves, bet pilsētu kultūrālo sasniegumu tēlojumi; piem. mūsu skaistās Rīgas ar tās apstādījumiem, parkiem, bērnu rotaļu laukumiem; Rīgu 18. novembra vakarā, Jāņos u. c. Dzejnieki varētu izcelt arī latvju tautas varoņdarbus pagātnē, jo visi kultūrālie sasniegumi Latvijā taču ir latviešu darba rezultāts. Gleznotājiem tuvas Latvijas dabas ainavas un celtniecība; viņi pazīst arī tautas īpatnējos darba rīkus, tērpus, celtnes un citus pagātnes priekšmetus, kas viņu talanta apgaroti un savstarpēji saistīti, skolēnus ieinteresētu un tuvinātu latvju tautas kultūrālo sasniegumu izpratnei. Dziesmu mums netrūkst bet skolām piemērotus izdevumus grūti atrast. Komponiesti un viņu darbu izdevēji varētu pakalpot latviešu skolām svešumā, ar to sevišķi atvieglinot jaunās paaudzes audzināšanu nacionālā garā.

Trimdas apstākļos latviešu sestdienas un svētdienas skolu uzdevums mācīt bērniem mātes valodu un iepazīstināt viņus ar Latviju un latvju tautas kultūru. Tāpēc arī jāvēlas, kaut draudzīgā aicinājuma atbalstītāji to ievērotu un neklausītu tos, kas aicina likt bērnus mierā ar nacionālismu. Kas Latvijā Draudzīgā aicinājuma laikā pats par sevi bija saprotams, tas tagad jāizceļ un jāatkārto, lai nevienam neaizmirstas šī aicinājuma autora Kārļa Ulmaņa nacionālā nostāja visos viņa pasākumos un laikmetos, īpaši Latvijas demokratiskās republikas pastāvēšanas pēdējos gados. Tāpēc viņa aicinājumam atcerēties savu pirmo skolu arī ir nacionāls raksturs — ar ziedojumiem tai jāsekmē bērnu audzināšana latviskā garā. Paturot to prātā, atbalstīsim un veicināsim arī tagadējo latviešu skolu darbu svešumā, Draudzīgā aicinājuma garā un ietvaros.

P. Dreimanis

Tautisko deju kopa Čikāgā

V. un E. Dzelmju tautisko deju kopa 30. janvārī Čikāgā rīko Latviešu tautu deju un dziesmu vakaru.

LATVIEŠU AVĪŽNIECĪBA LAIKMETU MAIŅĀS

Cik pārdzīvojumiem bagāti bijuši dažādi mūsu tautas vēstures posmi, tik raibas bijušas arī latviešu avīžniecības gaitas. Latviešu laikraksts ne vien dzīvojis līdz visiem savas zemes notikumiem un tautas pārdzīvojumiem, bet vienmēr bijis arī aktīvs līdzcīnītājs, saucējs un aicinātājs, stiprinātājs paguruma brīžos un ticības nesējs. Latviešu žurnālists, bieži vien pats nēsādams karavīra tērpu, stāvējis kauju laukos blakus mūsu cīnītājiem un tagad pavadījis tautiešus līdzi arī trimdā. Kur mēs arī dzīvotu, latviešu laikraksts un žurnālists mums nācis visur līdzi.

Ja mēs arī Kanadā varam svētīt savus preses svētkus un par jaunu apliecināt savu kopību ar mūsu trimdas presi, tad tikai tādēļ, ka arī šeit mēs esam varējuši rast iespējas, lai, kaut arī šaurākos apstākļos, kā dzimtenē, mūsu laikraksts varētu pastāvēt. Šis darbs tomēr nebūtu veicams, ja to nesaprastu laikraksta lasītājs un ja trimdā nebūtu nācis līdzi arī latviešu žurnālists.

Avīžniecības mūžs vispār nav garš. Tikai 17. g. s. pirmajā pusē Eiropā — Vācijā, Francijā, Itālijā, Anglijā — iznāk pirmās avīzes. Vārds „avīze," domājams, cēlies no franču „avis," aviser, — ziņojums, varbūt arī no itāliešu „fogli d'Avisi," ziņu lapas, kādas jau Viduslaikos rakstītā veidā sūtīja no Italijas kā pāvestības un lielākās politiskās varas centra citu zemju pārstāvji uz savām valstīm. Avīžu iesakņošanās ceļš tautā bija lēns, ievērojot tolaiku satiksmes grūtības. Tas traucēja ne vien avīzes piegādi lasītājiem, bet arī jaunu ziņu saņemšanu iespiešanai. Bieži paši lasītāji laikrakstus saņēma tieši spiestuvē. Sākumā tie iznāca ļoti reti — reizi nedēļā, pa divām nedēļām reizi, vai tikai reizi mēnesī. Apmēram līdzīgā stāvoklī tagad atrodas mūsu trimdas prese. Pirmās avīzes traucēja arī valdības ierobežojumi un cenzūras. Dažas valstis neļāva ziņot par ārzemju notikumiem, bet citas — atkal par iekšzemju, kā, piemēram, Anglija 17. g. simtenī... Pie avīzēm iedzīvotājiem bija jāpierod, līdz tie izjuta pēc tām vajadzību. Tas prasīja arī zināmu attīstības līmeņa sasniegšanu, lai šāda vajadzība rastos.

MODERNAIS LAIKRAKSTS

Kaŗi ir nesuši ne vien postu daudzām zemēm, tie ir veicinājuši arī technikas attīstību, kam paši esam bijuši aculiecinieki pēdējos divos pasaules kaŗos. Avīžniecībā kaŗi un līdzīgi saviļņojumi tautu dzīvē radīja uzplaukumu tādā ziņā, ka veicināja lasītāju interesi par notikumiem un cēla tirāžu. To labi atceramies arī no mūsu nesenās pagātnes Latvijā. Avīzes no agrākajām ziņu lapām tikai pakāpeniski izveidojās līdz tagadējai techniskai apdarei ar moderni iekārtotām spiestuvēm, redakcijas un izdales aparātu, kur lielo pasaules laikrakstu apgādi sviež lasītājiem līdz pieciem izdevumiem dienā, vairāku miljonu eksemplāros. Modernais laikraksts tagad izveidots tā, kā apmierina ikviena lasītāja interesi un katrs laikrakstā var izlasīt to, kas viņu visvairāk interesē. Tāpat laikrakstu politiskais un saimnieciskais svars tagad ir milzīgs, ko jau senāk uztvēra dažādas politiskās un saimnieciskās aprindas, cenšoties dibināt ne vien savas avīzes, bet arī pakļaut sev jau pastāvošās. Avīze tā kļuva par organu, kas ne tikai informē lasītāju, bet arī s p i e ž to pakļauties zināmam viedoklim vai virzienam. No tā laika avīžniecība kļūst par p r e s i, no presser — spiest. Avīzes, laikraksti, mums ir prese, arī l a t v i s k ā prese, ar kuŗu mēs cenšamies pakļaut savus lasītājus latviskai domu pasaulei, spiežam dzīvot līdzi savas tautas grūtajam liktenim un neaizmirst savu tēvzemi un valsti, kas vēl gaida atbrīvotājus un mūs pašus. Cilvēki, kas to nesavtīgi un pašaizliedzīgi dara, ir preses darbinieki, latviešu žurnālisti, kuŗus arī trimdā pulcina sava a r o d a organizācija P r e s e s b i e d r ī b a. Tā ir vienīgā aroda organizācija, kuŗai nav šauras aroda intereses, kas virzītas tikai uz sava aroda locekļu materiālās dzīves nostiprināšanu un saimnieciskās labklājības pacelšanu kā daudzām citām arodorganizācijām. Preses biedrības mērķi sniedzas tām tālu pāri, tie ir vispārīgi.

LATVIEŠU AVĪŽNIECĪBA

Latviešu avīžniecības vēsturiskais ceļš ir ļoti īss. Pēc „Latviskās Gada Grāmatas" (1797. g.), tikai ar 1822. gadu sāk iznākt Latviešu Avīzes (1822—1915). Šis ceļš latviešu avīžniecībā ir smagas cīņas ceļš. Latviešu tauta, nospiesta dzimtniecībā un ilgi pamesta bez skolām, nevarēja vēl aptvert avīzes nozīmi. Trūka arī naudas avīzes iegādāšanai, jo rocība bija maza. Tāpēc bieži vienu un to pašu eksemplāru lasīja vairākas personas, kā tas bija vērojams arī tagadējos trimdas apstākļos grūtākos sākuma gados svešajās emigrācijas zemēs. Pirmās avīzes cīnījās ar saimnieciskām grūtībām un žurnālistu trūkumu, jo nespēja tiem nodrošināt dzīves iztiku. Avīžnieka darbs bija mīlestības darbs, kuŗam bieži vien tika ziedoti ne vien spēki un pārliecība, bet arī materiālie līdzekļi, pat nākotnes izredzes. Trūkstot īstiem žurnālistiem, latviešu prese ilgu laiku auga un attīstījās mācītāju, tad skolotāju un tikai labi vēlāk arī rakstnieku aizvējā. Tikai 20. g. s. sākumā latviešu presē ienāk arodnieks-žurnālists. Latviešu Avīzēs, piemēram, mainījās 12 redaktoŗi, bet tikai pēdējais no tiem, Nikolajs Puriņš (Puriņu Klāvs) nebija teologs. Tāpat Hermaņa Treija „Tas Latviešu Ļaužu Draugs" (1832-1846) un Juŗa Neikena „Ceļa Biedrs" bija mācītāju rokās. Ārpus mācītāju pamācīgi iztapīgās politikas šinī laikmetā palika Krišjāņa Valdemāra „Pēterburgas Avīzes" (1862—1865) un kādu laiku arī Plātes — Leitāna „Mājas Viesis" (1856—1910).

Ar 19. g.s. otro pusi mūsu presē jūtams skolotāju pārsvars. „Baltijas Vēstneša" (1869 — 1906, 1917—1920) pirmais izdevējs un šefredaktors Bernhards Dīriķis pēc izglītības ir skolotājs. Pirmajos gados tāpat lielākā ietekme ir skolotājiem Kronvaldu Atim, Tomam Gailītim, vēlāk Jurim Kalniņam un Āronu Matīsam. Arī Pēterburgas Avīzēs dedzīgi līdzstrādnieki ir skolotāji, kā Krišjānis Barons, Kaspars Biezbārdis u. c. Tāpat Dienas Lapā (1895 — 1906) darbojās skolotāji — Ārons un Pīpiņš-Vizulis, kas ir arī laikraksta faktiskie vadītāji, kaut gan atbildīgie redaktori ir citi. Populārākais žurnāls Austrums iespiež Apsīšu Jēkaba, J. Purapuķes, J. Krodznieka, K. Milenbacha u. c. labākos darbus tieši tanī laikā, kad to vada bij. skolotāji Āronu Matīss un Teodors Zeiferts. Balsī producējas Rūdolfs Blaumanis ar savām pirmajām novelēm un Purapuķe („Savs kaktiņš, savs stūrītis zemes").

Sidars

(Turpinājums sekos).

ATMIŅAS PAR TIKŠANOS AR KĀRLI ULMANI

NEAIZMIRSTAMAIS PAVASARIS

1940. g. pavasaris. Toreiz vēl biju skolotāja kādā Latvijas pagasta tautskolā. Trūka vairs tikai trīs nedēļas līdz mācību nobeigumam, kad kādu dienu gandrīz vienā laikā ieskanējās tālruņa zvans pagastvaldes kancelejā un skolotāju istabā. Nocēlu klausuli un teicu skolas vārdu.

„Šeit Valsts prezidenta kanceleja," man pie auss ieskanējās kāda vīrieša bals.

„Pie jums skolās izlaiduma aktā ieradīsies prezidents. Nekariet to tūlīt pie lielā zvana!"

Nē, pie zvana neko nekārām, bet tas sāka skanēt it kā pats no sevis. Vēl tās pašas dienas novakarā skolā ieradās pagasta vecākais ar visiem valdes vīriem. Vīri kāpa no viena stāva otrā, gāja no telpas telpā, un tikai tagad viņi ieraudzīja, ka cementa kāpnes nejauki izdrupušas, ka grīdas jau pārāk izmītas un sen nekrāsotas. Visu laiku, skolas padomei prasot remontus, tika atbildēts, ka skola vēl diezgan laba, ka remontu nevajaga. Nu vīri domīgi kasīja pakaušus. Nē, visu saglābt vairs nebija iespējams, tādēļ ātrumā izlēma, ka salabos tikai kāpnes un nokrāsos no ārpuses logus un durvis. Arī vecajam malkas šķūņa jumtam, kas savā mūžā krāsu nebija redzējis, nolēma kļūt sarkanam.

Pa to laiku arī dažādo organizāciju „dāmas" bija sastādījušas galdā ceļamo ēdienu sarakstu, kas bija tik garš, ka acis nogura lasot. Tur bija pats labākais no labākā, ko valsts savam prezidentam var sniegt no gaisa, zemes un ūdens. Visiem iepirkumiem bija jānāk no pašiem pirmavotiem, jo tik svarīgā gadījumā taču nevarēja uzticēties vietējās mazpilsētiņas veikalniekiem.

Arī pašā skolas dzīvē bija gaidāma liela rosība: pārbaudījumi vēl priekšā, jāsakārto rokdarbu un mācības līdzekļu izstāde, jāgatavo priekšnesumi. Jau tūlīt otrā dienā ieradās kāds kungs no Rīgas, nopietns, mazrunīgs. Viņš nodzīvoja skolā veselu nedēļu, apciemoja katru māju, 5 km radiusā un aizbrauca gandrīz tikpat svešs kā atbraucis. Pat viņa seju un vārdu vairs neatceros.

Mēs, skolotāji, bieži sanācām kopā, lai atkal un atkal pārrunātu, kas vēl darāms, lai lielo dienu pienācīgi varētu saņemt un godam aizvadīt. Bet kad no Rīgas ieradās ceremonijmeistars C., izrādījās, ka mūsu lielā domāšana ir bijusi nevajadzīga. Ar veiklu valodu un plašiem žestiem viņš norādīja, kur skolas sporta laukumā ceļama tribīne, kur novietojami soli viesiem, kur skolēniem, kur skolotājiem un pārējiem, cik vajaga lielo karogu, cik mazo karodziņu, kādā kārtībā ritēs runas un priekšnesumi, kad jāuzsauc prezidentam — lai dzīvo! Licis mums izvēlēties divas meitenītes ziedu kaisīšanai prezidentam ceļā, C. atkal aizbrauca. Vai ik dienas nu skolā iegriezās kāds cilvēks. Dažreiz tas bija apriņķa vecākais vai tautskolu inspektors citreiz svešinieki no kaimiņu pagastiem, lai apjautātos, vai taisnība, ka pie mums viesošoties prezidents.

Lielais zvans vairs nebija apklusināms.

Beidzot gaidītā diena bija klāt, dzidra, saulaina. Ap skolu līgoja karogu mežs, smaržoja vītnes un ziedi, smaržoja zeme un gaiss. Jauki mirdzēja tikko krāsotie logi un durvis. Kā gluži jauna sarkana cepure lepojās malkas šķūņa jumts. Cik gan to bija, kas zināja, ka jumts gandrīz palika puskrāsots, jo, vecs un izburbējis, bija sevī uzsūcis visu mazpilsētiņā sameklējamo sarkano krāsu bet vēl nebija gana. Nācās braukt uz apriņķa pilsētu. Un vēl mazāk bija to, kas zināja, ka naktī pa vaļējo pagraba lodziņu kaķi bija izvilkuši un pa pagalma mauru izstaipījuši vai visus žāvētos zušus, tik vien atstādami, ko uzlikt uz prominentāko viesu galda. Bet ne jau tādēļ tik daudz ļaužu bija pulcējušies no vairākiem pagastiem, pat no kaimiņu apriņķiem: kājām, autobusos, pajūgos un pat laivās pa Daugavu. Pulcējušies, lai redzētu un dzirdētu savu prezidentu, to vīru, kas ar gudru un veiksmīgu roku droši bija ierakstījis mazās Latvijas vārdu lielajā mūžības grāmatā.

Pagāja rīta cēliens, pienāca pusdienas laiks, bet lielceļš, kas tecēja gar skolu, vēl arvien neatveda gaidīto. Bija jau pēcpusdiena, kad skolotāju istabā beidzot ieskanējās tālruņa zvans, vēstīdams prezidenta ierašanos 4 km attālajā pagastnamā. Nu ceremonijmeistars mūs visus steidzīgi sapulcināja skolas ceļa galā, kur katram aktīvajam dalībniekam jau bija savā zināma vieta. Koŗa meitenes un zēni tautas tērpos ziediem rokās, ieņēma steidzīg savas vietas vistuvāk lielceļam Viņu sejās kā dzidros spoguļo plaiksnījās gaidas un nemiers Kaut tik nu dziesma nesajuktu Visu skati bija pievērsti ceļam Pēkšņi dzidrajā gaisā ieskanējās zvans, gausi, svinīgi.

„Kas tas par zvanu?" tumši sasarcis iesaucās ceremonijmeistars.

„Kapsētas zvans," teica pārzinis. Ja baznīcas zvans skanēja šai stundā, tad arvien kādu apbedīja, un to mēdza saukt par kapsētas zvanu.

„Kas vēlēja"? iesaucās inspektors, sažņaugdams roku dūrē. Neviens to nezināja. Vēlāk jau gan uzzinājām, ka to darījis sirmais zvaniķis, savas vienkāršās, skaidrās sirds mudināts. Un tad jau arī prezidents ar daudzajiem pavadoņiem bija klāt.

A. Riekste.

(Nobeigums sekos).

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

LATVIEŠU ZĒNI NEPIEŠĶIŖ VĒRĪBU

Nujorkā ir plaša vācu kolonija, kuŗas centrs ir 86. iela, Manhetenas austrumu pusē. Šinī ielā uz katra soļa var atrast vācu krodziņu, vācu desu veikalu, vācu kino un dažādas vācu organizācijas. Arī latviešu organizācijas bieži vien noīrē telpas mazākām sanākmēm 86. ielā.

Kādu vakaru vienā no šiem vācu restorāniem nācās sastapties ar divām latvietēm, kas bija ieradušās šeit uz vācu koŗa mēģinājumu. Viņas bija iestājušās vācu dziedāšanas biedrībā un cītīgi apmeklēja koŗa mēģinājumus. Pēc mēģinājuma koristi vienmēr palika turpat restorāna telpās, pakavējoties pie klātiem galdiņiem un pa starpām uzdziedot kādu dziesmu.

Kad šīm latvietēm jautāja, kāpēc viņas nedzied latviešu korī un kāpēc nenāk latviešu sabiedrībā, tās atbildēja, ka esot mēģinājušas gan iet uz latviešu sarīkojumiem, bet latviešu zēni viņām neesot piešķīruši vērību, un viņas tur esot jutušās vientuļas. Vācu sabiedrībā viņas tā nejūtoties.

Šī nav pirmā reize, kad dzirdēti līdzīgi pārmetumi latviešu zēniem. Daudzas latvietes ir apprecējušās ar cittautiešiem tāpēc, ka cittautiešu zēni pasteigušies pirmie.

Merkurs

LIELĪBA NAUDU NEMAKSĀ

Viens no trimdas laika notikumiem, kas jau bieži strostots gan literāros darbos, gan feļetonos, ir daudzu tautiešu dziņa greznām spalvām izpušķot savu „bijušo dzīvi" Latvijā. Mazsaimnieki toreiz bijuši diži „lielgruntnieki", sīkbodnieki pazīstami „lieltirgoņi", kancelejas žurkas — „daļu vadītāji un vicedirektori", ceļu un mežu strādnieki — „valsts darbu uzņēmēji" u. t. t. Ja tam visam varētu ticēt, tad tādu darba rūķu, kam dzimtenē bijušas tulznas delnās un kas sviedriem vaigā maizīti ēduši, trimdā nemaz nav. Kungi un lielkungi vien te saradušies. Visaugstākā klase un cienījamākā izlase. Nobilitāte!

Šo neizprotamo dižošanās kāri, kas visās trimdas zemēs vienāda, jau pareizi izpratuši tie, kuriem ar mūsu ļaudīm iznāk biežāka saskare. Pēc anekdota, ja vien tā nebūtu rūgta patiesība, izklausās gadījums, kur kādā plaušu dziedniecības iestādē Vācijā, vadītājs ārsts nopietni noprasījis latvietim, vai viņš savā dzimtenē neesot bijis prezidents. Izrādās, ka īsā laikā 3 latvju jaunekļi šim ārstam apliecinājuši, ka bijuši — ministri.

Lai lielības direktoriem būtu iespēja sekmīgāki cīnīties mīļās tēvzemes labad, tie trimdinieki, kuriem Latvijā bijuši kaut kādi tituļi, nodomājuši organizēties globālās apvienībās, valkājot numurētas ārējas pazīšanās zīmes, lai tauta īstos darboņus varētu atšķirt no paštitulētajiem lielībniekiem. Kamēr klusībā vēl tiek pārspriesti Latvijas atbildīgo darbinieku biedrības statūti, Indiānā grupa katoļu darboņu jau nodibinājuši un atklājuši Tēvzemes klubu, kurā uzņems tikai tādus latviešu katoļus, kam, kā tas Tēvzemes kluba paziņojumā teikts — „atzīti nopelni valsts un sabiedriskā dzīvē brīvās Latvijas laikā." Tā kā šādi Tēvzemes klubi paredzēti visās trimdas zemēs, tad vispirms jāizstrādā amatu un kategoriju saraksts, lai biedru izlasē būtu vienveidība un noteiktība, jo ar zemākām činām nekāda brāļošanās nav paredzēta. Iesākumā prasības gan nebūs visai augstas, jo visiem trim kluba dibinātājiem, kuriem Latvijā bijuši tikai bankas pilnvarotā, pilsētas sekretāra un grāmatveža činas, tādu vispār atzītu nopelnu pašiem nav.

Feļetonista slēdziens: Jo tālāk, jo trakāk. Nākotnes notikumi rāda ēnas jau iepriekš. Vai, vai, letiņi...

Kursīķis.

EIROPAS UNIVERSITĀTE BONNĀ?

Vācu savienības deputāts Dr. Eriks Mende (FDP) savā referātā cēla priekšā Eiropas universitātes dibināšanas projektu. Līdz ar to būšot vislietderīgāk izmantotas jaunceltās vācu parlamenta ēkas, kad vācu valdība savu sēdekli pārcels atkal uz Berlīni. Pēc Mendes plāna lekcijas varētu notikt vācu, itāliešu, franču un spāņu valodā. Universitāte varētu uzņemt līdz 15.000 studentu. Pašreiz Bonnas Universitātē studē 402 ārzemju studenti no 45 nācijām. Kopējais studentu skaits universitātē: 6810.

SASKAŅOS ZIEDOJUMU VĀKŠANU

ALA's Centrālā valde savā 1953. gada 26. septembra sēdē, apspriežot jautājumu par ziedojumu vākšanu regulāciju un koordināciju, atzina, ka šis jautājums ir bijis jau ierosināts ALA's dibināšanās un vēlākos Kongresos.

ALA's centrālā valde savās sēdēs ir vairākkārt šo jautājumu pārrunājusi, un tās ieskats ir līdzīgs latviešu plašākās sabiedrības ieskatam, ka ziedojumu vākšanas akcijās, kuŗu skaits ir nesamērīgi liels, vēlama kontrole un labāka pārskatamība, lai nozīmīgās akcijas tiešām gūtu vajadzīgos panākumus.

ALA's Centrālā valde ir jau saņēmusi iesniegumus ar ziedojumu vākšanu akciju projektiem un plāniem, lūdzot ALA's atsauksmi un atzinumu par ierosinātās ziedojumu vākšanas akcijas atzīšanu par vēlamu un atbalstāmu, lai ierosinātāji un izvedēji varētu šo ALA's atzinumu paziņot atklātībai. Tādēļ ALA's Centrālā valde pieņēmusi sekojošu atzinumu:

Nodibināt ALA's Ziedojumu saskaņošanas komisiju, kas izskatītu brīvprātīgi iesūtītos projektus un dotu savu atzinumu, vai ALA ir ar mieru projektēto ziedojumu vākšanas akciju atzīt par vēlamu un atbalstāmu;

šai komisijā ieiet ALA's Centrālās valdes priekšsēdis vai viņa vietnieks un viens vicepriekšsēdis, kuŗa darbībai vistuvāk atbilst ierosinātā ziedojumu vākšanas akcija, kā arī Centrālās valdes sekretārs vai viņa vietnieks vai ģenerālsekretārs;

ALA's Ziedojumu saskaņošanas komisijas atzinums nav pieprasāms un dodāms tādām ziedojuum vākšanas akcijām, kurām ir interns raksturs;

Lūgumi un iesniegumi ALA's Ziedojumu saskaņošanas komisijai iesūtāmi divos eksemplāros, pievienojot vākšanas akcijas projektu un plānu

SAVIENOTĀS VALSTIS

NUJORKĀ

● Krievu tautības Latvijas pilsoņi Nujorkā 23. janvārī pieminēja Rīgas pilsētas krievu (Lomonosova) ģimnazijas dibināšanas 35. gada dienu. Jubilejas akts notika krievu kluba telpās, kur bija pulcējušies daudzi ģimnazijas bij. audzēkņi. Aktu ievadīja Latvijas krievu ģimnazijas audzēkņu b-bas pr-ks V. Tumanovskis. Sveicienus nesa ALA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš. Brīvās Eiropas komitejas Baltijas valstu nodaļas vadītājs E. Akers, Krievu kultūras biedrības Nujorkā priekšsēdis Novickis un citi. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši visā pasaulē izkaisītie ģimnazijas audzēkņi un audzinātāji. Visās runās izskanēja cildinājums savai bij. skolai, sirmajai Rīgai un Latvijai.

● Nujorkas Latviešu biedrība 23. janvārī atzīmēja savu 61. gada pastāvēšanas svētkus ar sarīkojumu Arlingtona zālē. Biedrības priekšnieks R. Egle atklāja svinības ar uzrunu, kam sekoja ASV un Latvijas himnas. Daugavas Vanagu vārdā biedrību apsveica H. Bagātais. Koncertā piedalījās dziedātāji H. Lastinga un Ārijs Kellijs, pianiste R. Cīrona un Daugavas Vanagu vīru koris B. Skultes vadībā. Harieta Lastinga ir Amerikā dzimusi latviete. Televīzijas konkursā jauno talantu meklēšanā Lastinga ieguva pirmo vietu un sakarā ar to uzstājās televīzijā veselu nedēļu no vietas.

● Daugavas Vanagu vīru koris B. Skultes vadībā 6. februārī uzstāsies koncertā Vilimantikā. Korim šinī sezonā vēl paredzami koncerti Bostonā un Nujorkā.

● Nujorkas laikraksti nesen savās recenzijās ar atzinību pieminēja pianisti Joannu Graudāni un ievietoja viņas ģīmetni. Viņa uzstājās simfoniskā koncertā B. Valtera vadībā Karnegi zālē. Latviešus, kas izlasīja šo recenziju, ieinteresēja mākslinieces latviskais uzvārds. Ievācot informāciju no pašas mākslinieces, izrādījās, ka viņa tiešām ir latviete. Viņa, tāpat kā viņas vīrs čellists Nikolajs Graudāns, izceļojusi no Liepājas, mācījušies Berlīnē un kopš 15 gadiem jau dzīvo Amerikā. Graudānu pāris bieži dodoties koncertceļojumos pa ASV. Viņu pastāvīgā dzīves vieta ir Losandželosa, Pacific Palicades.

KALAMAZŪ

● Kalamazū sestdien notika vērtīgs koncerts. Te pirmo reizi viesojās Ksenija Brante — soprāns, Verene Stelpe — klavieres, un Imants Gleške — vijole. Koncerts notika vietējās kolledžas Stetsona auditorijas telpās, kuŗas šādiem sarīkojumiem ir ļoti piemērotas. Koncerta izpildītāji guva lielu piekrišanu, jaukus ziedus un suminājumus. Pēc prof. A. Ābeles dziesmas soliste K. Brante sauca pēc autora, kam pievienojās visi koncerta apmeklētāji, līdz pēdīgi iecienītais profesors piecēlās pēdējo solu rindās. Koncerts bija labi apmeklēts, un bija redzami arī vairāki vietējie mūzikas cienītāji, kā konservātorijas direktors ar kundzi un citi.

● Prof. A. Ābeles 65. dzimšanas dienas atcere Kalamazū notiks, 30. janvārī, Kolumbijas viesnīcā. To rīko kopīgi abas latviešu draudzes un visas vietējās biedrības un organizācijas.

Svētdien, 24. janvārī, Latviešu Balss raidījumā no Nujorkas uz Latviju, starp citu, tika pārraidītas arī ziņas un dati par prof. A. Ābeli, sakarā ar viņa 65. gada dzimšanas dienu.

Kalns

ČIKĀGĀ

● Latviešu tautas augstskola aicina pieteikties interesentus līdz 1. februārim angļu valodas kursos (pasn. Z. Avotiņa), rokdarbu kursos (pasn. E. Būmane), keramika kursos (vada Gamboni), mākslas aušanas kursos (vada Gamboni) un techniskās rasēšanas kursos iesācējiem. Tuvākas ziņas darbdienas vakaros no pl. 7 — 9 pa tālr. MO 6-5399.

● V. un E. Dzelmju tautisko deju kopa rīko sestdien, 30. janvārī, plkst. 7,30 vak., Hull House teātŗa zālē, 800 S. Halsted St., Latviešu tautas deju un dziesmu vakaru. Piedalās deju kopa pilnā sastāvā, Smaida Ose (deklamācijas), Anna Tolka (dziesmas), Edgars Krastkalns runās par tautas deju attīstību.

● „Latviešu dziesma Čikāgā" — tā saucās Artura Virsnieka dokumentārfilma ar Raimonda Čaka tekstu, kuŗu sinchronizējis Jānis Ķeniņš, bet ierunājis Osvalds Ozoliņš. Tās „skelets" uzņemts Čikāgas latviešu dziesmu svētku laikā, bet filmas sākuma un nobeiguma posmi inscenēti vēlāk. Filma ir vairāk kā 1000 metru gaŗa.

Filmu izrādīs svētdien, 6. februārī, plkst. 5, pēcpusdienā un plkst. 7 vakarā „Hull House" lielajā „Bowen Hallē", 800 S. Halsted St.. Chronikā rādīs latviešu dzīvi Amerikā.

● Svētdien, 7. februārī, plkst. 7 vakarā, „Hull House" ēdamzālē rakstnieks Ernests Aistars runās par tēmu Personības starošana mūsu laikmetā. Tautu dziesmas skandēs grēveniešiem pazīstamā aktrise Irma Vīksniņa, latviešu dziesmas dziedās tenors Ernests Kupče, pavadīs pianists Valdis Treimanis.

● Daugavas Vanagu apvienība Čikāgā rīko sestdien, 13. februārī, plkst. 7,30 vakarā, 1335 N. California Ave, Dr. Herzl Community Home zālē (pie Humbolt parka) gadskārtēju karnevālu Saulainā tālē. Ar priekšnesumiem dienvidnieciskās maskās piedalīsies dziedonis - ģitārists Saldemārs Valna un klejojošais akordeonists Taldis Vreimanis. Zāli dekorēs māksl. Arnolds Šimanis. Deju mūziku spēlēs latviešu orķestris.

● Ksenijas Brantes koncertu rīko Krolla mākslas aģentūra svētdien, 14. februārī, plkst. 7 vakarā „Hull House" teātŗa zālē, 800 S. Halsted St. Piedalās prof. pianists V. Dobrovoļskis.

Programmā latviešu komponistu dziesmas un operu ārijas.

EIROPAS MĀKSLAS MEISTARDARBU IZSTĀDE TORONTO

Pāri par 90 pasaules lielāko mākslinieku — no Ticiāna līdz van Gogam — darbi ir skatāmi Toronto mākslas galerijas izstādē „Eiropas meistari kanadiešu kollekcijās", kuŗu atklāja piektdien, 15. janvārī.

Visi darbi pieder kanadiešiem un nāk no triju pilsētu mākslas galerijām un privātām kollekcijām.

Izstāde mākslas galerijā ilgs līdz 21. februārim un tad to rādīs Otavā un Montreālā.

Starp lielajiem meistariem, kuŗu darbi ir redzami izstādē, jāmin Elgreko, Halss, Van Daiks, Rembrandts, Goija, Sezāns, Gogēns un citi. Franču impresionistus labi reprezentē Renuāra, Monē, Degā, Sisleja un Pikaso gleznas. Izstādes gleznu vērtība sniedzas tuvu pie $2.000.000, un tā būs visai ievērojama, lai kur arī to rādītu, it īpaši vēl tāpēc, ka šīs gleznas pieder tik jaunai zemei kā Kanada.

SABOTĀŽAS IESPĒJA LIDMAŠĪNAS KATASTROFĀ

No Londonas ziņo, ka pēc līdzšinējās izmeklēšanas visas zīmes rāda, ka angļu Kometas satiksmes lidmašīna, kas 10. janvārī iegāzās Vidus jūrā, nogalinot 35 cilvēkus, ir sabotāžas upuris.

Kaut arī lidmašīnas katastrofas izmeklēšana vēl joprojām turpinās, pēc līdz šim saņemtiem ārstu ziņojumiem var spriest, ka katastrofas iemesls varētu būt bijusi kāda ar laika degli novietota bumba lidmašīnas bagāžas nodalījumā.

CEĻA VĀRDI

Tautas, tāpat kā sievietes, mīl spēku tanī, kas valda pār viņām: viņu mīlestība bez godbijības nevar pastāvēt.

Balzaks

*

Kāds cilvēks ir pašreiz, pēc tā mums nav jāsecina, kas viņš varētu būt.

Lichtenbergs

Es nīstu līdzīgi grēkam ikvienu kļūmi, bet it īpaši kļūmes valsts lietās, no kā ceļas posts tūkstošiem un miljoniem cilvēku.

Goethe

Mākslinieciskās radīšanas brīnums ir savāda lieta. Ja kādam trūkst atklāsmes, viņš ir mazs un nabadzīgs.

G. Hauptmans

LNAK Otrās padomes sesija ar plašu darba programmu

(Pārnesums no 1. lapp.)

SESIJAS OTRĀ DIENA

Otrā dienā sesijas dalībnieki pulcējās Sv. Andreja baznīcas zālē, un pirmais darba kārtības punkts bija vēlēšanas, par kuru rezultātiem jau ziņojām iepriekšējā numurā.

Tālākā darba kārtībā bija paredzēta 3 tautību padomes pārstāvju vēlēšanas. Šo darbu ar sekmēm bija veicis V. Kaļins. Padome uzdeva pārstāvju izraudzīšanu valdes ziņā, bet, tā kā V. Kaļinam klāt neesot, par šo darba kārtības punktu neviens nevēlējās vārdu, tad to atlika, stājoties pie vēlēšanu komisijas iraudzīšanas nākošām Padomes vēlēšanām. Šī jautājuma noskaidrošana prasīja gandrīz 3 stundas. Rezultātā ar 15 balsīm, trijām atturoties, pieņēma, ka vēlēšanu komisijai LNAK valde izraudzīs 3 locekļus, no kuriem viens būs vēlēšanu komisijas priekšsēdis. Izraudzītās personas jāakceptē prezidijam. Tāpat kā pagājušā gadā, pieaicinās arī organizāciju pārstāvjus. Vēlēšanu instrukciju izstrādās vēlēšanu komisija, un Padome pilnvaro valdi to apstiprināt.

BALTIJAS FEDERĀCIJA

Runājot par turpmāko LNAK darbību, J. Preisbergs iepazīstina sesiju ar lietuvieša Dr. Anīsas Baltijas valstu federācijas projektu, kuru savā laikā autors nolasīja BTF sanāksmē. (Atreferēts mūsu laikrakstā.).

Pēc projekta nolasīšanas J. Preisbergs izsakās par tā nozīmi. Ir svarīgi, lai Baltijas valstu atbrīvošanas laikā federācijas projekts būtu pārdomāts un tiktu jau celts priekšā. Ļoti svarīgi būtu arī ieiet event. Eiropas federācijā, citādi mēs varam pazust. Bez tam federācijas idejas propagandēšana, baltiešu diplomātu sadarbība uz nākotnes federācijas idejas principiem stiprinās mūsu svaru politiskā laukā. Labvēlīgi ietekmēs lielvalstis un izjauks Lielkrievijas ideologu centienus.

Šai jautājumā pieņem rezolūciju: **Padome ar interesi noklausījās J. Preisberga referātu par Dr. Anīsas izstrādāto Baltijas Federācijas iesniegto satversmes projektu. Padome vienbalsīgi atzīst sadarbības svarīgo nozīmi Baltijas valstu starpā un nodod minēto projektu valdei ar uzdevumu:**

1. To sīkāki analizēt; ja vajadzīgs, nodibināt šim nolūkam speciālu komisiju un iesniegt ziņojumu nākošai padomes sesijai. 2. Skaidrot iespējas, ko no projektā minētiem sadarbības veidiem varētu reālizēt trimdas baltiešu starpā, un šādu sadarbību no savas puses veicinātu.

Par „Trimdas desmito gadu" runāja V. Upeslācis, konstatējot, ka daļā latviešu arvien vairāk zūd interese latviešu sabiedriskai dzīvei, un tie nodōdas materiālo vērtību krāšanai. Tas, pēc referenta domām, ir tikai pa daļai attaisnojams. Daļa bēgļu ar materiālo vērtību krāšanu aizraujas tik tālu, ka no bēgļa, kam dārga dzimtene, kļūst par tipisku iecelotāju, lai aizmirstu savu zemi un savus ļaudis. Šīs negatīvās parādības mēs nevaram novērst un tās ietekmē arī organizāciju darbu. Tomēr lielākā daļa bēgļu ir vērtējama pozitīvi.

LNAK 2. padomes sesijā, apcerot desmito gadu trimdā, atzīst, ka svešuma iedarbība uz latviešu nacionālās domāšanas un kultūras neatkarību trimdā padziļinās, bet mūsu kultūrālā dzīve, skolu lietas un sabiedriskie institūti latviskās pasaules saglabāšanai tomēr liecina, ka latviešu trimdas grupa, jo īpaši vēl, gan ar pieaugošām grūtībām, dzīvo Latvijas neatkarības atgūšanai un šim mērķim ziedo daudz laika un līdzekļu. Šo V. Upeslāča rezolūciju vienprātīgi pieņem.

Darba kārtības punktā par līdzekļu sagādi referē palīdzības nozares vadītājs J. Liepiņš, aizrādot, ka pagājušais gads līdzekļu sagādē bijis ļoti sekmīgs un arī turpmāk Palīdzības nozare strādās pēc iepriekšējā gada parauga, piem., iesaistot līdzekļu vākšanā latviešu māju īpašniekus u. t. t. Pēc J. Liepiņa domām par labu palīdzības darbam būtu vēlams aplikt ar nodokli viegla satura sarīkojumus, bet atzīst, ka šo projektu būs grūti īstenot.

A. Brīviņš, J. Grīslis, A. Svenne u. c. ierosina aprūpes līdzekļu vākšanā griezties arī pie dažādiem uzņēmējiem, veikalniekiem un auto īpašniekiem. Atzīst arī, ka jāpiešķir vērība vietējo grūtdieņu aprūpei.

SASKAŅOS APRŪPES DARBU

Par aprūpes darba problēmām, izsakot DV viedokli, P. Balodis atzīmē, ka DV kā aprūpes organizācija līdzekļu sagādē iet citām organizācijām pa priekšu. To pierāda DV p. g. savāktie 7708 dolari. Viņš domā, ka, kārtojot līdzekļu vākšanu un aprūpi, būtu no svara šo darbu saskaņot, respektējot arī DV valdes vēlēšanos. Padome to pieņem zināšanai un šo jautājumu kārtošanā uzdod valdei sazināties ar DV valdi.

Pārrunājot LNAK pārstāvniecības lietas, J. Lejiņš ziņo, ka rodas lielas grūtības ar pārstāvju izraudzīšanu: pārstāvjiem nesekmējoties ar biedru naudas iekasēšanu. Padome atzīst, ka šis darbs jāturpina, kaut arī sekmes nav visur apmierinošas.

Par skolu un bibliotēku lietām runāja J. Mežaks, kas atzīst, ka skolu darbs ir sekmīgs, bet vēl daudz kas vajadzīgs: vecāki maz interesējas par skolu lietām, nav piemērotu grāmatu u. t. t.

P. Dreimanis sīkāk pakavējas pie skolu programmām un ierosina jautājumu par skolotāju kursiem. Runājot par mācību grāmatām, uzsver, ka autori varētu lasāmvielai dot stāstus no dzīves Latvijā.

Šis jautājums interesē visus un tāpēc daudzi izsaka vienu otru jaunu domu, kā sekmēt jaunās paaudzes audzināšanu par latviešiem. Padome pieņem J. Grīšļa priekšlikumu, uzdodot J. Mežakam skolu jautājumu kārtošanā uzņemt kontaktu ar latviešu organizācijām citās zemēs un šīs lietas kārtot visiem kopīgi.

Kopsavilkumā pārrunās noskaidrojās, ka: 1. Izdodamas jaunas, piemērotas mācību grāmatas, darbā iesaistot visas zemes. 2. Jārada ciešāka skolas un mājas sadarbība. 3. Jārunā mājās latviski. 4. Jāorganizē skolotāju konferences — kursi. 5. Jāpapildina bibliotēkas ar jaunām grāmatām, stājoties kontaktā ar izdevējiem, lai LNAK centrālā bibliotēka, kas atrodas Toronto, iegūtu vienu brīveksemplāru no iznākošām grāmatām. 6. Izdarīt bibliotēku inventarizāciju Kanadā. 7. Izveidot ceļojošu bibliotēku, lai pakalpotu mazākiem centriem.

Valdes budžeta projektu pieņem bez grozījumiem, ņemot to, ka budžetā paredz nedaudz līdekļu bibliotēkas vajadzībām.

Gada pārskatu sniegsim nāk. numurā.

Darbs sesijā veicās labi un lielā saskaņā.

Sesiju slēdzot, A. Dreimanis visiem pateicās, īpaši viesiem no ASV — A. Bērziņam un H. Lielnoram, DV pārstāvim P. Balodim, draudžu dāmām un abām baznīcām un citiem, kas sekmējuši sesijas labo izdošanos, kā arī novēlēja jaunajai valdei labas sekmes.

Pieņemu labošanā visāda veida

PULKSTEŅUS

Garantēts darbs

O. BARONIŅŠ

553 Concord Ave, Toronto

Tel. LA 6139

ERICH RAAMAT

REAL ESTATE

310A Bloor St. W. Toronto

PIEDĀVĀ:

mājas, veikalus, apbūves gabalus, lielā izvēlē.

Māju fotogrāfijas; mašīna īpašumu apskatīšanai; lietderīga, nesaistīga apkalpošana

Voldemārs Pētersons

pārstāvis latviešu klientūrai

RA 2422, mājās HU 8-4119

PARKDALE RAJONĀ

1) $14.500 (iemaksa $4.500) 9 istabu māja ar garāžu, labā stāvoklī.

CENTRĀ:

1) $12.000 (iemaksa 3.500), ļoti tīra 6 istabu māja ar mēbelēm Ienākums $140.00 mēnesī.

Pirmklasīgu

P A V Ā R U,

kā arī

K O N D I T O R U

meklē liels privāts klubs pie Toronto

Piedāvājumus adresēt š. avīzes kantorī

TULKOJUMU BIROJS

Kārļa Lazdiņa, B.Sc. (Com.)

Korespondence adresējama: Chas Lasdin, Room 12, 1501 St. Catherine St., West, Montreal, P.Q., Tel. Wi 6805

Ž. Unāms

ČERČ'ILS UN STAĻINS

1. NOBEĻA PRĒMIJA PUBLICISTIKAI

Nobeļa prēmija literātūrā 1953. gadā piespriesta Vinstonam Čerčilam. Kaut gan Čerčils savā jaunībā uzrakstījis arī pa romānam un skatuves darbam, tomēr viņa galvenais literārās darbības lauks ir bijusi publicistika, kur viņš, sevišķi memuāros, ir varējis figurēt arī kā vēstures avots. Ja atskaita Čerila lielo vēsturisko biogrāfiju par britu kara vadoni hercogu Malboro, kas ir tiešs Čerčila priekštecis, tad visa pārējā viņa literārā darbība izriet no politikas tiešās pieredzes avotiem. Bet pie tā nav aizmirstams viens svarīgs apstāklis: tas, kas šodien ir aktīvā politika, rītu būs jau pasīvā vēsture. Tas sakāms par Čerčila publicējumiem par Pirmo pasaules karu, uz kuŗa norisi viņam arī bija sava ietekme, bet it sevišķi par Otrā pasaules kaŗa memuāriem, kur Čerčils pats kā lielās politikas notikumu līdzlēmējs un virzītājs apraksta savas pieredzes un pārspriedumus. Šie Čerčila memuāri, kas paredzēti 6 sējumos (12 grāmatās), no kuriem 5 sējumi jau iznākuši, ir tiešām **pirmās šķiras vēsturiskā publicistika.**

Ja Nobeļa prēmiju komisija šādai publicistikai piešķīrusi augsto literāro godalgu, tad apstāklim, ka prēmijas ieguvējs ir britu imperijas ministru prezidents, arī ir sava nozīme. Šim godalgojumam ir varējusi būt ne tikai politiska cēlonība, bet arī politiski spekulatīvs raksturs. Tomēr šos apstākļus ignorējot un neievērojot nevienprātību, kāda ir valdījusi komisijā lēmumu pieņemot, kā arī dažas skarbas kritikas, jāsaka, ka Vinstons Čerčils ir viens no spilgtākajiem un spējīgākiem publicistiem, kādus līdz šim var uzrādīt angliski runājošā pasaule. Bet tas savukārt nozīmē, ka Čerčils kā publicists pirmā kārtā ir anglis, un tāpēc Čerčila darbu izpratnei ir nepieciešami norādīt uz kādu ļoti spilgtu anglu nāciju pašraksturojumu The Times Literary Supplement 1948. g. oktobrī — Kāda veida tauta ir angļi (What kind of people are the English).

Čerila publicista stils ir ļoti izkopts, viņa valoda koncentrēta, un problēmu uztvere un risinājums ļoti reljefi un asi tverts. Tikai retam autoram Dievs ir devis spējas savu izvēlēto vielu tik interesanti un saistīgi apstrādāt, kā to visos savos plašajos darbos ir darījis Vinstons Čerčils. Čerčilam kā publicistam ir arī dažas neangliskas īpašības: viņš bieži runā ar lielu atklātību un cieņu arī par negātīvām parādībām un par personiskām neveiksmēm.

2. ČERČILA LĪKLOČU PILĪTIKA BALTIJAS VALSTU JAUTĀJUMĀ

Čerčila darbos ir maz vāju vietu. No vājām vietām viņš prot veikli izvairīties, vai arī tās noklusēt. Tā tas ir ar slepenajiem lēmumiem Teherānas konferencē par Baltijas valstu „piešķiršanu" Padomju Savienībai. Kad 1941. g. 16. decembrī Staļins Maskavā Anglijas ārlietu ministram Īdenam uzstāda prasību, lai sabiedrotie atzīst Padomijas tiesības uz Baltijas valstīm, Čerčils ļoti noteikti uzstājas pret to, jo ASV sabiedriskā doma, bet it sevišķi ārlietu ministrs Hells un arī Rūzvelts ir pret Baltijas valstu inkorporācijas atzīšanu. Čerčils, ASV atbalsta dēļ, ļoti rēķinas ar Rūzvelta viedokli, un tāpēc viņš arī savu memuāru 3. sējumā diezgan plaši apraksta kā viņš cīnījies par Latvijas un pārējo Baltijas valstu tiesībām un pret Padomijas netaisnajām robežu paplašināšanas tieksmēm uz Latvijas, Lietuvas, Polijas un Rumānijas rēķina. Kad 1951. g. iznāca šis Čerčila memuāru sējums, viņš ar to izpelnījās sirsnīgu latviešu emigrantu atzinību un pateicību. Bet tas nebija Čerčila memuāru pēdējais sējums, nedz arī pēdējais „pretstalinīskais" pagrieziens angliskajā „likloču politikā."

Turpmākajos notikumos, ko Č. pats attēlo savu memuāru 4. un 5. sējumos, viņa nostāja pret Staļinu un pret Latviju ieiet atkal tādās sliedēs, kas mūsu atzinības un pateicības jūtas pārvērš sarūgtinājumā un skepsē. Tikai piecus mēnešus pēc tam, kad Č. tik simpatiski ir iestājies par mūsu valsts tiesībām, — 1942. gada maijā, kad Anglija slēdz ar Pad. Savienību sadarbības līgumu, Čerčils piekrīt Baltijas valstu inkorporācijas atzīšanas klauzulas uzņemšanai līguma tekstā. Vienīgi Hella nelokāmā nostāja toreiz vēl glābj Baltijas valstu tiesisko stāvokli. Savos memuāros Čerčils šim saspīlētajam stāvoklim veikli paiet garām klusējot.

NOKLUSĒŠANAS TAKTIKA

Galveno uzvaru Staļins šai lietā panāk Teherānā, kad viņš dabū **Rūzvelta slepenu piekrišanu,** kā Baltijas valstu, tā arī Kersona robežas jautājumā. Zinādams Rūzvelta ieskatu maiņu, Čerčils par Baltijas valstīm tagad pilnīgi piekrīt Staļinam aizmirsdams savu ciņu par Baltijas valstu tiesībām 1941. g. decembrī un 1942. g. janvārī. Lai šāda viedokļa maiņa lasītājiem pārāk nedurtos acīs, Čerčils paliek atkal uzticīgs savai izvairīšanās un noklusēšanas taktikai. Kaut Baltijas valstu un Polijas robežu „izkoncesionēšanai" Teherānā Polijas bij. sūtnis Vašingtonā Ciechanowskis savā grāmatā Defeat in Victory pēc amerikāņu avotiem veltījis plašu apskatu. Čerčils savu memuāru 5. sējumā šim daudz diskutētajam jautājumam Teherānā paiet garām ar diviem īsiem un pat diplomātiski maskētiem teikumiem. Čerčils raksta: „Kad Staļins pacēla jautājumu par siltu ūdeņu ostu Krievijai, es saciju, ka tam nebūs šķēršļu." (Cassel'a izd. V, 336). Raksturīgi, ka Čerčils še kautrējas pieminēt pat Latvijas vārdu, jo neaizsalstošā osta ir neapšaubāmi Liepāja. Tikai grāmatai pievienotais priekšmetu rādītājs attiecīgā lpp. min Baltijas jūru, kur bez Liepājas nav citas neaizsalstošas ostas. Še pat uzmanīgam lasītājam Latvija jāsameklē kā ar uguni. Tikai otrā vietā, 20 lpp. tālāk, Čerčils, par to pašu temu runādams, piemin Baltijas valstis, sacīdams, ka „Krievijai kā pirmšķirīgai jūras un gaisa spēku valstij jānodrošina pozicijas Baltijā." (352).

3. DIEVS: NO STAĻINA MUTES — ČERČILA AUSĪ

Katra notikuma un katras parādības pirmie iespaidi cilvēka dzīvē ir visspilgtākie un ilgstošākie. Kā pirmā mīlestība ilgi dominē cilvēka emocionālajā pasaulē, tā politiķiem pirmā tikšanās ar izciliem politiskiem partneriem ir ar paliekamu un ilgstošu nozīmi. To var sacīt arī par Čerčila pirmo tikšanos ar Staļinu, kas brīžiem pieņēmusi ļoti dramatisku, brīžiem saudzīgi izlīgstošu saprašanās raksturu. Par šīs satikšanās politisko nozīmi plašu protokolu uzrakstījis ASV sūtnis Harimens, kas ievietots „Baltā nama papīros." Šo satikšanos ir meklējis Čerčils un nevairījies uzņemties ceļa grūtības tālajam ceļam uz Maskavu. Tāpēc ir interesanti lasīt, ko par to raksta Čerčils pats savu memuāru 4. sējumā 2. grāmatas 4. un 5. nodaļā. Sevišķi vērtīgas ir tās vietas, kur Čerčils attēlo savas divsarunas ar Staļinu, kas notikušas ārpus protokolētajām militārajām un politiskajām apspriedēm.

Sarunās ar Čerčilu Staļins diezgan bieži pieminējis Dievu. Kādas dinejas laikā Kremlī starp Staļinu un Čerčilu noticis šāds dialogs:

Staļins: „pirms dažiem gadiem mūs apmeklēja Benrhards Šovs un lēdija Astore. Pēdējā ierosināja, lai Lloidu Džordžu ielūdzot uz Maskavu, uz ko es atbildēju: „Kāpēc mums to vajadzētu? Viņš bija intervencijas vadītājs."

Lēdija Astore: „Tā nav patiesība. Čerčils viņu uz to pamudināja."

Staļins: „Bet Lloid Džordžs bija valdības priekšgalā un piederēja kreisajiem. Viņš nesa atbildību, un mums noteikts pretinieks ir mīļāks kā šķietams draugs."

Lēdija Astore: „Nu, Čerčils tagad ir nolikvidēts."

Staļins: „To es negribētu apgalvot. Ja angļu tauta nonāks grūtībās, viņa var atkal šim vecajam kaujas zirgam pievērsties."

Čerčils: „Lēdijai Astorei bija patiesība. Es ļoti aktīvi intervenciju atbalstīju. Un es negribētu, ka jūs domātu kaut ko citu." Staļins smaidījis ļoti laipni un Čerčils jautājis: „Vai jūs man esat piedevuši?"

Staļins: „Tas viss ir pagātnē un pagātne pieder Dievam."

(Nobeigums sekos).

MEKLĒJU

ALB. AKOTU

no Rīgas, dz. 1904. g. vai 1905. g. un

VERNERU LEJU

no Iecavas pagasta.

Ja kāds par viņiem ko zinātu — lūdzu rakstīt

Jānim Mežstrautam,

59 Victoria Cres., Eccles M/c England. (150)

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

O P T O M E T R I S T S

336A BLOOR ST. W., TORONTO (pie Spadina Rd) birojā MI 9494

Acu pārbaude Recepte

MONTREĀLĀ

FOTO STUDIJA

OSKARS A S M E Ņ I S

1248 Mackay St., Apt. 1

Montreal, P. Q. Pilsētas centrā.

Tel. WE 5543.

DEJU STUNDAS

N. ŠVĀNEBACHS

1 First Ave, Toronto, Ont.

HA 6978 RI 5697

— TANGO — FOKSTROTS — VALSIS — LĒNAIS VALSIS — RUMBA — JITTERBOOG —

P R I V Ā T S T U N D A S

Pieteikšanās katrā laikā

HEINTZMAN un CO KLAVIERU

TIRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto, (Latvijas Konservātorijas absolv.)

piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tirskaņotājs, remontētājs un eksperts.

Pērkot klavieres no augšminētās firmas 15 proc. atlaide

Lietotas klavieres pēc izvēles.

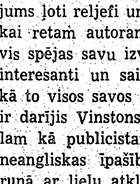

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem

TORONTO, 90 LONDON ST,

Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

FRANK VASS, B.A.

ADVOKATS — NOTARS

455 Spadina Ave, Apt., 403

COLLEGE un Spadina ielu stūrī

Tel. birojā — KI 4989,

dzīvoklī — MI 9352

Latviete-misionāre no Indijas apciemo vecos laudis Farelē

Misionāre M. Vittandte.

Fareles vecos ļaudis 14. janvārī apciemoja reta viešņa — misionāre Margareta Vittandte no tālās Indijas. Misionāre jau vairāk kā 15 gadus strādā misiones darbu pie Himalaju kalniem Indijā, un tagad pirmoreiz dabūjusi atvaļinājumu, lai apciemotu savus radus un piederīgos Eiropā, Kanadā un ASV. V. apmeklējusi arī daudzus misiones punktus, aicinādama jaunus darbiniekus misiones laukā, kā arī noturējusi vairākus referātus par misiones darbu Indijā.

Fareles veco ļaužu mītnē misionare apmeklēja savu tēva brāli un pie reizes kopējā sanāksmē pastāstīja veciem ļaudīm par savu darbu un par dzīvi Indijā, ilustrējot priekšnesumu ar dažām indiešu dziesmām. Latviešu valodu pa ilgiem gadiem V. nav vēl aizmirsusi, tomēr savu priekšnesumu viņa sniedza vācu valodā, jo starp klausītājiem atradās arī sveštuteši.

Misionāre atzīst, ka misijas darbs ir grūts, bet tas dod ganradījumu, ja darbam ir redzamas sekmes. Tā nepalieši, tibetieši un citi iezemieši Himalaju pakāje, kur V. nodarbojas, nav viegli piegriežami Kristum, bet, ja reiz tas ir izdevies, tad dedzīgākus, patiesākus un nopietnākus kristiešus diezin vai citur kur varēs atrast.

Margaretes Vittandtes dzīve visu laiku ir bijusi trauksmes un piedzīvojumu pilna. Dzimusi Pēterburgā, bērnību pavadījusi Cēsīs, Pirmā pasaules kaŗa laikā emigrējusi uz Zviedriju, bet vēlāk caur Vāciju atgriezusies Latvijā un dzīvojusi Rīgā. Sajūtot iekšēju aicinājumu kalpot Kristum, V. dodas uz Šveici, kur apmeklē Sv. Krišona misionāru skolu pie Bazeles. Kādu laiku apmeklējusi arī Malches bībeles skolu Vācijā pie Freienvaldes. 1938. g. caur Anglīju devusies tālajā ceļā uz Bombeju Indijā, kur sākusi svētīgo misiones darbu.

Ar šo darbu misionāre V. ir apmierināta, jo par savas dzīves mērķi un uzdevumu atzīst — aicināt pie Kristus visus brāļus un māsas, vienalga pie kādas rases vai tautas tie piederētu.

AKTIERA UN GRĀMATNIEKA ATCERE

29. janvārī Bostonā uz 40 gadiem atskatījās jaunās paaudzes aktieris un feļetonists Jānis Miķelsons.

Gaviļnieks nāk no Blaumaņa dzimtenes — Ērgļiem. Jaunībā Miķelsons izmēģinājās ar grāmatu kolportēšanu un Ērgļu ciemā atvēra pirmo laikrakstu kiosku. Tad gaviļnieku redzam darbojamies Rīgā grāmatu apgādā Kaija, bet vēlāk savā grāmatu veikalā. M. arī trimdā Vircburgā atver savu grāmatu galdu, un tāpat turpina tagad Bostonā, jo no grāmatām nespēj šķirties.

Vairāk tomēr Milelsons pazīstams kā aktieris un feļetonists. Savas aktiera gaitas viņš sācis trimdā Ģ. Salnā teātrī Vircburgā un tagad ar labiem panākumiem turpina Bostonā. Esam M. redzējuši Bostonas latviešu teātrī M. Ziverta, Blaumaņa un Jaunsudrabiņa lugās kā veiksmīgu rakstzīmi. Bez tam M. vēl lietprātīgi vada Bostonas latviešu jaunatnes teātri, atestēdams sevi arī par labu administrātoru.

Vācijā, trimdas laikrakstos, M. publicēja kodolīgus feļetonus ar pseidonimu Pičs Pirtnieks, kas ieguva lielu lasītāju ievērību. Žēl, ka jubilārs to tagad neturpina, jo mums ir labu feļetonistu trūkums. Gaviļnieka atvilktnēs atrodoties arī lielāki manuskripti, ko varbūt kādreiz lasīsim Latvijā.

Osvalds Akmentiņš

Angļi būvēs krieviem kuģus

Britu ostu pārvalde atklājusi, ka pēdējā laikā no Padomju Savienības angļu ostās pienākuši ļoti ievērojami zelta sūtījumi. Pēdējās nedēļās tur piestājuši 5 kuģi ar 40 tonnām zelta stieņus, kas bijuši zīmogoti ar sirpja un āmura zīmi.

„Gribojedovs" un „Anrī Barbuss" jau pirms Ziemassvētkiem atveduši 13 tonnas zelta. Šo krājumu papildinājis „Beloostrovs" un „Imandra" ar 7 un 10 tonnām. Pēdīgi „Livoge" atvedis 10 tonnas.

Kādam nolūkam zelts tiek sūtīts, pagaidām ir noslēpums, kas neko labu nevēsta.

Krievu zelta straume plūst uz Angliju

Angļu cerības uz tirdzniecības iedzīvināšanu ar Padomju Savienību tuvojas labvēlīgam atrisinājumam. Lielās kuģu būvētavas Brook Marine Ltd. direktors un priekšsēdis paskaidrojis, ka drīz noslēgsies sarunas par 27 kuģu pasūtinājumu, kopsummā par apmēram 35.000.000 dolariem. Pavisam britu admirālitāte pieļāvusi 30 kuģu būvi Padomju Savienībai, tātad jau pirmais pasūtinājums izsmēlis visu atļauto kvantitāti. Kuģu būves laiks ilgs vairākus gadus.

Pirmie latviešu Dziesmu svētki Amerikā

I Vispārīgo latv. Dziesmu svētku 80 gadu atcerei

1. Pag. g. 5. decembrī notika Rīcības komitejas pēdējā sēde, kurā piedalījās 17 locekļi. Finanču komisijas priekšsēdis H. Skomba nolasīja galīgo kases pārskatu, kuŗu pirmoreiz sniedza jau pag. g. 10. sept. Rīcības komitejas sēdē. Kases pārskats ir šāds:

Ienākumi:

Ieejas biļetes kopkoncertā $13.918.80. Dziesmu krājumi $117.00. Plakāti $1.30. Krūšu nozīmes $386.50. Svētku Vēstnesis $306.13. Svētku Vadonis $1322.00. Piemiņas lakatiņi $494.00. Piemiņas karodziņi $342.00. Mākslas izstāde $377.75. Tautas svētki $1106.25. Teātŗa izrāde $488.06. Kultūras pēcpusdiena $93.72. Atlikums no mielasta $12.00. Kopā $19.457.38.

Izdevumi:

Jaunu dziesmu sacensība $563.95. Dziesmu krājumu iepspiešana $2.381.57. Plakātu sacensība un iespiešana $439.37. Krūšu nozīmju sacensība un izgatavošana $762.80. Dziesmu svētku Vēstnesis $487.83. Dziesmu svētku Vadonis $837.64. Piemiņas lakatiņi $375.00. Piemiņas karodziņi $193.12. Mākslas izstāde $224.92. Atspirdzinājumu bufetes $59.00. Tautas svētki $250.00. Teātŗa izrāde $15.00. Kultūras pēcpusdiena $100.00. Arēnas dekorācija $1.101.22. Dažādi iespieddarbi $505.46. Biroja izdevumi, telefons $334.75. Transports un cela izdevumi $74.40. Arēnas telpu īre un ar to saistītie izdevumi $2.538.79. Reklāma $117.00. Cela izdevumi virsdiriģentiem un solistei $497.99. Diriģentu un darbinieku mielasts $399.65. Honorāri komponistiem un solistei $97.08. Nodoklis un citi dažādi izdevumi $1.477.43. Kopā $13.833.97.

Atlikums $5.623.41.

Uz Revīzijas komisijas priekšlikumu kases pārskatu pieņem.

Līdz ar to visi Rīcības komitejas aktīvi un pasīvi pāriet svētku oficiālās rīkotājas — Čikāgas latviešu organizāciju apvienības rīcībā, kas lems par svētku atlikuma sadalīšanu.

Darbībai izbeidzoties, Rīcības komiteja noliek savas pilnvaras un paziņo par savu likvidēšanos.

2. Rīcības komitejas pilnvarojumā priekšsēdis K. Dzirkalis to pārstāvēja 1. Latviešu dziesmu svētkos Kanadā, 1953. g. 9. - 11. okt., kad Dz. nodeva sveicienus un pasniedza Čikāgas svētku kopkoncerta attēlu.

3. Interesenti, kas atmiņai vēlētos iegādāties ierobežotā skaitā atlikušās mantas, kā piemiņas lakatiņus a $0.50, svētku vēstnešus a $0.10, krūšu nozīmes a $0.25, svētkos dziedāto koŗa dziesmu krājumu 2. izd. — a $1.50, Godalgoto un ieteikto jauno koŗa dziesmu krājumu a $2.00; pasūtinājumus lūdzu sūtīt uz Čikāgas Latviešu org. apvienības adresi, klātpielikot čeku un porto.

4. Nākošo Dziesmu svētku rīkošanai ļoti svarīgi uzzināt diriģentu un koŗu domas par svētku vietu un laiku. Sakarā ar to izskanēja sekojoši priekšlikumi: par vietu — Nujorka, Bostona, Milvoki, Grand Rapidi, Detroita, Milvoki, par laiku — apm. pēc 2, 3 un 4 gadiem. Laipns lūgums savus priekšlikumus iesūtīt līdz 1954. g. 1. februārim.

5. Komp. Voldemārs Ozoliņš ierosina apzināt visus diriģentus un koŗus ASV, ieteic organizēt atsevišķu koŗu ciemošanos vienam pie otra, un domā, ka būtu ļoti vēlams nodibināt pastāvīgu Dziesmu svētku biedrību. Uzskatu savākšanai šajos jautājumos būtu interesanti dzirdēt diriģentu un koŗu domas. Lūdz rakstīt!

6. Visu plašo Dziesmu svētku archīvu un materiālus nosūtīs ALA's Latviešu dzīves archīvam, kur interesenti varēs iegūt ziņas. Nepieciešamās izziņas neliegs arī Čikāgas Latviešu org. apvienība.

7. Dziesmu svētku materiālu komplekti nosūtīti informācijai arī visām mūsu diplomātiskām pārstāvniecībām, centrālām organizācijām un kultūras darbiniekiem visos kontinentos un valstīs.

8. Rīcības komiteja vēlreiz izsaka jo sirsnīgu pateicību visiem, kas pūlējušies par svētku rīkošanu un kuplināšanu.

Kārlis Dzirkalis, priekšsēdis; Hermanis Kreicers, sekretārs.

Apkārt zemes lodei

Itālijā vērojama stipra sieviešu studējošo skaita kāpšana. Kamēr 1914. gadā tikai 5,8 proc. visu studējošo bija sievietes, pašreiz 26,3 proc. visu studējošo ir sievietes.

Nīgra laulāta draudzene bijusi itālietim Nunzio Zarba, kuŗa satraukumā pakērusi verdošu olīvu eļļu un uzgāzusi to savam 70 g. vecajam vīram. Pēdējais no apdegumiem miris.

Vatikāna oficiālais izdevums L'Observatore Romano ļoti asi vērsies pret filmu pasauli, prasot valdības iejaukšanos šajā „ciniskā un brutālā balto verdzeņu tirdzniecībā". Saldkārīgās, erotiskās un viegllās filmas vienmēr tiekot aizbīdītas priekšā labām un derīgām. Morāle esot pavisam noslīdējusi ne tik vien citu valstu, bet arī itāliešu filmu rūpniecībā. Aktieŗu izvēle, produkcijas kvalitāte un izcila spēle netiekot ievērota, bet izceltas vaļīgās formas un bezkaunīgi uzbāzīgi spēles efekti.

Tā vēl nesen divas pazīstamas aktrises protestējušas pret morālisko prostitūciju, uz kuŗu tās piespiedusi jaunā veida balto verdzeņu tirgotāji ar labu atalgojumu liekot piemirst savu cilvēcisko cieņu.

Līdzīga veida cinisms un brutalitāte izpaužoties arī skaistuma sacensībās, kur grāciju, sejas vai ķermeņa daiļumu,personību un eleganci nomāc ar anatomiskām mēra un proporciju prasībām, vērtējot sacensones līdzīgi zirgiem un suņiem pēc mēra un svara.

Vissvētākie no svētākajiem indiešiem, kas sasnieguši cilvēkiem iegūstamo pilnību atbrīvojušie no visām zemes iekārēm, vēlēšanām un mantībās, nolēmuši, kā pasaules glābiņa labad visiem 4 lielajiem — Eizenhaueram, Čerčilam, Malenkovam un Maotsetungam jāsatiekas Himalaju galotnē un jānotur konference, turklāt visiem kailiem. Konference būtu jāvada Indijas prezidentam Nēru, kuŗam, protams, arī jābūt kailam. Ja nu „lielajiem" Himalaju kalnu augstienes tomēr nebūtu pieņemamas, tad šī konference būtu sasaucama Benaresas mūžīgi degošajos templos. Svētajiem ir ļoti liels iespaids Indijā un arī ārpus tās robežām, jo tie vada kārtējos svētceļotāju barus, kas veselu mēnesi plūst uz svētajām Gangas vai Jumna upēm.

Tā priekā un saderībā aizsteidzās Preses balles nakts Toronto

Kas būtu Preses balle, ja tanī neredzētu enerģisko grāmatu izdevēju un Daina Press prezidentu V. Ziediņu un daiļo kundzi? Viņiem blakus Džons Tīdemanis ar kundzi un būvuzņ. Karols.

Deju skolotāja Švānebacha un A. Tichovskas vadītā polonēze izvērtās par krāšņu tērpu parādi, kur kungi varēja aplūkot daiļās balles viešņas, bet elegantās dāmas — viena otras tērpus. Un tie bija patiesi skaisti!

Preses ballē draudzīgi priecājās ne tikai latviešu preses darbinieku saime, bet arī kaimiņu igauņu avīžnieku pārstāvji. Blakus red. M. Čulītim (stūrī pa kreisi) Estoprint vad. Kilms, otrā galda pusē red. I. Rebāne un A. Veidenbaums.

Smaidošās balles viešņas — „Astras" izdevniecības vad. A. Tichovsku, M. Baldumu un red. A. Gailīti ielenkuši divi diži tautu dēli — Latvijas Amerikā saimn. vad. V. Mukts un red. K. Sidars.

Stūrakmens preses darbā neapšaubāmi ir spiestuve ar „melnās mākslas" meistariem. Te redzam viņus ar daiļajām kundzēm un pazīpām priecīgā brīdī. Pa labi stūrī Daina Press metieris A. Vestfāls ar kundzi, pa kreisi techn. vad. V. Zeltiņš ar kundzi.

PRESES BALLE

Kanadas latviešu Preses balle aizšalkusi. Jautru ļaužu čalās, vieglā deju solī, glāzēm dzidri sarunājoties un saldrūgtenajiem cigarešu dūmiem un krāsainiem baloniem gaisā paceļoties, sākās un beidzās kāds vakars, kas bija spējis pulcināt daudzus simtus Toronto preses draugu.

Vai nu tāpēc, ka tas notiek tikai reizi gadā, bet varbūt vēl vairāk tādēļ, ka tā ir Preses balle ar savām vecumvecajām tradicijām, šis vakars izvērtās par zīmīgāko šāda veida latviešu sarīkojumu Toronto. Ļaudis, kas pulcējās šinī vakarā, tiešām nāca kā lielos svētkos.

Šai ballē draudzīgi sastapās latviešu laikraksta lasītājs un rakstītājs.

Draudzība, kas par jaunu tika noslēgta Preses ballē, nav domāta tikai vienam gadam — līdz nākamai preses ballei, bet ilgākam laikam, kamēr vien Kanadā mums pastāvēs latviešu laikraksts un savas grāmatas, kamēr vien šeit būsim mēs paši. Iespiestais vārds un spiestuves krāsas smarža ienāca līdzi arī balles virpulī ar preses balles izdevumu — „Preses Pīli". Preses ballē mēs atradām ne vien prieku, bet arī savstarpējo sirsnību. Varbūt tieši tā mums visvairāk jāmeklē.

Augšā no kreisās 2., 3. un vidū 1. — J. Kreiļa,

Vienmēr laipnais un elegantais ģenerālkonsuls R. N. Braisons pirmajā valsī aizšūpoja J.Benjamiņu. Cik cēls pāris! — sprieda balles viesi.

Būsim draugi kā sabiedriskajā darbā, tā priekos nolēma LNAK valdes pr. A. Svenne un DV KV pr. P. Balodis un kļuva par Ādolfu un Pēteri.

SARGA TRADICIJAS

Preses balli bija pagodinājis ar savu klātieni arī ģenerālkonsuls R. N. Braisons, LNAK sesijas dalībnieki, DV KV locekļi, un daudzi citi mūsu sabiedriskās un kultūrālās dzīves darbinieki.

Latvieši svešumā strādā grūti un cītīgi — tādēļ viņi drīkst arī kādreiz priecāties, jo bez prieka un sirsnības nevar dzīvot neviens.

Nebija šai naktī, kā kādreiz Preses ballē Latvijā, oficiālo valsts vadības pārstāvju ar svinīgi nepiętnām sejām un smaidiem, kas bija katram pielāgoti tikpat rūpīgi kā frakas kungu augumiem. Un nebija arī fraku... Ja to visu varēja saukt par spožumu, tad tāda Kanadas latviešu Preses ballē nebija, jo pašos pamatos sagruvis arī tas pjedestals, uz kā šis spožums stāvēja. Un ja arī daži balles viesi, omulībai pret pusnakti lēnām sakāpinoties un pieaugot, ar klusu nopūtu atcerējās šo sendienu spožumu, tad netrūka arī citu, kas ar labpatiku atzina, ka īsts prieks un sirsnība mājo tikai vienkāršībā.

Varbūt varam arī brīnīties, cik labi latviešu daiļavu greznie vakartērpi lika aizmirst trimdas dzīves grūtumus un pelēcību. Tas atkal lieku reizi pierādīja, ka latviešu sieviete var pārciest grūtumus, var strādāt, bet neaizmirst arī dzīves svētdienu.

bet visi pārējie — H. Kliģera foto attēli.

Vislabāk balles viesiem garšoja M. Baldumas gatavotā bole, kuru pašreiz nogaršo red. J. Vītols. Smaidošās slāpju dzesētājas ir M. Dorbe, M. Balduma un I. Purva.

Kas būtu Preses balle bez īstās Preses pīles? To iegūt cenšas katrs balles viesis. Izsoli enerģiski vadīja V. Skudra.

Prof. Dr. N. Vētra

MŪŽA GADI UN GARĪGAIS VECUMS

Ne jau viss ir tā, kā Jānis Klīdzējs domā, sava taisnības daļa ir arī tiem, kas ceļ iebildumus pret viņa raksta Puikas un bārdas atsevišķām vietām, bet vērtīgas pārdomas un pārrunas viņa raksts ierosinājis. Cilvēki ir tik dažādi, katrs cilvēks ir tik vienreizējs, un tā kopiju - pilnīgu līdzinieku — atrast nav iespējams. Vislīdzīgākie ir vienoliņas dvīņi un pat tos nevar pilnīgi pielīdzināt vienotram. Kad ilgus gadus novērojam dažādus cilvēkus dažādos vecumos, tad redzam, ka arī chronoloģiskais vecums, gadu skaits tikai lielumā noteic atsevišķa cilvēka garīgo vecumu. Pat cilvēka ķermeņa attīstības un novecošanas pakāpe nav nosakāma pēc gadu skaita vien. Tas, kas cilvēks pašlaik ir kā garīgā, tā miesas ziņā, ir daudzu faktoru, sadarbības rezultāts. Sava ietekmę iedzimtībai no priekšgājējiem, bet ne mazāk visiem pēc piedzimšanas apstākļiem. Tāpēc arī cilvēki ir tik dažādi, un mēs redzam ka dažs labs jauneklis ir vecs, kā Klīdzējs būtu teicis — ar bārdu, bet daudzi veci ļaudis ir vismaz garīgi jauni, kaut arī tos par puikām vai meitenēm saukt nevarētu. Jaunekligs vecs vīrs nav puika, ja, citējot A. Ābera pieminētos kāda gudra vīra (Kārļa Ulmaņa?) vārdus, tie jau „ir bijuši tik jauni kā šodien viņu dēls," tas nozīmē ka tie ir izjutuši un pārdzīvojuši jau agrāk to, kas gados jaunajiem ir tikai vēl pārdzīvojams. Ir dažādas īpašības, kādas gribētu atzīmēt par jauniešiem raksturīgām. Tā, piemēram, 1) prieks darboties (piedalīšanās sportā, dejās, teātra izrādēs, cīņās un visur, kur ir kustība, darbība; 2) ideālisms, aktīva cīņa par saviem ideāliem (reliģiskiem, nacionāliem, sociāliem, zinātniskiem vai citiem), nesavtīga cīņa. Veci cilvēki turpretim labprāt atpūšas (iedzer savu stipráku glāzīti, pazolē kārtis, papļāpā par pagājušo un tagadējo salīdzot to labāko visā pagājušā, noskatās ar kritisku aci, kā citi rīkojas). Vecs cilvēks gan arī turas pie iesakņojušamies ideāliem, bet aktīvā cīņā par tiem vairs neiet un stāda savu personisko labklājību pirmajā vietā. Vecs cilvēks atceras savu jaunību, tā laika apstākļus un domā, ka tas bija jauks laiks, bet nu, lūk, vairs nav tā, kā toreiz bija, nu vairs nav tik labi. Veca cilvēka smadzenēs asinis riņķo lēnāk un lēnāk un tas, kas tur iestiprinājies, vairs neizskalojas. Uzskati, pārliecība, kas tur iegūlušies, vairs nepārmainās, kaut arī dzīve rit tālāk un dažu labu reizi pagātnes patiesība izrādās maldi. Kā derīgs piemērs tam var būt daži latvieši, kas Amerikā ieceļojuši 1905. g. laikmetā. To smadzenēs iekaltusi tā laikmeta „patiesība," jo tie neredzēja tās maldīgumu tad, kad viņu smadzenēs asinis vēl strauji riņķoja. Tāpēc viņi vēl šodien lej ūdeni mūsu tautas iznīcinātāju dzirnavās. Pie tam nav nekāda iemesla domāt, ka šie mūsu tautas locekļi kaitē latvju tautai aiz launprātības vai par komūnistu atalgojumu. Var pieņemt taisni pretējo, ka viņi grib kalpot taisnībai, tikai nespēj vairs saprast savus maldus.

Ir pareizi, ka demokratiskas valstis prasa noteiktu cilvēka vecumu, lai viņam dotu tiesību lemt par savas valsts lietām. Tas ir pareizi tāpēc, ka jauna cilvēka tagadējie uzskati nav nekāda absolūta vērtība, nav nekas ilgstošāki paliekošs. Paiet gadi, kamēr jaunpiedzimušā smadzenes izveidojas un iegūst cilvēka smadzeņu augstāko pilnvērtību. Jaunajās smadzenēs asinis rit strauji, cauri tām plūst visdažādākie iespaidi, visdažādākās domas, ierosinājumi. Daudz kas tur izplūst cauri un atkal aizplūst projām, bet daudz kas tur arī uzglabājas un šā uzglabātā savstarpējās iedarbības izveidojums ir cilvēka uzskati, ko var apzīmēt par cilvēka personību. Kas no tā visa iznāk, saprotams, vislielākā mērā atkarājas no iedzimtības, no tā, kādas smadzenes cilvēks ieguvis no saviem senčiem.

Bet jauna cilvēka uzskati vēl nav absolūta vērtība, kaut arī nereti viņš domā, ka tā ir tā īstākā vērtība, jo viņš pats vēl nezina, kā viss tas pārvērtīsies. Ja jaunekla smadzenes barotas tikai ar komūnistu mācībām, viņš ir pašlaik komūnists. Ja viņu skolojuši muhamedāņu priesteri, viņš ir pašlaik pārliecināts musulmānis. Ja tas kāda dzīves baudītāja nepārtrauktā ietekmē, viņš kļūst vienkāršs izvirtulis ar pārliecību, ka tā ir dzīves lielākā gudrība. Tādu piemēru varētu atzīmēt daudz, kas rāda, kā jaunieša garīgā personība veidojas no ārējiem ietekmējumiem. Ko es tikko teicu, nav nekas jauns. To zināja jau senie turku sultāni, kas no apkauto eiropiešu bērniem izaudzināja pašaizliedzīgākos musulmaņus un sultānu aizstāvjus — janičarus. Kuri savā apmātībā kāva savus asins radiniekus. To labi zina arī Maskavas varmākas un to zeļļi citās zemēs, kas mēģina audzināt cilvēkus mucā, barojot tos ar savām mācībām pa spundi.

Ja nu kāds jaunietis ieguvis šādā vai citā veidā savu pārliecību, ja tā viņā nostiprinājusies ne tāpēc, ka viņš ir izgājis vispusīgu dzīves skolu, bet tāpēc, ka viņš atradies tikai vienpusīgā ietekmē, tad tā var būt arī liela nelaime. Kā teicu, jaunekļi ir ideālisti t. i. cilvēki, kas sajūsminās par iedomātas pilnības mērķi (skat. Ed. Ozoliņa svešvārdu vārdnīcu, lpp. 108). Tanī pašā laikā tie ir aktīvi cīnītāji šā ideāla sasniegšanai. Dažos apstākļos — vai apzinīgi tādā virzienā bīdīti — viņi viegli var kļūt par fanātiķiem (kādas idejas vai mācības akliem aizstāvjiem). Bet kāds vīrs reiz teica: „Visvairāk ciešanu cilvēkiem sagādājuši un visvairāk cilvēku asiņu izlējuši ir taisni fanātiskie ideālisti". Vai tā nav, ja padomājam? Cik gan asiņu nav izliets, cik gan ciešanu cilvēkiem nav sagādāts Kristus, cik Muhameda vārdā! Kas gan cilvēcei nav jāpārcieš komūnisma ideālu vārdā! Bet ne tikai tādas lielas fanātisma izpausmes mūs var interesēt. Arī cilvēku mazā dzīvē ir līdzīgas parādības. Piemēram, gadās, ka jauneklis, kas maz ko vēl pasaulē redzējis, iemīlas kādā jaunavā un redz viņā tādu ideālu, ka viņas dēļ gatavs iznīcināt pat citus cilvēkus. Bet, ja viņš šo sava fanātisma laiku pārdzīvo (gadās, ka savā aklumā izdara pat pašnāvību), tad viņam atveras acis, ka ir arī īstāki ideāli. To pašu vērojam arī sabiedriskajā dzīvē dažādā izpausmes veidā. Tieši aiz savas vienpusīgās aizraušanās un sava kūsājošā darbošanās prieka dažs labs jaunietis ir nelietderīgi pazaudējis savu jaunību, savu veselību vai aizstāvējis lietu, pret kuru pašam vēlāk bijis jācīnās.

Katrā cilvēku sabiedrībā ir ļaudis ar dažādu garīgās attīstības pakāpi. Starp tiem ir arī jaunekļi „ar bārdām," kas pašapzinīgi noskatās, kā citi zaudē savu laiku vai pat asinis vispārības (savas tautas un cilvēces) labā, kas izdevīgā brīdī pastāsta par savu senču vai savas partijas nopelniem, bet rūpējas tikai par personisko labklājību. Starp tiem ir arī vecāki ļaudis ar jauniešu garīgām īpašībām, kam gan bagātīga pieredze dzīvē, bet kuru gara dzīve seko dzīves ritumam, kas mūžu dzīvojot, arī visu mūžu mācās, un tāpēc viņu uzskati neiekalst agrākā stāvoklī. Tie ir krietni „puikas" ar pieredzi un dzīves gudrību. Tomēr ir arī vīri, kas sit ko pie krūtīm un sludina, ka tā ir vienīgā patiesība, pie kuras viņi turējušies, un atzīst par prātīgu cilvēku tikai to, kas viņiem pretim nerunā, bet nemana, ka dzīve viņiem aizsoļojusi priekšā.

Domāju, ka mūsu — latviešu lietas labā pēdēji pieminētiem vīriem jāļauj mierīgi nomirt dabiskā nāvē, jo nav domājams, ka viņi spētu rādīt kādu maldīgu ideālu mūsu jaunatnē. Bet jaunie ļaudis nedrīkst nicināt tos vecos vīrus un sievas, kam smadzenes neiekalst. Arī šie vecie var maldīties, jo tikai gulošie negrēko, bet viņu asinis ir siltas un viņu pieredze var novērst nepieredzējušo kļūdu. Lai atceramies pasaku par to zemi, kur fiziska darba nespējīgos vecīšus izveda mežā nomiršanai. Bet kad mazdēls brīdināja savu tēvu arī to vēlāk vest uz mežu nomiršanai un tāpēc vecais tēvs paglābās no bada nāves, šis vecais tēvs ar savu pieredzi un padomiem palīdzēja vairāk nekā agrāk ar savu roku spēku.

Liels uztraukums sacēlās starp jauniem teātra ideālistiem Toronto pilsētā, kad Mariss Vētra bargi nokritizēja turienes teātra spēlēšanu. Kā Toronto teātra lieta bija visai bēdīga, man jātic tāpēc, ka ne tikai Mariss Vētra to teica, bet pat mazāki lietpratēji nebija spējuši izrādi Dziesmu svētkos noskatīties līdz galam. Un tagad ar prieku lasām, ka Toronto pilsētā veidojas savā ziņā teātra skola. Vai domāiat, ka no Marisa būtu iznācis Mariss Vētra, ja viņš būtu klausījis tikai glaimotāju vārdus? Es zinu, ka ne. Labi darījis Mariss, nenoklusēdams savu padomu, un labi, ka jaunie saredzējuši, ka Mariss ir viens no vecākiem vīriem, kam nav „bārdas."

Visiem brīvībā esošiem jauniem ļaudīm, kam vēl pāragri neiekalst smadzenes, un vecākiem, kam Dievs ļāvis vēl jaunekļīgi domāt un, gribētos teikt, arī just, jāsniedzas rokās — lielajam mērķim Latvijai. Neviens, kas spēj domāt, necer, ka, tur atgriežoties, viss būs tā, kā agrāk bijis. Viss būs pilnīgi citādi, un visās vietās būs citi darbinieki un citas darba metodes. Mūsu pienākums gādāt, lai tie darbinieki, kas atgriezīsies, trimdā būtu izveidojušies par pilnvērtīgākiem un lai viņu darba metodes būtu tās labākās. Amerikā var mācīties gandrīz visās nozarēs, sevišķi tie, kam eiropējiska pamatizglītība un kas pazīst eiropējiskās darba metodes. Tāpēc jāatzīst, ka ikviens no vecākajiem, kas papildinās savā nozarē, ikviens no jaunākajiem, kas piesavinās šejienes metodes, paklausās un nepārdomājis nenoraida vecāko domas, tie arī ir cīnītāji par mūsu kopējo mērķi. Sadarbība ir iespējama, tikai mūsu darbībā allaž atcerēsimies, ka Kārlis Ulmanis teica: „Ar zemām un sīkām domām augsti un lieli darbi nav paveicami."

Riskanta cenšanās pēc pārcilvēciskiem spēkiem

Pēdējos gadu desmitos sporta pasaulē vērojama dīvaina parādība — ķīmiskiem palīglīdzekļiem stimulēt cīnītājus sportā, lai tie pārsniegtu sacensībās savu dabisko spēju robežu.

Mūsu sporta dzīvē, paldies Dievam, tā ir galīgi sveša parādība. Bet „pilnos ziedos" tā sastopama ASV un Padomju Savienībā. Abās valstīs sportistus maksimāli izdzen profesionālisms — ASV tā pilnā vārda nozīmē, Padomju Savienībā tā sauktais „slepenais profisionālisms", kur valsts reprezentācijai noderīgi sporta meistari kļūst līdzīgi valsts ierēdņiem un par savām kļūmēm atbildīgi slepenai policijai.

Šai nolūkā tad nu bagātīgi pielieto visus iespējamos līdzekļus spēju kapacitātes acumirklīgai kāpināšanai, nežēlojot sportista veselību. Bieži to dara sportisti arī paši uz savu roku.

Anglijā profesionāliem futbolistiem puslaikā dots skābeklis. Rezultātā vienībā nāv bijušas nekādas paguruma pēdas. Tādā pašā veidā **apstrādāti bokseri uzrādījuši neparastu izturību.** Pirmo reizi tas praktizēts jau 1908. gadā ASV. Šis līdzeklis, liekas, gan ir vismazāk veselībai bīstams.

1932. gada Olimpiskās spēlēs uzvarētāji peldēšanā — japāņi — arī esot bijuši stimulēti slepeniem medicīniskiem līdzekļiem ,par ko toreiz mēģināja protestēt. Bet 1952. gada olimpiskās spēlēs neviens nedomāja protestēt, kad līdzīgi „uzkurināti" tika krievu sportisti, kuriem acis palielinātiem redzokļiem glāžaini spīdējušas. Slepenus medikamentus lietojot arī amerikāņu bēzbola līgas vienības.

Atklāti zināms līdzeklis amerikāņu futbola spēlētāju „sakurināšanas" vajadzībām ir heroins. Tas, diemžēl, jau ir narkotisks līdzeklis, un te sākas traģēdijas. — Hokeja spēlētājiem un lauzējiem fizisku sāpju nejušanai dod novokaīnu. Sevišķi populāras šīs divas indes ir kollēdžu sportā, tādēļ kas gan par brīnumu, ja ASV jaunatnes vidū izplātās narkotisms? — Kāds ASV paukošanas meistars lieto benzidrīnu. Man personiski ir gadījies vērot viņu mazāk svarīgās sacīkstēs, kad viņš ir mēģinājis **iztikt bez šī medikamenta, ar lielu pārsteigumu** vērojot viņa nevarību. Šis cilvēks vairs bez indes nespēj neko. Helsinku olimpiādē viņš tā „pārlādējies" ar savām „zālītēm", ka sabrucis un bijis no sacensībām jāatsauc.

Oficiāli gan šie necilvēciskie paņēmieni nav atzīti, bet slepeni tos lieto vairāk, neka varam iedomāties.

Ja nu tas tā, tad šāds „sports" cilvēku jo ātri pārvērš fiziski un garīgi slimā. Panākumi pirkti ar veselību. Kad organisms sabrucis — paliek vraks, nožēlojamas cilvēka paliekas. Bet īstā, veselīgā **spor**[illegible] — nalīdzēt **organismam. Tāpēc šī mākslīgā** cenšanās pēc pārcilvēciskā, ignorējot dabas novilktās robežas, **ir vairāk kā nožēlojama parādība.** [illegible]e man bija allaž dusmas, vērojot kādu mūsu meistarpaukotāju, **kurš mēdza cīņu starplaikos** „stiprināties ar kādu uguns padzēriņu", lai pēc tam lēktu divtik **tālu. Bet tas, salīdzinot ar augšā minētiem stimulantiem,** tagad liekas [illegible] tīri da[illegible]s paņēmiens, kaut arī sporta ētikai nav pieņemams.

Vislabāk tomēr ir atgriezties pie vecu vecās „receptes" — ūdens sūkļa, resp., dvieļa un citrona šķēles. **Sportam nebūs mūs nokaut,** bet stiprināt. Varam būt laimīgi, ka mūsu sporta dzīvē šī pareizā ideja nav vēl apdraudēta ,arī profesionālisms mums vēl stipri pasvešs.

Z. Kaktiņš.

Ķīnieši nemaksā

No Londonas ziņo, ka komūnistu Ķīna esot atteikusies maksāt Anglijai 60.000 dolaru kā atlīdzību par nodarītiem zaudējumiem kādai angļu motorlaivai Honkongas ūdeņos pagājušā gada 9. septembrī.

Komūnistu Ķīnas valdība esot paskaidrojusi Anglijas ārlietu ministrijai, ka 9. septembra starpgadījumā vainojami paši angļi un nevis ķīnieši. Angļiem nekāda atlīdzība nepienākoties.

ANGĻIEM JAUNS BUMBVEDĒJS

No Londonas ziņo, ka, runādams par Anglijas militāro gatavību, aizsardzības ministrs Lords Aleksandrs esot izteicies, ka Anglijas karaliskā aviācija vistuvākā nākotnē sākšot jauna strūklbumbvedēja masveidīgu ražošanu. Jaunais bumbvedējs spējot nogādāt atombumbas līdz pašai Padomju Savienības rūpniecības sirdij.

Bez šī bumbvedēja Anglijai esot vēl daudz jaunu ieroču, bet par tiem aizsardzības ministrs neizteicās.

RIETUMVĀCIJA TIRGOJAS AR KOMŪNISTIEM

No Bonnas ziņo, ka Rietumvācija esot parakstījusi tirdzniecības līgumu ar komūnistu Ungāriju 41 milj. dolaru vērtībā. Ungārija no Rietumvācijas saņems vāciešu ķīmikālijas un rūpniecības ražojumus, kamēr ungāri uz Rietumvāciju paredzējuši sūtīt dažādus pārtikas produktus.

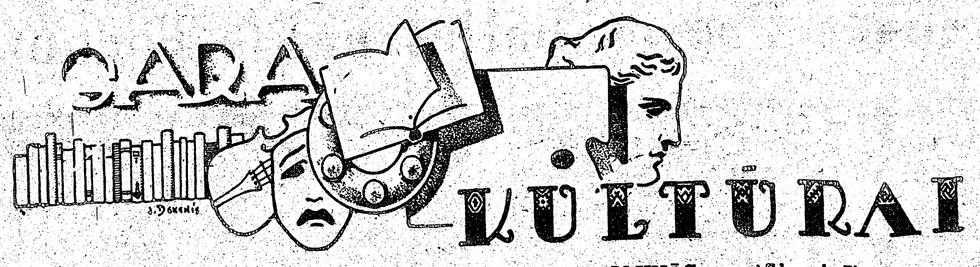

Ingus Nāruns

Elzas Žebranskas koncerts skaņu platēs

Viņa iedziedājusi 8 latviešu komponistu dziesmas un 5 tautas dziesmas

Pēdējā laikā pasekojot Elzas Žebranskas mākslinieces gaitām, ar lielu prieku un gandarījumu jākonstatē viņas mākslinieciskās aktivitātes jo ievērojama bilance. Bez daudzajiem estrādes koncertiem, māksliniece nesen iedziedāja pirmās 4 skaņu plates, bet tagad vienā pašā „long playing" platē ir izdevība dzirdēt izmeklētu latviešu komponistu dziesmu īsāku reprezentācijas koncertu. Zīmīgi, ka abos skaņu plašu izdevumos Žebranska izvēlējusies tikai latviešu kompozīcijas, līdz ar to apliecinādama savu nacionālo nostāju: popularizēt galvenokārt tikai mūsu skaņu mākslu, vienlaicīgi saglabājot to arī nākamām paaudzēm.

Tā ir sevišķi respektējama parādība ,lai konstatētu, ka Elza Žebranska pagaidām ir vienīgā latviešu dziedātāja, kas mūsu trimdas gados latviešu tautai nodevusi tik raženu un kvalitātīvi izcilu mantojumu. Ar to, diemžēl, it kā aizēnoti visi līdzšinējie mūsu trimdas skaņu plašu producēšanas mēģinājumi, kuru kvalitāte (ar nedaudz izņēmumiem) nereti pielīdzināma vairāk labas gribas un trimdas apstākļu pieticības produktiem.

Jaunā Žebranskas plate tehniski izdevusies pat vēl labāk par pirmajām viņas iedziedātām platēm. Nerunājot atsevišķi nemaz par dziesmu mūzikālo iztulkojumu (par liela mākslinieka interpretācijām taču iespējams allaž polemizēt tad, ja nekā produktīvāka nav ko darīt), mākslinieces balss izcilā kvalitāte un personība fascinēs pat visizlepušāko mūzikas autoritāti, kur nu vēl parasto koncertklausītāju!

Tam, individuāli noklausoties šo plati, līdzās vienreizējam mākslas gandarījumam, varbūt vienīgi varētu kļūt it kā neērti, ka Žebranskas dziesmu vienlaicīgi nav iespējams demonstrēt arī sveštautiešiem...

*

Plates pirmajā pusē iedziedātas 2 Emīla Dārziņa dziesmas (Jaunībai un Kā zagšus), tad Alfrēda Kalniņa spēcīgu pārdzīvojumu bagātā „Jau aiz kalniem", un visbeidzot 2 Jāņa Kalniņa dziesmas: „Vakara zvaigzne (apbrīnojama dziedones elpa pirmajā frazē, tāpat reprizē, kas būtu pa spēkam tikai retam instrumentālistam) un „Kaķpēdiņas".

Plates otrā pusē dzirdam 3 Vītola meistariskās dziesmas: „Aizver actiņas", „Mirdzas dziesma" (klavieres nepārliecina ievadmelodijas trioli pretkustības duolē) un „Man prātā stāv". Šo daļu noslēdz 5 latviešu tautas dziesmas (Ai, tu manu grūtu mūžu; Aiz upītes es uzaugu, Ai, ciemiņi, ai, kaimiņi, Tautiet's lūdza tēvu, māti, Meita gāja uz avotu) pirmajai un ceturtajai gan izteikti slaviska ietekme, bet tautas valodā runājot, arī visās tautas dziesmās Žebranskas balss vareni plūst pāri visiem Latvijas kalniem un mežiem, un reizē apņem pat visvienaldzīgākā klausītāja sirdi. Par visu to lai mūsu lielajai māksliniecei vispatiesākā atzinība un paldies!

Ritas Pētersones pavadījumi visās dziesmās runā jau paši par sevi, tie ir īsta mūzika rokās.

INGUS NĀRUNS SPĒLĒ GRĪGA SONĀTI

Pagājušā svētdienā Toronto radiofonā atkal dzirdējām mūsu teicamo čellinieku Ingu Nāruņu. Šoreiz Viskanadas raidījumā, kuram pieslēgtas visas šīs zemes raidstacijas, turklāt vēl „izcilo mākslinieku" (distinguished artists) sērijā. Nāruņa lieku reizi pierādīja, ka stāv uz tik augstas mākslinieciskas pakāpes, ka pārvarējis visas iespējamās techniskās grūtības, iespēj tagad gremdēties mūzikas visneatklātākos — dvēseles — apcirkņos.

Šoreiz Nāruns spēlēja Grīga Sonātu čellam un klavierēm, sava garuma dēļ samērā reti atskaņotu darbu (tā ilgst turpat pusstundu). Šī Sonāta slēpj sevi daudz skaita melodisma, ziemeļnieciska lirisma, savā tematikā maksādama meslus norvēģu tautas dziesmām un dejām. Jāatzīst, ka šie motīvi bieži gan nepadodas Sonātas formas izstrādājuma prasībām, tādēļ šim Grīga darbam, kas vietumis aizsniedz tīri simfoniskas pļēsas saturību, formālā ziņā arī šis tas atkārtots, šablonisks.

Ingus Nāruns šajā darbā bagātīgi parādīja savas mākslas dažādās puantes, iedziļinoties mums radniecīgā komponista inspirācijas pasaulē, apvienojot nemaldīgu techniku ar skaistu, krāšņu čello toni un dzidru frazējumu. Leons Barkins pie klavierēm bija slavējams, izprotošs līdzgaitnieks, raidījuma technikā kvalitāte teicama. Programmas pleteicējs vairākkārtīgi pasvītroja, ka Naruns ir latviešu mūziķis: paldies mākslinieka arī par to.

T. Ķeniņš

TOP JAUNĀS KANTĀTES PIRMUZVEDUMS

Iecejas kartes jau dabūjamas iepriekšpārdošanā.

Toronto Pirmās ev.-lut. draudzes koris, sava diriģenta komp. T. Ķeniņa vadībā, rosīgi gatavojas savam gadskārtējam koncertam šajā dienā, 27. februārī Sv. Andreja baznīcā. Mēģinājumu skaits dubultots un talkā tagad nāk arī ērģelniece E. Ozola - Timermane, kurai piekritīs atbildīgais uzdevums pavadīt visu programmu, atskaitot dažas „a capella" dziesmas korim.

Programmas galvenais saturs būs Tālivalda Ķeniņa jaunās kantātes „Kurzemes kareivim" pirmatskaņojums, kas ieguva Kultūras fonda balvu Čikāgas dziesmu svētku laikā. Šis plašais darbs ietver daudz koŗa dziedājumu, kā arī solo un čueta daļas mecosoprānam un baritonam. Mecosoprāna partiju, kas personificē karavīra māti, dziedās operdziedātāja Herta Lūse, kas šim gadījumam ieradīsies Toronto īpaši no Ņujorkas. Baritona partiju — pašu karavīru — dziedās mūsu talantīgais baritons Pēteris Geistauts. Kantāte savā techniskā apdarē daudz atšķiras no līdzīgiem darbiem latviešu koŗa literatūrā, tādēļ uzstādījusi koristiem visai augstas prasības. Koris (sastāvā pārī par 40 dziedātāju) darbam nodevies ar lielu sirsnību un rūpību, un centīsies jaundarbu sniegt iespējami krāšņā atskaņojumā.

Pirmajā programmas posmā koris dziedās A. Jurjāna, Bēthovena, Mocarta dziesmas, kā arī lielo „Alelujā" kori no Hendeļa oratorijas „Mesija". Solisti H. Lūse un P. Geistauts sniegs arī J. Vītola, Mendelsona u. c. skaņdarbus.

Lai nepārslogotu koncerta kases pašā uzveduma vakarā, jau tagad ieejas kartes šim koncertam var dabūt iepriekšpārdošanā Latvijas Amerikā redakcijā, Lotusa puķu veikalā un sv. Andreja baznīcā. Biļešu cena visās vietās noteikta vienāda — 1 dolars. Skolniekiem puscena, bet darba nespējīgiem un invalidiem ieeja brīva.

INGUS NĀRUNS

30. janvārī dodas gaŗā turnejā ar Bostonas koncertturneju orķestri pa ASV Ziemeļrietumu piekrasti, skaŗot visus lielākos centrus. Turneja ilgs līdz 20. martam un noslēgsies ar koncertu Ņujorkā, pēc kam sekos solo koncertu turneja, ieklaujot tanī jaundibinātā Baltiešu kvarteta koncertus. Starplaikā 4. aprīlī I. Nāruns koncertēs Ņujorkā Town Hallē, kur ieguvis pirmo angažmentu tieši no aģentūras, bez parasto nodevu maksas, kas uzskatāms par ļoti respektējamu sasniegumu.

Edmunds Zirnītis

GRĀMATAS

Grāmatas kā maigus ziedus vāri
Iemīļēji jau kā skolas zēns,
Glabāji un tīrām rokām skāri,
Vaļā vērdams baltās lapas lēns.
Tā kā slāpēs dzēri rindas kāri,
Brīnumsapņos aizmirsies un rēns
Cikreiz naktī divpadsmitiem pāri,
Cikreiz pārsteidza rīts zaļdzeltens.
Mīļās grāmatas ar zelta vārdiem
Pāri drāžot trulā kaŗa dārdiem,
Tikai palsu pelnu plēnes vairs!
Šodien nezināmo dienu baismā
Sildies viņu dotā gara gaismā,
Rītam pretī iedams, ilgās kairs.

Sallste Elza Žebranska sakarā ar viņas koncertu 30. janvārī Toronto karikatūrista Ed. Kelša skatījumā.

KULTŪRAS APSKATS

Zalcburgas svētku spēles notiks no 25. jūlija līdz 30. augustam. Uzvedīs bez Hofmanstāla „Ikviens" (Jedermann), vienīgi mūzikālus darbus — operas: Mocarta „Donžuānu" un „Tā dara visi" (Cosi fan tutte); Štrausa „Ariadne Naksā" un vienu Vēbera operu; kā pirmuzvedumu: Strobel - Libermaņa „Penelope" Svarīgi atzīmēt, ka Mocarta pilsēta sāk pārspēt abas kaimiņu māsas, kur arī notiek svētku spēles: Baireitu — Vāgnera pilsētu un Briganci. Kamēr pēdējās lielāko tiesu uzved arvien tos pašus gabalus, Zalcburga dod ievērojamus pirmuzvedumus. Pagājušā gadā Zalcburga izcēlās ar dramatisko Einema operu „Process", kuŗas librets rakstīts pēc Kafkas drūmā romāna Process.

*

Žans Anuils (Anouilh) paziņoja, ka viņš turpmāk nevienu no saviem skatuves darbiem neļaušot uzvest Ņujorkā, jo visas piecas viņa drāmas, ko līdz šim Brodvejā rādīja, izkritušas cauri. Pēdējo vilšanos slavenais drāmatiķis piedzīvoja ar savu „Balto dūju" (Colombe), kas Parīzē piedzīvoja vēl neredzētus panākumus un arī pārējās Eiropas pilsētās tika labi uzņemta.

*

Vīnes svētku spēles 1954. gadā notiks no 29. maija līdz 20. jūnijam. Kā pirmuzvedums nāks Paula Hindemita modernais Pola Klodela (Claudel) 117. psalma inscenējums. Bez tam uzvedīs arī visus Albana Berga darbus, ieskaitot viņa plaši pazīstamo „Lulū".

*

Baireitas ikgadējās svētku spēles šogad notiks no 22. jūlija līdz 22. augustam. Kā vienīgais jauninscenējums būs Vāgnera „Tanheizers" Igora Markeviča mūzikālā režijā. Bez tam uzvedīs šādas Vāgnera operas: Lohengrīnu (Keilberta mūz. rež.). Furtvenglers 8. augustā diriģēs Bēthovena 9. simfoniju.

*

Jauna opera pēc Gvareski romāna „Don Kamilo un Pepone". Merks Lotārs pašreiz komponē jauno operu ar nosaukumu: Debeškīgā ķeniņa musketieri.

*

Ķeniņkā Mūzikas Akadēmija Stokholmā iecēlusi par ārzemju mūža biedriem: Benjaminu Britenu, Dariju Milo (Milhaud) un Edvinu Fišeru.

*

Internacionālo Lucernas mūzikas svētku komiteja (Šveicē) šī gada mūzikas festivālu rīkos no 6. — 29. augustam. Repertuārā ietilps 7 simfoniskie koncerti un viens koŗa koncerts.

ROMĀNU UN GODALGU SĒRGA

SKATS FRANČU LITERĀRAJĀ DZĪVĒ

Tiešām, skaitļu valoda dažreiz ir zīmīgāka par veselu sējumu gudru un gludu fražu. Kādā instancē, proti, aplēsts, ka kopš pēdējā kara ik gadus iznāk caurmērā trīs tūkstoši romānu. Tas nav maz. Tā jau ir inflācija. Varbūt tikai labi vēlāk varēs noskaudrot šīs literārās parādības dziļākos cēloņus, kādreiz. kad rakstnieki rakstīs un lasītāji lasīs kādu citu žanru tikpat aizrautīgi, kā nupat romānu. Pēdējais šodien, bez šaubām, dominē visu pārējo literatūru. Kā vecos laikos — katrs, kas juta sevī kādu aizdomīgu kustēšanos, uz vietas steidzās to pārlikt jambos ,tā šodien — drusku pārspīlējot — romānus raksta gandrīz katrs, kas vispār prot rakstīt. Vārdi „rakstnieks" un „rakstītpratējs" draud kļūt par sinonīmiem. Šai vispārējā romānu fabricēšanas jūsmā, kā jau minēju, ir grūti izpētīt visus pēdējos „kāpēc". Mēs vienkārši mīlam romānus. Un mīlētāji nemēdz diskutēt par savu mīlestību. Ja to tomēr dara, tad — mīloši, tātad, neobjektīvi, kā teiktu, ar zinātnes mīlestību impregnēts gars...

Nav jāsauc palīgā filozofija, lai romāna iemīļotībai starp mūsdienu literātiem rastu zināmu pamatojumu: tas samērā viegli uzrakstās. Lai radītu labu dzejoli, jāievēro daudzas likumības; eseja prasa labu domu aparāta funkiconējumu un garīgu disciplīnu; filozofiskas vai vēsturiskas apceres var atļauties tikai speciālisti. Romāns, turpretim, kā kāds jauns franču autors saka, sastāv no tā paša materiāla, no kāda dienas avīze. Ar visniecīgāko oriģinālitāti tajā jau iespējams uz kaut ko pretendēt, kamēr — lai izceltos tik kanonizētā žanrā kā piem., klasiskā traģēdijā, vajag būt visai respektējamai talanta īpašniekam. Romānistam ir grūti pierādīt, ka viņš raksta vāji, jo nav te ne. likumu, ne noteiktu formu, uz ko atsaukties. Romānu rakstnieks mēdz galvenokārt vadīties no personīgās gaumes, no instinkta. Un par gaumēm nestrīdas.

Šis prātīgais letiņu teiciens, diemžēl, daudziem noder par ieganstu pilnīgas bezgaumības parādei. Kad katrs otrs jauneklis jūtas aicināts aprakstīt savu pirmo mīlestību — pēc iespējas piparotā veidā, kā tas pēckara gados pie frančiem bieži gadās, — tad neko labu nevar gaidīt. Parīzes grāmatu izdevējiem te gan sava atbildības daļa. Cerēdami izdot taisni to romānu, kas saņems vienu no trim lielajām godalgām Prix Goncourt, Prix Femina un Prix Renaudot), viņi iespiež jaunos diezgan lielā vairumā un bez īpašas izvēles. Laiki šodien mainījušies. Tikai nevar īsti zināt — uz kuru pusi; kādreiz tādi gari kā Prusts, Moriaks, Zids, Monterlans bija spiesti savus pirmos darbus publicēt uz pašu personiskās lēses.

Taču bez laipnajiem izdevējiem, kā redzams, pastāv vēl godalgas. Pēdējos gados to savairojies tiešām milzums. Tās pieškir nepārtraukti cauru gadu, lai gan trīs minētās lielās tikai decembrī. Ap šo laiku tad arī sākas īstais drudzis Parīzes literātu aprindās, amoka skrējiens pēc slavas un naudas. Nav noliedzams, ka krietna daļa sagatavo, pareizāk, uzcep savus romānus taisni šim nolūkam. Visdedzīgāk iekārotais, protams, ir Prix Goncourt. Tā eksistence pati par sevi šobrīd ir stipri pārveidojusi Parīzes literārās dzīves klimatu, padarīdama to drudžainu, spekulatīvu, nepacietīgu un neiecietīgu. — Ja atceras turklāt vispārzināmo faktu, ka tam pašam Gokūram tikai retī laimējies kronēt patiesi vērtīgāko gada darbu, kaut vai vienkārši tāpēc, ka žūrijas locekļi nemaz nespēj izlasīt visus viņiem piesūtītos romānus ,tad nav brīnums, ka daudzi nopietni franči arvien radikālāk sāk apšaubīt godalgu derīgumu un svētību. Parasti jau ir tā, ka godalgotie autori, izņemot dažus (piem. Malro) neiztur ilgāk par pāris sezonām pēkšņās slavas saules karstumu un labprātīgi vai ar rūgtu tukšumu sirdī aiziet ēnā. Tā, kad nu Gonkūra akadēmija ik gadus saaicina uz dineju visus savus laureātus, namatēviem jāizlieto visa sava delikatese un humors, lai radītu pacietošamu līdzsvara noskaņu tik nevienādas literāras kvalitātes viesu vidū. Šampanietim tādās reizēs mēdz būt vislielākie nopelni.

Lai daudzmaz kompensētu godalgu nodarītos postījumus un netaisnības, lai atvieglotu žūrijas komisiju locekļu sirdsapziņu, Andrē Langs Les Nouvelles Litteraires slejās nupat ierosinājis spert savā ziņā izmisuma soli. Jānodibina, viņš saka, Godalgu Godalga (Le Prix des Prix). Tās uzdevums būtu: pārbaudīt pilnā mierā un neatkarībā visas no janvāra līdz decembrim godalgotās grāmatas un pavasarī labākajai no labākajām piešķirt Godalgu Godalgu. No tiem autoriem, kas literārajās sacensībās ieguvuši kaut vienu žūrijas balsi, būtu savkārt jāizvēlas vērtīgākais, ko tad varētu aplaimot, kaut it kā pēc nāves. ar Revanša godalgu (Le Prix de la Revanche).

Langa priekšlikums ir vairāk asprātīgs nekā efektīgs. Saka gan, ka inde jāneitralizē ar pretindi... Jautājums tikai paliek, vai literatūrā der tās pašas zāles, kas medicīnā. Pozitīvā gadījumā blakus medicīnas literatūrai, kas jau likumīgi pastāv, gaidīsim uzrodamies literatūras medicīnu. Bet tā kā arī pēdējā, jādomā, neiztiks bez grāmatu rakstīšanas, tad jābaidās, ka atkal tās sāks godalgot. Šis burvju riņķis draudētu kļūt traģisks, ja nebūtu rakstnieku, kas raksta nevis godalgu, rakstīšanas ieraduma vai vanitātes dēļ, bet tāpēc, ka savādāk nevar dzīvot. Tādu nav daudz. Un nevajag tādu daudz.

Ivars Sveķis.

Jāņa Niedras koncerts Toronto

Sestdien, 23. janvārī, Toronto, sv. Andreja baznīcas zālē notika operdziedātāja Jāņa Niedras koncerts. J. Niedras koncertos par tradiciju palikusi igauņu mākslinieku piedalīšanās, un protams, netrūkst arī igauņu klausītāju, kuriem Niedra ir jau liels paziņa. Var pat sacīt, ka LNAK Padomes loceklis Ilis J. Niedra veic tuvināšanās darbu latviešu un igauņu starpā. Šoreiz J. Niedras koncertā bez latviešu A. Kalniņa piedalījās igauniete: dziedātāja E. Kuuskne un pavadītāja St. Solema.

J. Niedra koncerta pirmajā daļā bija izvēlējies J. Kalniņa, E. Dārziņa, H. Pavasara un J. Ivanova dziesmas. Dziedonis bija īsti labā formā un viņa lieliskais bass skanēja pat varenāki kā citreiz; bija jāapbrīno viņa lielā izturība. Piekrišanu guva otrā daļā dziedātas ārijas no Verdi Makbeta un Don Karlosa. Bija arī piedevas.

Pirmā daļā paīkamu iespaidu atstāja E. Kuuskne ārija no Rigoletto. Skaidrs, patīkams tembrs, mūzikāli tīrs dziedājums un labas koloratūras. Tikai apakšās balss zaudēja elpas atbalstu un skaņgumu.Ne tik labi dziedātājai veicās 2. daļā, kur Maskaņji Mīl vai nemīl un Seviljas Bārddzinī trūka vieglums un attiecīgās iejūtas. Tenors A. Kalniņš vēl nav gatavs stāvēt blakus J. Niedram. Pagaidām Kalniņš dzied ar spēku, zaudējot savu dabisko balss tembru, kas kļūst pelēks — nedzīvs, augšas kliegtas. Tāpat daudz ko var vēlēties izpildījuma ziņā: īpaši nedrīkst komponista doto ritmu aizstāt ar savējo, lai dziedājums gūtu plūdumu, vietām tas atgādina runāšanu — melodeklamāciju.

Koncertā bija ieradušies arī daudzi LNAK padomes sesijas dalībnieki, kas aplausiem sumināja sirmo dziedoni J. Niedru. Bija arī ziedi.

Ž. Z.

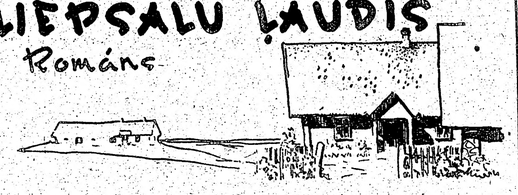

(18. turpinājums).

„Ko nu, nieka lāpīti, ko, vai tik vien dzīvē tev būs rūgtumu jāpārcieš? Mei, tu zini, dzīve neluļina, dzīve nav rotaļa, jāskatās tanī platām un drošām acīm."

To teikusi, māte gurdiem soļiem izgāja no istabas.

Elza visu naktī kvernēja trešās klases piepīpotā vagonā, un kaut arī pusceļā varēja izlaisties pusguļus, viņa ne acis neaizvēra un tikai zīlēja, kāda būs viņas nākotne: saplosīta vai izlīdzināta?

Negulējusi, pārgurusi viņa izkāpa Ventspils piestātnē un raudzījās pēc ormaņa. Viņa iekāpa pirmā, kas pagadījās, kaut gan zirdziņš bija vājš un panīcis, bet viņai jau nekur nebija jāsteidzas, neviens viņu negaidīja, un tādā agrā rīta stundā Arvīds droši vēl gulēja un varbūt sapņoja ar savu zeltaino meiteni, kas tam nemanot izslīd no rokām.

Ak, kā liktenis rotaļājas ar cilvēkiem!" domāja Elza, „te viņu apņem gaiss sapnis kā kāda burvība, te tas izgaist kā ziepju burbulis.

Vēl priekš dažām nedēļām šis brauciens varēja būt trauksmains ilgu pilns, liegas laimes caurstrāvots, bet tagad?" 'Neizraudātas asaras viņu smacēja vai nost, viņai bija tik grūti, tik neizsakāmi grūti, viņa domāja, vai vispār ir vērts dzīvot, un kad vājais zirdziņš lēnām tipināja pa slikto Ventas tiltu, Elzai uzmācās nepārvarama tieksme izlekt no ratiem un uz vienalgām laikiem pazust Ventas rāmajos ūdeņos. Bet pēkšņi mātes mīļais vaigs iznira viņas priekšā, un viņa sarāvās un it kā apjuka savā nodomā. Tomēr viņai bija tik grūti, viņai vajadzēja kāda mierinātāja, lai pārvarētu savu izmisumu. Te viņas skats atmetās uz večuka salīkušās muguras, un viņa uzsāka ar viņu sarunu. Vai viņš labi zinot, kur Kuldīgas iela, un vai vēl esot tālu Kaplāna koku zāģētavas

„Ak jaunkundzīt, visu garo mūžu te esmu braucis, man katrs akmens uz ielas bruģa tikpat kā zināms." Jaunkundze laikam braucot pie radiem, te jau padzīvošanās esot labu labā, izstaigāties gar jūrmalu, doties pa malu pašā jūrā. Jā, Ventspils jau esot skaista pilsēta,un jaunkundze nenožēlošot, ka esot radus apciemojusi. Un tā viņš stāstīja gari un ilgi gan par kuģiem, gan bagātiem siļķu lomiem, ko zvejnieki velkot laukā.

Tā sarunādamies, viņi nemanot piebrauca pie glītas divstāvu koka mājas ar gaišiem lieliem logiem un skaisti rotātiem aizkariem.

„Šī pati būs tā vainīgā vieta," teica večuks un jau stiepa pretim savu vājo, kaulaino roku.

Iespiedusi naudu viņa saujā, Elza viņam pateicās, večuks to uzņēma ar laipnu smaidu.

„Jūsu meklētie radi droši vien dzīvo šitai mājā, tur vajag būt jūsu meklētam numuram."

„Droši vien, gau jau es atradīšu," teica Elza un nedroši, it kā baiļodamās atvēra mazus vārtiņus, kas veda pagalmā.

Un tiešām pašā pagalma vidū rēgojās glīta vienstāvu koka mājiņa, apaugusi ar vīnstīgām.

Tad šite dzīvoja Arvīds, viņas kādreiz dievinātais Arvīds! Un tagad viņa nāk pie tā, kā pie kāda svešnieka, kas atņēmis tai laimi un dzīves prieku.

Elza reiz vēstulē Arvīdam bija minējusi, ka viņa pēc rudens darbiem varbūt viņu apciemošot, gribot redzēt, kur un kā viņš dzīvojot, bet ka viņa to tik negaidīti bija izdarījusi, Arvīdu savilņoja tāda prieka ekstāze, ka viņš nezināja, kā un kur sēdināt Elzu, kā un ko gatavot brokastīm. Pakēris cepuri, viņš aizskrēja līdz tuvākam veikalam un atstiepa lielu saini gardumu. Viņa lielais prieks neriMās arī pēc brokastīm, viņš aizskrēja līdz kantorim un izprasīja sev brīvu dienu, ko viņam neliedza, jo viņš bija labs un cītīgs darbinieks. Tad viņš izrādīja tai dzīvokli, kurā viņai būšot jājūtas laimīgai. Viss te bija domāts un gādāts par viņu, arī virtuvē nekā netrūka. Tiešām viss izskatījās mājīgi un ar labu gaumi iekārtots. Bet tad pēkšņi Arvīds ievēroja ,ka Elza vairs nav tā viņa mīļā meitene, kas par visu to varēja priecāties, kas prata tik mīļi smaidīt un laipni runāt. Tagad viņas valoda vairs nelikās it kā īsta, tā bija kā aprauta, bez jūsmas, bez siltuma. Likās, it kā viņa runātu ar kādu viena dzīgu garāmgājēju un Arvīds ne bez bažām satrūkās. Viņš satvēra viņas roku un uztraukts vaicāja:

„Elza, tu esi nogurusi, gaŗais ceļš tevi ir samocījis, vai ne?"

Bet te Elza ilgāk neizturēja un sabruka konvulsīvās raudās, kas nevaldāmi lauzās ārā.

Nu Arvīds saprata, ka kas ļauns plosa Elzas dvēseli, un viņš vēl vairāk sabijās, nesaredzēdams nekāda iemesla tādam viņas izmisumam.

Viņš maigi apskāva nelaimīgo meiteni, liegi skūpstīja viņas slapjo seju, glaudīja viņas zeltainos matus.

„Runā, Elziņ, tev būs vieglāk... es tevi tik ļoti mīlu. Kaut tu zinātu, cik tu man esi dārga. Es dzīvoju tikai tev, apžēlojies par mani. runā, tavas sāpes, tavas asaras mani satriec."

Un kad Elza saņēmās spēkiem un visu izstāstīja, Arvīds manāmi sadrūma.

„Man toreiz nevarēja ne prātā ienākt, ka kāds acumirklīgs maldīgs solis varētu aptumšot mūsu laimi," sapīcis ierunājās Arvīds.

„Tad tomēr tas taisnība!" sašutusi izdvesa Elza.

„Jā un nē, tiešām es biju tai vakarā krogū un sēdēju kopā ar Graudu, bet kad es redzēju, ka viņš apdzēris prātu un, atriebes piesūcies, bez kāda pamata grib pazudināt nevainīgu cilvēku, tad es viņu atstāju un, viņa nemanīts, pazudu no krogus, jo man viss tas tapa pretīgi un necienīgi. Mana vienīgā vaina, Elziņ, ka es klusēju, kād sākās viss tas mežonīgais baumu virpulis... un to es nedrīkstēju darīt. Man vajadzēja tad kliegt, visiem darīt zināmu, cik nejēdzīgs tāds apvainojums, bet es kā nelga klusēju. Ak, kā es tagad nožēloju savu neprātīgo klusēšanu!

Tas ir mans noziegums, un ja tu man vari to piedot, tad es jutīšos laimīgākais cilvēks pasaulē."

Visu to dzirdot, Elza it kā samierinājās, viņa zināja, ka neatstās Arvīdu, bet zināja arī ka viņas laime nebūs pilnīga un brīžiem tā liksies tumša it kā sodrējiem klāta.

13.

Šodien pagasta namā rosīga dzīvība. Sanākuši kopā runas vīri, lai noligtu jaunu līgumu ar skrīveri atkal uz četriem nākošiem gadiem. Visi tādi priecīgi, runīgi, ka aplamās baumas ap rakstvedi rimušās un pagastā atkal iestāsies ražens darbs, jo visi zina, cik daudz Goba darījis pagasta saimnieciskam un garīgam uzplaukumam. Kur tik paskaties — vai uz ziemeļiem, vai uz dienvidiem, visur viņa iepirktas mājas pagastam, kuŗu nomas nauda pilnīgi attaisno pirkšanas summas un vēl daudz atlicina naudas pagasta vajadzībām Paskaties uz vakariem, tur staltojas lepna divstāvu ķieģeļu pagasta skola ar gaišām, ērtām klasēm, labām guļamistabām, glītiem skolotāju dzīvokļiem. Skolas priekšā skaists augļu dārzs, aiz tā labi kopti sakņu dārzi. Paskaties uz rītiem, tur vecās sakritušās nabagmājas vietā uzcelta jauna ēka, sievām atsevišķas telpas, vīriem atsevišķas. Aiz mājas paliels sakņu dārzs, kur nabagi vasarā caurām dienām aiz gara laika pa to rakņājas un to kopj, un šis darbs ir no lielas svētības, jo uzlabo veco ļaužu ēdamās kārtas.

Un tā pagasta ļaudis redzēja, ka saimniecība, ja tā atradās pareizās rokās, var darīt brīnumus Protams, bija jau arī tādi, kas kurnēja un uz visu skatījās šaubu un nievu acīm: jo kam pagastam vajagot tādas lepnas lietas, tikai parādi krājoties, bet pārbaudot izdevumus un ienākumus un atrodot visu labā kārtībā, arī šīs balsis pamazām apklusa.

Pie slitas jau bija piesieti vairāki zirgi, nu vēl vienmēr brauca un brauca. Vienam otram bija atbraukusi sieva vai māte līdz, kas gribēja paciemoties pie ļevas un atnest ciema kukuli viņas bērniem.

Bērniem tie bija īsti svētki, priekā un vēlības gana! Tie apskatīja skaistos pajūgus, viens otrs bārdainis tos paaicināja pie sevis un ielika mazajās saujiņās pa gaŗai konfektei, kādas toreiz bija vai vienīgās dabūjamas veikalā.

Arī ļevīnai bija rosības pilna diena: vajadzēja viesņas pacienāt, un viņai jau arī nekā netrūka. Viņa jau vakarā bija izcepusi baltmaizi, un tā, smaržīga, vilināja viešņu acis, jo visas jau zināja, ka šī māka cept labu maizi Liepsalu mātes iemācītā.

Vīri, pa diviem trim kopā, sarunājās plašā priekšnamā, un viņu runas vairāk skāra viņu pašu māju saimniecības nekā šīs dienas vēlēšanas. Visiem jau bija skaidrs, ka Gobu ievēlēs un viņš atkal paliks uz nākošiem gadiem, jo vai tad vispāri labāks skrīveris bija atrodams. Vienam, otram vīram gan it kā šis tas netīrāks bija uzgūlis uz sirdsapziņas, kas bija bijis nadzīgāks tenkošanā, bet vai nu šodien cilās vairs veças, apputējušas lietas, kas nu jau nodotas aizmirstībai it īpaši sākot no tā laika, kad Grauds bija nācis klajā ar saviem iespaidīgiem atklājumiem.

Pats Goba patērzēja šo to ar vienu, ar otru, it kā šīs dienas darba kārtība viņu galīgi neskartu, un viņš jau labi zinātu šīs dienas vēlēšanu iznākums, tomēr vērīgs skatītājs varētu nomanīt kaut ko savādu, nemierīgu atspoguļojoties viņa acīs un arī sadzirdēt viņa balsī drūmu noskaņu.

Atskanēja zvans un vīri smagiem soļiem pa kāpnēm devās augšā uz lielo sēžu zāli.

Visas runas un lēmumi noritēja labā saskaņā un vienprātībā, un tā vien likās, ka viņi visi te sapulcējušies, lai apstiprinātu šo saticību un liepratību.

Un, protams, kad notika balsošana par Gobas izvēli, tad tas tika izdarīts vienbalsīgi, un tas visiem likās tik dabiski, ka tas nemaz citādi nevarētu būt, un apmierināts smaids pārlaidās pār visu vīru sejām.

Tad piecēlās Goba un pateicās sapulcei par parādīto godu, bet viņš vēl vienmēr neatsēdās un turpināja savu runu.

Visi sāka uzmanīgi klausīties, ko viņš vēl teiks, jo likās, ka te vairs vārdiem nebūtu vietas un šīs dienas lielais darbs būtu visiem kopā vainagojams krogū pie laba alus kausa, vai atsevišķās grupiņās.

Bet kas tad tas? Goba vēlreiz pateicās visiem un tad... tad viņš, it kā ko sevišķi grūti pārvarēdams, pateica, ka viņš esot izlēmis ilgāk nepalikt šai vietā un viņiem būšot jāpameklējot kāds cits skriveris.

Tas nu bija kā bumbas sprādziens! Vai skrīveris būtu pēkšņi tapis traks?

Visa lielā zāle savilņojās, likās pat. ka tā sagrīļotos, un pamati sāks drupt zem viņu kājām, tik negaidīta un satriecoša bija šī Gobas atteikšanās! Atteikšanās no vietas, kuŗā viņš bija sabijis divpadsmit gadu un lējis tik daudz svētības pār visu pagastu.

Nodzīvojis veselus divpadsmit gadus un tagad taisās aiziet un pāmest savu iesākto darbu! Atstāt visu pagastu, it kā uz sēkļa. Nē, tā ,taču godīgi cilvēki nevarēja rīkoties, tādas domas zibenātrumā aplidoja visu vīru prātus.

(Turpmāk nobeigums)

Tradicionālais studentu karnevals

COLUMBUS ZĀLĒ, TORONTO, 12. FEBRUĀRĪ, NO PLKST. 20 LĪDZ 1

NAKTS LATĪŅU KVARTĀLĀ

ASTOŅU VĪRU DEJU KAPELLA, MASKU GODALGOŠANA, BOLES BALDS, ATSPIRDZINĀJUMI, PUĶES, BALONI, TAUTISKAS DEKORĀCIJAS

Biļetes iepriekšpārdošanā Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst St. Galdiņi rezervējami pa tālruni OX 3873

TORONTO LATVIEŠU STUDENTU KOPA

---

†

Mūsu mīļais konfilistrs

Stud. oec. Atis Mucnieks

dzimis 1911. g. 29. maijā, šķīries no mūsu brālības 1954. g. 13. janvārī, apglabāts 1954. g. 18. janvārī Akronas kapos Ohio

Ja kādu brāli ved uz kapu klusu...

Dziļās sērās

FRATERNITAS LATAVIENSIS KONVENTS

INGRIDAS un KARINAS GŪTBERGU

KONCERTS

DIVĀM KLAVIERĒM

PIEKTDIEN, 5. FEBRUĀRĪ, PLKST. 19.30 KANADAS LEĢIONA ZĀLĒ, 22 COLLEGE ST. TORONTO

Ieejas maksa: 1. vietā $2.00, 2. vietā — $1.50. Skolēniem un studentiem puscena. Biļetes iepriekšpārdošanā LA birojā, 123 Huron St.

PĒC KONCERTA B A L L E

ATSPIRDZINĀJUMI UN DEJU MŪZIKA Ieejas maksa $0.75

Apmeklēt laipni lūdz DAUGAVAS VANAGU TORONTO NODAĻA

SPORTS

IZŠĶIRĒJA SACĪKSTE

Svētdien, 31. janvārī, plkst. 14, DV — Tridents satiksies izšķirošā spēlē basketbolā, lai iekļūtu finālspēlēs. Tautiešus lūdz atbalstīt savus spēlētājus. Spēle notiks 297 College St. (pie Spadina).

ASV BASKETBOLISTI ATKAL TORONTO?

Latviešu sporta laikraksts Trimdas Sports pagājušā gadā dāvāja sudraba svilpi izcīnai basketbolā starp ASV un Kanadas latviešu labākām vienībām. Tagad ASV sporta dzīves vadītājs A. Līrums informējis LSAK, ka svilpes izcīņā ASV būs pārstāvēta ar divām vienībām: Vid. valstu meistaru — Milvokiju un pag. gadā austrumu piekrakstē labākās sekmes guvušo Filadelfijas Nameju, jo ASV austrumu piekrastes meistarība vēl nav noskaidrota. Abas vienības spēlēs pret 1953. g. Kanadas latviešu meistarvienību — Toronto LSK. LSAK ierosinājusi sacensības noturēt februāra beigās. Tā Toronto basketbola sporta cienītājiem atkal būs izdevība redzēt augstvērīgas spēles, kādas jau līdz šim Toronto rādījušas viesojušās ASV vienības — Rakte, Stars un Austr. piekrastes sastādītā.

Par Milvoku centra uzbrucēju Kačerovski mūsu Vid. valstu basketbola lietpratēji izteikušies, ka viņš ir viens no labākiem centra uzbrucējiem, kādi jebkad latviešiem bijuši.

UZŅEMTS KONTAKTS AR VĀCU SPORTISTIEM

Svētdien, 24. janvārī, Toronto LSK galda tenisisti viesojās Kičenerā, kur sacentās ar Kičenera-Vaterlo vācu sporta kluba Konkordija vienību. Šis bija viens no pirmajiem mūsu Toronto sportistu mēģinājumiem tuvoties vietējai vācu sportistu saimei, kas izdevās visā pilnībā. Kuplais skatītāju pulks atzinīgi uzņēma mūsu spēlētāju spēles māku, veltot viesiem pat skaļākus aplausus nekā mājiniekiem. Sacensības ar 9:7 beidzās TLSK labā. Uzvarētāju sastāvā cīnījās Kūlītis (guva 3 p.), Teteris (3), Brūveris (2) un Orste (1). Piezīmējams, ka vācu vienībā spēlēja TLSK galda tenisists Eichvalds, kas palika neuzvarēts.

Nākotnē paredzēts šīs sacensības atkārtojums Toronto, kā arī vienību sacensības šachā, vieglatlētikā un futbolā.

1. TORONTO LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES ŠACHĀ

Svētdien, 31. janvārī DV namā, 123 Huron St., plkst. 13.00 pirmoreiz pulcēsies latviešu šachisti, lai noturētu pirmās Toronto latviešu meistarsacīkstes. Dalībniekiem iepriekš vēlams pieteikties pie A. Grīnberga, 227 Lauder Ave, tel. LA 9040, bet varēs reģistrēties arī uz vietas. Dalībnieki aicināti ņemt līdz savus šacha komplektus.

Kanadas latviešu šacha dzīvē pašreiz valda atzīstama rosība. Darbojas trīs šacha kopas (Montreālas LSK, Toronto — DV un LSK), kas reģistrētas LSAK un pašreiz izdara savus internus turnīrus. Bez tam vēl zināms, ka šacha kopa darbojas arī Hamiltonā.

KANADIEŠI NĒŠAUBĀS...

Pagājušā ned. uz Nujorku izlidoja Toronto Lyndhurst Motors fabrikas hokeja vienība, kas reprezentēs Kanadu 1954. g. pasaules ledushokeja meistarsacīkstēs Zviedrijā. No Nujorkas spēlētāji ar kuģi dosies uz Franciju. Pirms meistarsacīkstēm notiks maza spēļu turneja Eiropas valstīs, lai vienība iejustos un piemērotos eiropiešu spēles veidam.

PM Stokholmā dalību pieteikušas 10 valstis, no kurām priekšgala četriniekā ledushokejā speciālisti min Kanadu, Pad. Savienību, Čechoslovakiju un pag. gada meistaru Zviedriju.

Pēc krievu panākumiem PM ātrslidošanā Japānā, ar lieliem virsrakstiem „These Russians can skate" Kanadas hokejistus brīdināja vietējā prese. Zviedru sporta lietpratēji, kas šajā sezonā uz Maskavu pavadīja zviedru AIK vienību, nešaubās, ka krievu vienība būs kanadiešiem pavisam ciets rieksts. Kā zināms AIK, kas ir viena no labākām zviedru vienībām, zaudēja Maskavas sarkanarmijas namam ar 1:3 (Janvāra sākumā Rīgā notikušās sacensībās ar 1:8 šai vienībai zaudējusi arī Pad. Latvijas meistarvienība Daugava).

Kanadas hokeja specu aprindas tomēr uz savu vienību skatās loti optimistiski, pat ar zināmu (šajā kontinentā parastu) bravūru un nešaubās, ka Lyndhurst pārvedīs meistartitulu.

Redzēsim.

VĒRTĪGA UZVARA

Ne bez panākumiem Toronto basketbola svētdienu ligā (Bathurst — College Community) cīnās DV piecnieks. Šī līga uzskatāma par vienu no spēcīgākām t.s. intermediate grupā. Svētdienās notiekošās spēlēs, vienmēr noraugās kupls skatītāju pulks un tāpēc DV veic arī svētīgu darbu latviešu sporta propagandēšanai Kanadā.

Pag. svētdienas spēlē DV pretinieks bija Andy's F. C. vienība. Šajā cīņā Vanagi demonstrēja vienu no savām labākām spēlēm un panāca laimīgu 56:55 uzvaru. Līgas punktu tabulā DV pašreiz atrodas piektajā vietā, taču tiem cerības panākt Andijus, kam 1 uzvara vairāk, un iekļūt finālistu grupā.

Spēles gaitā teicās Vanagu pārākums, kas pēdējam ceturksnim sākoties bija jau īsti pārliecinošs (11 p.). Tad piezīmju dēļ laukumu atstāja Litaunieks un Andiji sāka strauji iedzīt. Vanagus šoreiz izglāba beigu svilpe.

Apskaužama veiksme metienos bija Miezītim, kas ieguva 25 p. J. Richtera kontā ierakstāmi 15.

Iepriekšējās svētdienas spēlē DV ar 52:49 pārspēja igauņus.

ŠACHS MONTREĀLĀ

Montreālas latviešu sporta kluba šacha sekcija, ko vada A. Greblis, uzsākusi rosīgu darbību un pulcējusi spēlēm 11 vecos šachistus un 2 jauniešus. 1953. g. 15. novembri MLSK priekšnieks A. Jurgens atklāja pirmo latviešu šacha turnīru Montreālā, kurā piedalījās A. Lieriņš, E. Hemmelis, J. Mazutis, D. Rubenis, J. Grunds, E. Gailis, A. Bērziņš, A. Krūmiņš, G. Aleksis, R. Hemmelis, F. Porietis, A. Greblis un J. Freimanis. Spēles notiek katru svētdienu no plkst. 6,30 — 22,00 vakarā, A. Grebla grāmatnīcas telpās — 2219 Prud'homme Ave, Apt. 9. Šachistus apmeklēja arī konsuls V. Tomsons un nodeva savus novēlējumus un uzmudinājumus turnīra dalībniekiem. Pēc pirmām 3 kārtām bez zaudējumiem priekšgalā ir izvirzījies D. Rubenis. Viņam seko G. Aleksis ar 5,5 — 1. Liels prieks ir par turnīra visjaunāko dalībnieku — R. Hemmeli, kurš ir jau vienam otram no vecajiem spēlētājiem sagādājis pārsteigumus. Dūšīgi cīnās otrs jaunietis — J. Mazutis. R. Hemmelis un J. Mazutis ir ieguvuši katrs 3,5 — 3. R. Hemmelim ir viena pārtraukta partija, kuru ir izredze nobeigt viņa labā. Drīz būs izspēlēta pirmā kārta, tad sekos otrā, kura solās būt daudz sīvāka. Uzvarētājiem ir paredzētas 3 — 4 balvas. O. G.

---

†

Mūžības ceļinieku pulkam 1954. gada 24. janvārī pievienojusies mūsu gādīgā, rūpīgā māte un māsa

EMILIJA VILKANCE, dzim. BITAINE

dzimusi 1877. g. 29. aprīlī Latvijā, Lubānas pagastā

Māt', tu vēlējies dzimtenē aizmigt,
Bet — svešumā pārsteidza nakts...

Par viņu sēro

dēls, brālis, znots, svaine un mazmeita Kanadā, māsa Latvijā, meita un mazmeita Sibirijā

---

†

Mūsu mīļā memmīte

LUIZE GRĒVIŅŠ, dzim. OLAINIEKS

mirusi 1953. g. 8. novembrī Latvijā, Rīgas Jūrmalā, apbedīta 11. novembrī Dubultu kapos.

Par to nogurušo balsi,
Kas tev teica Kristus vēsti,
Vienu baltu, baltu rozi
Man uz kapa kopas dēsti...

Milda, Arnolds, Haldors, Laila, Jugāna Pampe Kalifornijā un meitas ar ģimenēm Latvijā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt MI 2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

Veras Keišes BALETA SKOLA TORONTO Talr. RA 1276

---

foto Studija -A. JĀNĪTIS- 1581 CARLTON STR RA 4055 GARANTĒTS DARBS-MĒRENAS CENAS.

DAUGAVAS VANAGU HAMILTONAS NOD. DRĀMATISKĀ ANSAMBĻA

PIRMUZVEDUMS

svētdien, 1954. g. 7. februārī, plkst. 15.00

St. Michaels Hallē, 213 James St., N., Hamiltonā

VOLDEMĀRA RICHTERA

„TRAKIE"

KOMĒDIJA 3 CĒLIENOS

Režisore: Lidija Lapsa; dekorātore: Beatrise Silkovska; apgaismotājs: Evalds Brīvkalns

Biļetes pie kases

ŽĀVĒTUS ZUŠUS

Sākot ar 10 mārc., izsūtu uz visām ASV un Kanadas vietām. Lūdzu Jūsu pasūtinājumus

A. ROZE

10 Widmer St., Toronto

Dažāda veida ELEKTRISKUS REMONTA DARBUS veic licencēts elektrotechniķis Rūdolfs Purvs

Tel. RI 6453, Toronto

(83)

IZĪRĒJAMAS 2 pa daļai mēbelētas istabas ar virtuvi Bloor — Sherbourne rajonā no 1. februāra. Zvanīt MI 0725, Toronto.

(144)

IZĪRĒJAMAS glīti mēbelētas 1 vai 2 istabas. Piemērotas bezbērnu pārim vai vieninieķiem. Vienmēr silts ūdens. Garāža. Pape—Danforth rajonā. Tel. GE 5021, Toronto. (156)

DAVENPORT — DUFFERIN rajonā izīrējamas divas saulainas mēbelētas istabas 2. stāvā ar virtuves lietošanu. Vienmēr silts ūdens. Garāža. Zvanīt KE 3072. Toronto. (153)

IZĪRĒJAMA viena nemēbelēta istaba ar virtuvi Logan — Danforth rajonā. RI 2256, Toronto. (151)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. RI 7271, Toronto.

IZĪRĒJAMA liela mēbelēta istaba 2 personām ar virtuves lietošanu Danforth — Broadview rajonā. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā GE 8120.

IZĪRĒJAMA liela nemēbelēta istaba ar virtuvi tuvu pilsētas centram un satiksmei. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. RA 3818, Toronto. (138)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar visām ērtībām apartamenta mājā St. Clair — Bathurst rajonā precētam pārim vai kungam. — Zvanīt un apskatīt katrā laikā KE 5851. Toronto. (147)

IZĪRĒJAMA gaiša mēbelēta istaba 2 personām ar vārīšanas iespējām. Iespējama arī parkošana. Bloor — Avenue Rd. rajonā. Tel. MI 3438. Toronto. (149)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

Izdara pakalpojumus katrā laikā ZVANIT OL 1403, Toronto

GADSKĀRTĒJAIS KARNEVĀLS

PIE TRAKĀ ĀŽA

š. g. 6. februārī, plkst. 7 vakarā, The Castle Inn new Burgundy Room, 1508 King St. E. Kitchener, Ont.

SPĒLĒS J. WAGNERA DEJU KAPELLA

BUFETE ● ATSPIRDZINĀJUMI

TRĪS LABĀKĀS MASKAS GODALGOS

Ieejas maksa maskām $0.75. Pārējiem $1.00

Apmeklēt laipni lūdz

DV KITCHENER-WATERLOO NODAĻA

LĪDZ Š. G. 15. FEBRUĀRIM

Slavenās vācu KLEPPER saliekamās kanu laivas dabūjamas ar 20% atlaidi

Lieliskas ceļojumiem, medībām, makšķerēšanai. Laiva saliekama 3 ērti nesamās somās, kopsvarā ap 28 kg. Gaisa rezervuārs visapkārt malai padara laivu negrimstošu.

Pilna cena laivai $314.00, zēģelei $96.00.

E. Pētersons, 802 Bathurst St. Toronto, tel. KE 3884

O.E.CARSON

LTD.

REALTOR

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

490 College St., Toronto Tel. PR 3313

LATVIEŠU AĢENTS

K. KAMPE

Viena no lielākām un aktīvākām firmām Toronto piedāvā nekustamus īpašumus visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.

MĀJAS PĒRKOT —

sagādā aizdevumus par zemiem proc. līdz 2 gadiem

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y. Dievkalpojums 1954. g. 31. janvārī, 4. svētd. pēc Zvaigznes d., plkst. 3 p.p. Betlēmes baznīcā.

DRAUDZES GADA PILNSAPULCE

Visus pilntiesīgus draudzes locekļus lūdz palikt uz pilnsapulci pēc dievkalpojuma šīs baznīcas lejas zālē. Darba kārtībā: 1) mācītāju ziņojumi par draudzes dzīvi, 2) 1953. g. pārskats par draudzes saimniecību, 3) visu draudzes darbības noz. ziņojumi, 4) revidentu ziņojums, 5) 1954. gada budžets, 6) amatpersonu vēlēšanas, 7) priekšlikumi turpmākai darbībai un 8) dažādi jautājumi.

Konfirmandus, kas vēlētos tikt iesvētīti Pūpolu svētdienā, lūdz pieteikties pie mācītājiem. Mācību sākums sestdien, 6.februārī, pl. 10 draudzes namā.

Nujorkas draudzes dievkalpojumi:

9. februārī, pl. 3, Betlemes baznīcā. Māc. R. Zariņš.

9. februārī, pl. 2, Port Vašingtonā. Prāv. J. Kullītis.

14. februārī, pl. 9,30 Sv. Toma baznīcā Bronksā. Māc. A. Ozols.

14.febr., pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā. Māc. R. Zariņš.

21. februārī, pl. 3 p.p. Betlēmes baznīcā Brucklinā. Māc. A. Ozols. Tai pašā dienā skautu un gaidu sarīkojums.

28. februārī, pl. 3 p.p. Betlēmes baznīcā Bruklinā. Māc. R. Zariņš.

28. februārī, pl. 6 vak. Sv. Toma baznīcā Bronksā. Māc. R. Zariņš.

Detroita Mich.). Ev.-lut. latviešu Kristus draudzes dievkalpojums š. g. 31. janv., plkst. 2-os p.p., Sv. Marka baznīcā, 1045 E. Grand Blvd.

Daitonā, Ohio, latviešu ev.-lut. dievkalpojums svētdien, 31. janvārī, plkst. 2 pp. St. Paula ev.-lut. baznīcā (239 Vaine Ave). Māc.J. Osis. Bērniem turpat svētdienas skola.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arcibisk. pārst. A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 70136).

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Svētdien, 31. janvārī, plkst. 3.00 pp bērnu dievkalpojums.

Svētdien, 14. februārī, pl. 3.00 pp. dievkalpojums.

Svētdien, 28. februārī, pl. 3.00 pp pulkv. Kalpaka pieminas dievkalpojums. Pēc dievkalp. laicīgs pieminas akts.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Sarnijā, 1954. g. 31. janv., plkst. 2 pp. dievkalpojums.

Niagara Falls, 7. febr., plkst. 3 pp. All Saints draudzes zālē, Robinsona un Main ielas krustojumā, dievkalpojums. Plkst. 2.15 pp. turpat apakšā bērniem (jaunākai grupai).

Iesvētes mācības sākums 6. februārī, plkst. 6 vak., 706 Eastwood Cs, Niāgārā.

Jaunieši no St. Katarinas un Velandes tiek lūgti pievienoties. Iesvētīšana maijā.

Londonā, 14. febr., plkst. 4 pp. dievkalp. Trīsvienības baznīcā.

Vellandē, 21. febr., plkst. 1 p.p. dievkalp. Ungāru baznīcā.

St. Katarinā, 21. febr., plkst. 3 pp. dievkalp. Kristus baznīcā.

Iesvētes mācība jauniešiem 20. febr., plkst. 6 vak., 85 Mine ielā.

Sarnijā, 27. febr., plkst. 6 vak. dievkalpojums.

Londonā, 28. febr., plkst. 4 pp. dievkalp. Trīsvienības baznīcā.

Londonā 1953 g. 24. decembrī kristīts Upmalis Jānis Ivars, Ilgvara un Ausmas, dz. Banga dē.

Niagārā kristīta Barkana Inta Edīte, Franča un Annas dz. Blusa. m.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave So.), svētdien, š. g. 31. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē gada sapulce.

Ceturtdien, 28. janvārī, pl. 6.30 vakarā, jaunatnes sanāksme mācītāja mājā.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto, tel.: OL 8171.

31. janvārī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā, māc. A. Briedis. Svētdienas skola bērniem.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ie.. st. PR. 1563).

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tel. DE 8394.

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremont un Blair Ave stūrī: dievkalpojumi:

31. janvārī, plkst. 1 pp. Bērnu dievkalpojums; 31. janvārī. 12.30 p. p. baznīcā.

Otavā — sv. Pāvila baznīcā, 210 Vilbrod St.

Māc. E. Lange, Billings Bridge, P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums Sv. Pētera baznīcā, 250 Lyon ielā.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Drive, Sudbury, Ont., tel. 3-3284.

Norsbejā, svētdien, 31. janvārī, plkst. 17 lut. baznīcā dievkalpojums ar sv. Vakarēdienu.

Norandā, svētdien, 7. februārī, plkst. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc. K. Avotiņš (1174 West 13 Ave, Vancouver B.C.) **Vankuverē**, Redeemer bazn., 8. Ave un Prince Edward ielas krustojumā.

31. janvārī, plkst. 3 dievkalpojums turpat.

Māc. E .Caune ,10166 - 107 Str., Edmonton, Alta, Tel.: 41890.

Kalgarijā dievkalpojums Pirmā luterāņu baznīcā svētdien, 31. janvārī, plkst. 3 p.p.

Edmontonā dievkalpojums Sv. Jāņa ev. lut b-cā, 7. febr., pl 4 pp.

Lezbridžē dievkalpojums Kristus Trīsvienības baznīcā svētdien, 14. februārī ,plkst. 4 p.p..

Kristīta: Linda Ina Lūse, Arvīda un Dorīnes meita, Edmontonā.

Laulāti: Viesturs Osvalds Šilinskis ar Astrīdi Eisleri, Lezbridžā.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man.

Dievkalpojumi notiek sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrooke ielu krustojumā.

Svētdien, 7. februārī, pl. 2 pp., dievkalpojums, dziesmu grām. Pēc dievkalpojuma Draudzes Dāmu komitejas trīs gadu atcere un pēcpusdienas tēja pie klātiem galdiem. Visi ielūgti.

Māc. A. Voitkus, Hamiltonā. Pāvila ev.-lut. draudzē.

A. BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 1172 Bay St., TORONTO
Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

Tel. 94121 913 Main St., E., Hamilton

MĀJAS, VEIKALI, UZŅĒMUMI, FARMAS,

APBŪVES GABALI PĀRDOŠANĀ TORONTO, HAMILTONĀ UN ĀRPUSĒ. AIZDEVUMI IEMAKSĀM, OBLIGĀCIJĀM U.Ç. OBLIGĀCIJU ATJAUNOŠANA. JAUNU OBLIGĀCIJU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā
VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

---

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA

METEOR, MERCURY un LINCOLN

vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

„Nelaime nekad nenāk brēkdama — tādēļ apdrošini sevi"

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
GENERAL INSURANCE

Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — drošības (bond) — kuģu sūtījumu — mēbeļu, kažoku, veikalu skatulogu apdrošināšana u. c.

Līgumu — lūgumu u. c. rakstu darbu tulkojumi, izziņas un paskaidrojumi katrā laikā (835)

227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

Pārdošanā latviešu teātru, koncertu un citu sarīkojumu biļetes

---

Latvijas amata meistara
J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni
PIEŅEM REMONTĀ
FOTO APARĀTUS
FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ
445 PAPE Ave, TORONTO

Tel. HA 3800

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vakarā. Tel. kabinetā RA 7203, mājās KE 5628

Dr. SILVIJA UŽĀNS

BĒRNU, IEKŠĶIGĀS, ĀDAS SLIMĪBAS
(Slimniekus pagaidām apmeklē mājās)
Tel. GL 2892, Toronto

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.
780 Main St., East, HAMILTONĀ
DZEMDĪBU PALĪDZĪBA
pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶIGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

EMILIJA MISIŅŠ korsetu šuvēja

55 Swanwick Ave, Toronto Tel. GR 4160

Radio un televīzijas techniķis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā radio un televīzijas aparātus. Izbraucu arī mājās. Garantēts darbs. Mērenas cenas.
62 LANGLEY AVE. Tel. RI 6477, TORONTO

FEDERAL

Tailors, Cleaners, Launderers
728 ST. CLAIR AVE, TORONTO
● PAGATAVOJAM DĀMU UN KUNGU APĢĒRBUS ●
PIEŅEM TĪRĪŠANĀ UN LABOŠANĀ ● VELAS MAZGĀTAVA
ME 7545 ZVANĪT ME 7545

Automošīnu īpašnieki!

S & G RIEPAS

459 Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LA 2550

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
- Mēs pārdodam Firestone un Goodyear sniega riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

ZEMAS CENAS GARANTĒTS DARBS

Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz pl. 8 vak., sestdienās līdz pl. 6 vakarā.

Iris PUĶU SALONS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

---

REAL ESTATE BROKER
ACTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVAJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.
PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RĪCIBĀ
AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ
FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS
OL 7561
1318 Bloor W. Toronto

AUSTRUMU BIROJS
GL 7516
179 Danforth Ave. Toronto

KLAUSIETIES LATVIEŠU MŪZIKU UN MŪSU SPECIĀLPIEDĀVĀJUMUS CKFH raidītājā (Ck 1400) katru pirmdienu, trešdienu un piektdienu no plkst. 3.30 līdz 4.00 pēc pusdienas

BIROJI ATVĒRTI NO PL. 10—10 VAKARĀ

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

$16.500 pilna cena. St. CLAIRE — DUFFERIN rajonā atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens-eļļas apkure, dubultgarāža. Zvanīt E. PUĶITIM, OL 7516

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas

AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE

61 Charles St., West., Toronto, tel. RA 9011

Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

MARTAS
PLĪVURI un PIEDERUMI
121 Parkside Dr.,
Toronto, LL 8173

Jaunākās spalvu, puķu un salmu cepures piemērotas katrai vajadzībai un gaumei, kā arī visāda veida sejas un cepuru plīvuri balles un ielas tērpiem.

(78) MARTA ŠVERNS

REAL ESTATE LTD.

A. W. FARLINGER

MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

JUMS PIEDĀVĀ:

INDIAN RD. — CRESC. atsevišķa 2 stāvu mūra māja, ūdens-eļļas apkure, cietkoka grīdas, piebūvēta garāža. Tuvu Bloora satiksmei. Iemaksa $5.000 atlikums viena obligācija uz 10 gadiem. Māja ļoti labā stāvoklī.

MOUNT PLEASANT — BELZIE DR. atsevišķa 8 istabu mūra māja, piebūvēta garāža, ūdens-eļļas apkure, māja atrodas parka malā. Pilna cena $18.500.

FARMAS BRAMPTONAS apkārtnē, visādu platību un dažādās cenās. Sīkākai informācijai zvanīt

VOLDEMĀRS KĻAVIŅŠ

2475 BLOOR ST., W., TORONTO
Tel. MU 8151, mājās MI 4561

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķigās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708
TORONTO (552)

Dr. D. SAMU

Pieņem slimniekus
316 St. CLAIR Ave, W,
pie Spadina Rd.
Diplomēts iekšķigās un ādas slimībās
Tel. MI 8669

Dr. S. V. FEINMAN

Vines universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski up krieviski

Dr. JĀNIS REKAI

chirurgs un dzemdību palīdzība

Dr. PAULS REKAI

iekšķigās slimībās un Renigena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W.
Toronto, Ont.
Iepr. telef. pieteikšanās
Tel. MI 2395

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadīna stūrī.
Zvanīt EM 8-9038, Toronto (168)

Dr. Alexander Szapmari

nervu un noguruma slimībās
260 St. Clair Ave, W.
Toronto
Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel.
RA 0556 vai LL 5228.

Dr. med.

K. ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave).
Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

Dr. MICHAEL BALKANI

spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.
202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.
Tel. RA 9632 un HU 6-7841

Iecelošanas, izcelošanas, vīzu, pasu, uzturēšanās atļauju, laulības šķiršanas, legalizācijas un citas lietas administratīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, (pie Bloor St.), tel. RA 7149

AKORDEONA STUNDAS
ARMANDA KRŪMKOKA
MŪZIKAS STUDIJĀ
Toronto OR 6486

GERALD H. MARSDEN
Advokāts un notārs
6 Adelaide St. E. Room 809
EM 8-5284
runā vāciski un krieviski
Mr. A. KERSON,
īgaunu jurists,
mājās MA 6141, Toronto (697)

WOODBINE COAL CO
GRover 2176, Toronto
VISLABĀKĀS ANTHRACITA OGLES
POCHONTAS un KURINĀMĀS ogles
Kvalitāte un cena garantēta
Toronto apkalpojam jau 40 gadu

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC

A. MASINGS
26 Woodside Ave, tel. MU 8365, zvanīt pēc plkst. 9 vak.

10% Atlaide pašreizējiem pasūtinājumiem 10%

V. KUČĀNS

DĀMU UN KUNGU DRĒBNIEKS
73 Westminster Ave, Toronto, tel. OL 7172, pieņem no pl. 9—20

BALTIC GARAGE

445 KING ST. E. Tel. EM 8-8153, Toronto

Motoru, karoserijas labošana un krāsošana, lēts un garantēts darbs

A. PURJE P. KURRE

KAKTIŅŠ

Transporta firma un mantu glabātuve
Veicam visādus transportus ar piecām modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.)
261 Concord Ave, Toronto, tel. KE 9578, katrā laikā

TORONTO LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

Lotus
802 BATHURST ST.
(Pie Bloor ielas stūra)
Tel. KE 3884 (arī dzīvokli)

- ZIEDI UN ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM
- PLAŠĀ IZVĒLĒ DAŽĀDAS PODU PUĶES
- LATVIEŠU KERAMIKAS IZSTRĀDĀJUMI

DV GRĀMATNĪCA KANADĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada

OFICIĀLS PAZIŅOJUMS

visiem grāmatu izdevējiem un apgādiem, kā arī pārējiem preču piegādātājiem.

Lūdzam turpmāk grāmatu un pārējo preču piegādātājus katram sūtījumam resp. katrai pakai pievienot rēķinus.

Noteikumu neievērotājiem event. vēlāk celtie iebildumi netiks ievēroti.

Grāmatnīcas vadītājs